

CroExpress

MJESEČNIK ZA ISELJENE HRVATE

HANNOVER

travanj 2013. Broj 31.

LJUBICA MILIČEVIĆ
ZA NJEMAČKI ARD

Ubojice mog
supruga ostale
su nekažnjene
i danas uživaju
na slobodi
i visokim
funkcijama

str. 18.

STIPE PLETIKOSA
Važno je
svjedočiti
vjeru

str. 54.-55.

PROTIV ĆIRILICE U
VUKOVARU

60 tisuća ljudi
prosvjedovalo
na Trgu Bana
Jelačića

str. 4.-5.

EKSKLUSIVNO IZ BUENOS AIRESA

FRA JOSIP PERANIĆ, VODITELJ
HRVATSKE KATOLIČKE MISIJE

Papu Franju poznajem
dugo i znam njegovu
dobrotu i poniznost

str. 10.

ŠEST PRORAČUNA STIGLO IZ DIJASPORE

str. 3.

100 milijardi eura hrvatski su iseljenici u 20 godina poslali u domovinu

CROATIA AIRLINES

A STAR ALLIANCE MEMBER

Dragi čitatelji
CroExpress,

Još jedan broj našeg mještečnika je u vašim rukama. Kao i do sada nastojali smo da vam donesemo pregršt zanimljivih priča o ljudima i događajima koji su obilježili prošli mjesec. Puno toga zanimljivoga događalo se između dva naša broja, a najavačniji događaj je izbor novoga Pape Franje. O tom velikom događaju opisno pišemo, a donosimo vam i ekskluzivni razgovor s Josipom Peranićem, voditeljem Hrvatske katoličke misije u Buenos Airesu koji nam je ispričao svoje dojmove susreta sa Svetim Ocem. Preko hrvatskih iseljenika i svećenika koji djeluju u Argentini, Sveti Otac je upoznao Hrvatsku i Hrvate bolje nego jedan papa do sada. Dva Papina ispredsjednika su bili hrvatski svećenici u Argentini, a s njim su se u ranoj mladosti družili i drugi hrvatski iseljenici koji su kao i obitelj novog Pape stigli u taj daleki svijet. Ova priča iz Argentine samo je još jedan dokaz koliku snagu i ugled imaju naši iseljenici i njihovi potomci u cijelom svijetu. U ovom broju donosimo vam niz zanimljivih priča. S velikim zanimanjem čitali smo tekst profesora dr. Bože Skoke koji je analizirao koliko je u posljednjih dvadeset godina hrvatsko iseljeništvo na razne načine pomoglo razvoju Lijepe naše. Ima puno toga, vjerujem da ćeće sa zadovoljstvom pročitati cijeli novi broj.

Marina Stojak

IMPRINT
VERLAG UND HERAUSGEBER
CroExpress Verlag & Vertrieb
Isernhäger Str. 6
30161 Hannover
Deutschland
Tel. +49(0)511/336 46 87
Fax: +49(0)511/336 01 78
www.cro-express.com
REDAKTION
Marina Stojak (V.i.S.d.P.)
Mobile: +49(0)172/515 23 27
E-Mail: marinastojak@gmail.com
REPORTAGEN
Gjoko Boric
Stjepan Starčević
Ružica Tadić Tomaz
Zlatko Duzbaba
Erscheinungsweise
CroExpress erscheint monatlich
in 10.000 Exemplaren.
BEZUGSPREIS
GRATIS
VERTEILUNG
Deutschland, Österreich, Schweiz, Niederlande, Schweden, Rumänien

Predsjednik Josipović s Hrvatima u Salzburgu

Austrijski Hrvati poručili su u Salzburgu na susretu s predsjednikom Ivom Josipovićem kako se ne slažu da ih se naziva iseljeničkom Hrvatskom i prosjedovali zbog odluke hrvatske Vlade da na izborima mogu glasovati samo u diplomatskim predstavnanstvima, a ne kao dosad i u župama, misijama i hrvatskim centrima. "Mi ne želimo biti izgubljeni za Hrvatsku. Zato nismo suglasni s odlukama da se svoj domoljubni i politički

doprinos Hrvatskoj može dati samo u centru Austrije gdje se nalaze hrvatska diplomatska predstavništva", rekao je pater Zlatko Špehar. "Takvom odlukom hrvatske Vlade ostali smo u većini prikraćeni za svoj sveti i moralni obol Hrvatskoj", rekao je poglavnik hrvatske župe bl. Alojzija Stepinca koja okuplja 9.000 vjernika. Špehar je istaknuo i kako se austrijski Hrvati ne slažu da ih se naziva "iseljenička Hrvatska", jer su iseljeni

zloga žive u inozemstvu. "Hrvatska je demokratska država na pragu ulaska u EU i te nove okolnosti olakšat će veze s Hrvatima izvan domovine", rekao je predsjednik Josipović. "U Uniju ulazimo sa željom da sa svim narodima živimo u bratstvu i da hrvatski korpus povežemo više nego dosad", poručio je predsjednik Josipović. "Svojim visokim autoritetom stvorite ozračje u kojem se na nas u Hrvatskoj neće gledati kao na strance, već Hrvate koji žele graditi, zapošljavati i živjeti u Hrvatskoj", poručio je Špehar Josipoviću. Hrvatski predsjednik uzvratio je da se na iseljene Hrvate ne gleda kao na strance, nego kao domoljube koji iz različitih ra-

Koliko je dijaspora zadužila Hrvatsku a kako su joj hrvatske vlasti uzvratile

Posljednjih mjeseci učestalo slušamo o novom valu hrvatskih iseljenika koji, razočarani smjerom u kojem zemlja ide, napuštaju Hrvatsku u potrazi za poslom, kvalitetnijim životom i krovom nad glavom. Čuli smo kako je zbog ekonomske krize zemlju posljednje tri godine napustilo više od 70 tisuća ljudi, uglavnom mladih. Samo tijekom prošle godine iselilo se gotovo 13.000 ljudi i to uglavnom iz dijaspore se nije mogao snaći u našem kapitalističkom sustavu sa socijalističkim mentalitetom pa se opet vratio u tuđinu. A onda je na parlamentarnim izborima 2007. nekako u prvi plan isplivalo glasovanja dijaspore na domaćim izborima, kao krucijalni hrvatski problem, jer tobože kako ljudi koji ovdje ne plaćaju porez mogu nam birati saborske zastupnike i vladu. Na toj platformi SDP nije uspio dobiti izvore, ali se izborio za smanjenje zastupnika iz tzv. dijaspore na tri. Iz današnje perspektive ta je brojka potpuno irelevantna jer niti su to bili pravi zastupnici dijaspore, niti su mogli utjecati na nekakvo preglašavanje u Saboru, niti smo čuli njihov glas kad je trebalo braniti interes Hrvata izvan Hrvatske. No, negativan tretman naših iseljenika ostao je očito nepromijenjen ako je suditi po prošlogodišnjoj izjavi našeg premijera Milanovića u Saboru, kad je očitao bukvicu zastupniku Stieru (rođenom u Argentini) kako on ovdje nije rođen pa ne može ni razumjeti Hrvatsku. Jasno, nije Milanović jedini koji ne razume dijasporu. Dapače, kao plus mu treba uzeti osniva-

Dr. sc. Božo Skoko

stvo povratka i useljeništva, a u Hrvatskome saboru je sjedio čak dvanaest zastupnika dijaspore. Nakon 2000. na vrijedno su počele izazivati činjenice o „velikoj pljački“ iseljeničkog novca, koji je prikupljan za obranu i izgradnju domovine i izgradnju domovine u nerijetko je završavao u privatnim džepovima. Ali i dijaspora se našla na zlu glasu. Brzo su zaboravljene tisuće običnih ljudi na svim međidjeljima i paralelama, koji su podizali i bankovne kredite kako bi pomogli svojoj Hrvatskoj, intelektualci i poslovni ljudi koji su lobirali za međunarodno priznanje Hrvatske, šleperi humanitarne pomoći i prošvercanog oružja... U fokusu se našlo tek ne-

Božo Skoko je docent na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, gdje vodi kolegije iz odnosa s javnošću. Područja njegova znanstvenog interesa su: odnosi s javnošću i komuniciranje, međunarodni odnosi, nacionalni identitet i imidž te mediji. Su temeljitelj je Millennium promocije, jedne od vodećih hrvatskih agencija za odnose s javnošću te dugogodišnjeg konzultanta za strateško komuniciranje. Bivši je novinar i urednik Hrvatske televizije. Autor je četiri knjige te dvadesetak znanstvenih radova vezanih za odnose s javnošću, promociju i upravljanje imidžem države. Član je Suda časti Hrvatske udruge za odnose s javnošću.

Hrvatski svjetski kongres u Njemačkoj ljetos je napravio analizu koja pokazuje kako je naše iseljeništvo tijekom prvi dvadeset godina hrvatske samostalnosti u Hrvatsku uputilo oko sto milijardi eura. To je oopriličeno gotovo šest godišnjih proračuna. I sad mi recite koja normalna država ne bi iskoristila takav potencijal!? Ili ih barem pitala za savjet!

privukli da ulažu u domovinu? Mi očekujemo investicije neznanih ulagača, dok se nimalo ne trudimo oko naših ljudi koji godinama investiraju milijarde diljem svijeta, a pritom na Hrvatsku neće gledati samo kao na mjesto za oplodnju svog kapitala.

Kako će se umirovljenici, koji su cijelog života mučili po svijetu kako bi osigurali pristojnu starost vratiti u Hrvatsku i ovdje potrošiti usteđevinu, kad primjerice naša država povratniku sa švicarskom mirovinom u iznosu od 9.000 kuna uzima čak 40%! Mi se hvalimo turizmom kao najunosnijom gospodarskom granom. A znamo li što je nakon turizma, drugi najveći izvor prihoda naših građana? Upravo novci koji stižu od njihove rodbine iz dijaspore. Prošle godine naši iseljenici u Hrvatsku poslali više od dvije i pol milijarde dolara. Hrvatski svjetski kongres u Njemačkoj ljetos je napravio analizu koja pokazuje kako je naše iseljeništvo tijekom prvi dvadeset godina hrvatske samostalnosti u Hrvatsku uputilo oko sto milijardi eura. To je oopriličeno gotovo šest godišnjih proračuna. I sad mi recite koja normalna država ne bi iskoristila takav potencijal!? Ili ih barem pitala za savjet! Izraelci, Irci i Poljaci su davno shvatili kako je iseljeništvo demografski, financijski, ulagački i lobistički potencijal. Susjedne nam države imaju ministarstva zadužena za odnose s dijasporom... A mi činimo sve kako bi naše iseljenike udaljili što dalje od domovine. Ako žurno ne promijenimo taj odnos (pri čemu nije dovoljno samo osnivanje ili održavanje na životu pojedinih institucija) i one mlađe s početka priče, koji su krenuli put Kanade ili Australije, zauvjek ćemo izgubiti.

ZABRANJENO JE UMETANJE LETAKA, SLIKA I DRUGOG PROMOTIVNOG MATERIJALA U NOVINE!

Sadržaj CroExpressa je zaštićen autorskim pravima te se smije koristiti samo u individualne i nekomercijalne svrhe uz poštivanje autorskih i vlasničkih prava izdavača te dozvolu redakcije. Linkovi u sadržaju koji vode izvan novine nisu pod nadzorom redakcije te ona nije odgovorna za sadržaj tih stranica niti linkova na njima. Redakcija CroExpressa ulaze napor kako bi informacije u novini bile točne i aktualne, no nije odgovorna ni za kakve direktnе, slučajne, posljedične, indirektnе ili kaznene štete koje su nastale iz pristupa, korištenja ili nemogućnosti korištenja novine ili pak zbog bilo koje greške ili nepotpunitosti u njezinu sadržaju. CroExpress poštjuje privatnost čitatelja te adrese koje nam se dobrovoljno dostave će se koristiti samo u kontekstu u kojem smo primili kontakt te neće biti davanje trećim licima.

CroExpress ne odgovara za istinitost objavljenih oglasa i njihov sadržaj. CroExpress ne odgovara za propuste u točnosti sadržaja oglasa, a također ne snosi niti bilo kakvu odgovornost za štetu ili gubitak koji bi nastao oglašavanjem.

PROTIV ĆIRILICE U VUKOVARU

Došli smo vladajuće opomenuti - ne poigravajte se s našom domovinom!

Dinko Hodžić

Martina Galjan
(dnevno.hr)

Kao što tri prsta nisu znak svetog trojstva, tako je cirilica znak da nije prestala agresija prema ovim prostorima. Ako netko iz ovih riječi zaključi da je ovo govor mržnje, odgovaram da je ovo govor o mržnji koja se na najgori način sručila na nas. <91 rušeci i ubijajući - rekao je pater Ante Perković.

- Ovdje nas ima puno, ali nas nemača ima i više. Pozdravio bih ove interventne policajce, ali nismo došli praviti nerede!

Ovi koji nas ne vole jedva čekaju da napravimo glupost da nas mogu prozivati po međimima, ali nakon ovoga nas nitko neće ignorirati, želimo pokazati da smo hrvatski domoljubi - rekao je predsednik Trgu bana Josipa Jelačića u Zagrebu.

- Kad je predsjednik stožera pokušao do Milanovića, dočekao ih je portir! Vladili poručujemo da nas s ovim uzvicima mogu čuti bilo gdje! Hvala Zagrepčanima što su tu, što nisu kao neki,

mom početku programa, organizatori su sa pozornice pozvali okupljene na dostojanstvo i održavanje sigurnosti, a zatim je intonirana hrvatska himna. Prije govora organizatora održana je minuta šutnje za poginule branitelje. Nakon toga emitirane su snimke radijskih izvještaja, iz doba napada na Vukovar, pokojnog novinara Siniše Glavaševića. Uz uzvike okupljenih <Vukovar Vukovar> počeli su govor. Otvorio ih je tv urednik i voditelj Velimir Bujanec:

- Neki portalni poput Indexa i Jutarnjeg lista, pišu da nas je ovdje samo 1000. Očito neki ne znaju povijest, a neki drugi pak ne znaju brojati - rekao je voditelj, što je izazvalo ova-

<91 sudjelovali u izdaji grada heroja. Hvala i radnicima, crkvama i braniteljima iz cijele domovine! Plus onima iz dijaspora u BIH! Pozivamo na dostojanstvo i mirno progovaranje, ovdje su branitelji s djecom! Pozdravljamo i branitelje koji nepravedno čame u zatvorima! Policiji - ne skidajte natpise <HRVATSKI VUKOVAR> kao što su činili na utakmici Hrvatska-Srbija.

- Hrvatski branitelji neće rušiti Hrvatsku, oni su je gradili - rekao je Bujanec i pozdravio slobodne hrvatske generala Gotovinu i Markača. Neki portalni poput Indexa i Jutarnjeg lista, pišu da nas je ovdje samo 1000. Očito neki ne znaju povijest, a neki drugi pak ne znaju brojati - rekao je voditelj, što je izazvalo ova-

cije i odobravanje. Ante Nadomir Tadić Šutra pročitao je proglašenje Zavjet u kojem je između ostalog stajalo: - Tražimo da se cijeli Vukovar proglaši gradom od posebnog pjeteta i da se nikad ne uvodi cirilica! Došli smo vladajuće opomenuti - ne poigravajte se s našom domovinom! S našom djecom i kostima naših masakriranih roditelja. Gospodo na vlasti, oslobodili smo zemlju i predali je vama. Tražili smo da nas vodite poštjenjem prema boljiku, odakle vam pravo da nam narušavate ugled domovinskog rata, i da nas nazivate nacionalistima dok tražimo grobove naših nestalih?

A ne znate ni kako grb treba izgledati? No, nas i veća sila i nedaće nisu slomile, hrvatski

narod je neslovljiv. Milanoviću, što vas je priječilo da se uključite u rat, a sad zastupate Staničirovića. Nenad Stazić kaže da smo prolupali, crnokuljaši, nepismeni barbari. Njegova izjava govori više od 1000 riječi. Bajiću, zar to nije govor mržnje?

Okupljenima se obratio i vukovarski pater Ante Perković.

- Kao što tri prsta nisu znak svetog trojstva, tako je cirilica znak da nije prestala agresija prema ovim prostorima - rekao je što je izazvalo gromoglasni pljesak.

- Ako netko iz ovih riječi zaključi da je ovo govor mržnje, odgovaram da je ovo govor o mržnji koja se na najgori način sručila na nas. <91 rušeci i ubijajući - rekao je

i blagoslovio skup, te je kolektivno izmoljen Očenaš i Zdravomarija.

Marko Perković Thompson zatim je pjevao pjesmu <Lijepa li si>.

- Nećemo više organizirati prosvjede, ali ako dođu postaviti ploče sprječit ćemo da se to napravi, sve ćemo pozvati.

U Vukovaru je poginulo toliko ljudi i imaju pravo nositi crninu. Kome smeta, ne mora ju ni gledati. Molim da pokažemo da nismo barbari, i da se razidemo u miru. Do sad su pobjednici pisali povijest, kako je moguće da je u ovoj državi pišu partizani?

Moramo pokušati ujediniti sve branitelje jer samo tako možemo očuvati ovo malo što je ostalo. Hvala svima koji su pomogli oko ovog skupa

- rekao je Tomislav Josić na kraju skupa.

Unatoč velikom broju ljudi, prosjed protiče mirno, bez nereda. Na spomen hrvatske policije prosvjednici su glasno negodovali.

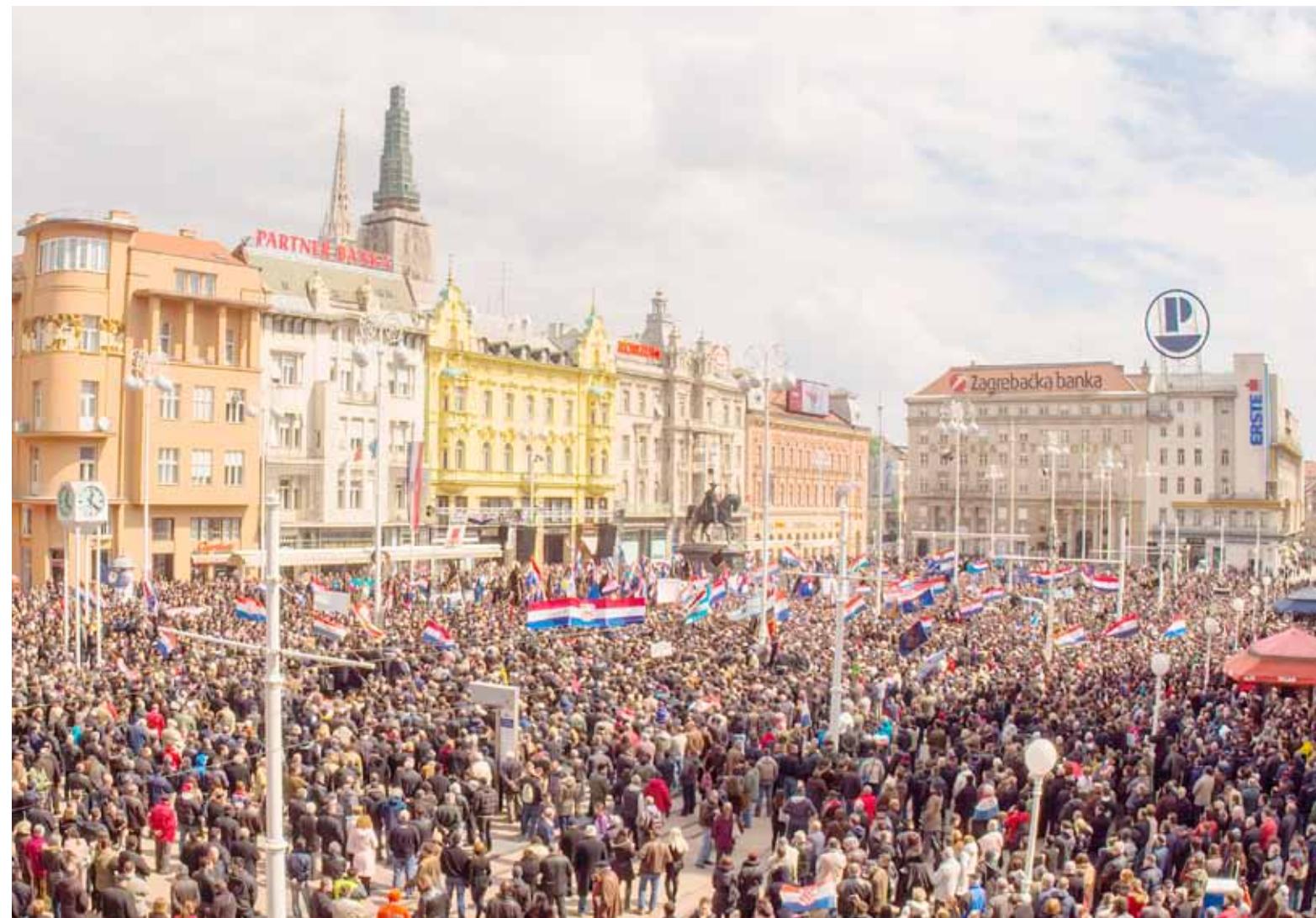
Najveći broj prosvjednika iz Vukovarsko-srijemske županije u Zagreb organizirano je došao posebnim vlakom koji je Vukovara krenuo u 5,29 sati ujutro, sa stajanjima u Vinkovcima, Slavonskom Brodu i Kutini, a u Zagreb je stigao nešto prije 10 sati.

U Zagrebu su ih dočekali domoljubi pjevajući pjesme <Zovi samo zovi>, <Jos Hrvatska ni propala dok mi živimo>, kao i pjesme Marka Perkovića Thompsona koji će pjevati i na skupu.

Među okupljenima ima

nos ističu se metla oko koje je savijen papir <Slučajnu vladu treba pomesti>, zatim natpis: <Hrvatskoj ne treba cirilica>, <Hrvatski Vukovar - NE cirilici>, <I reći ču vam još samo jednu stvar - zapamtite Vukovar>, <Ne povlačite za nos hrvatski narod>, <Političari, položite račune! Za koga radite?>, <Političari, izdali ste sve ideale hrvatskih branitelja>, <Dosta je izdaje hrvatskih nacionalnih interesa>, <Političari, gdje je hrvatska linsica?>

Na skupu, kako su i najavili organizatori, okupili su se sudionici iz svih krajeva Hrvatske, a broj je nadmašila onu s vukovarskog prosvjednog skupa protiv uvođenja cirilice u službenu uporabu u tom gradu, a na kojem je bilo oko 20.000 prosvjednika.

Hrvoje Crnjak

Habemus papam

Novi papa je kao Frane - ponajprije ponizan

IVAN UGRIN

(slobodna dalmacija)

Crkva i svijet u nepunih 30 dana dvaput su ozbiljno šokirani. Najprije odreknucem Benedikta XVI. od Petrove službe, potom izborom novog, 266. pape, prvog koji nosi ime svetog Franje Asiškog siromaha. Argentinski kardinal Jorge Mario Bergoglio (76), nadbiskup Buenos Airesa, prvi je poglavar Katoličke crkve koji dolazi iz Latinske Amerike, nakon više od 1300 godina prvi je papa koji nije s europskog kontinenta, i uz to je, prije nego je postao biskup pripadao isusovačkom redu, i prvi je papa isusovac. Kad se sve to uzme u obzir, razumljivo je nemalo iznenadenje koje je zavladalo ne samo na Trgu sv. Petra nego i urbi et orbi u trenutku naveštenja one glasovite: Habemus papam. Pokazalo se i ovom zgodom da mnogi koji u konklave uđu kao pa-

pabile, iz njih izđu kao kardinali. Tako je i prvo pojavljivanje u javnosti i izlazak skromnog pape Frane na središnju lodu vatikanske bazilike sv. Petra, i to nakon konklava koje su ponovno trajale samo dva dana, još jednom potvrdilo da Duh Sveti, za razliku od svijeta ima drugu logiku: ne pobjeđuju uvijek favoriti.

Međutim, zanimljivo je da je, prema nekim izvorima, prije osam godina ime kardinala Jorge Marija bilo u igri kad je izabran papa Ratzinger. Očito da kardinali koji su onda bili u konklavama to nisu zaboravili, pa je stoga razumljivo što su njegovo ime imali u srcu kad su u utorak ulazili u konklave. Svoga prethodnika u prvom nastupu novi papa osobito je počastio, zatraživši od nazočnih stotina tisuća ljudi na Trgu sv. Petra da izmole molitvu Oče naša za Benedikta XVI. Za očekivati je da ga uskoro kurtoazno i posjeti u Castel Gandolfu, svje-

stan da bi bez čina odreknuća 265. pape teško dobio priliku da se uspne za kormilo Petrove lađe. Naime, činjenica je da su se i ovaj put kardinali odlučili da na mjesto rimskog biskupa izaberu osobu starije dobi, jer Bergoglio je vremenski kao što je bio i Ratzinger prije osam godina, ili primjerice Ivan XXIII. koji je također biran kao prijelazni Papa. Uistinu, nakon velebnog pontifikata sada već blaženog Ivana Pavla II. i briljantnog teologa Benedikta XVI., teško je bilo očekivati novog poglavara Katoličke crkve koji bi objedinjavao tolike kvalitete. No, s obzirom na činjenicu kako su Crkvu Kristovu posljednjih godina potresali pedofilski i financijski skandali, novi Papa djeluje put sv. Frane kao skroman, ponizan i siromašan pastir.

Iz životopisa novoga pape to je više nego očigledno. Živio je u skromnom stanu, određao se limuzine, na posao je

cesto išao autobusom i pješice. Sam je sebi spremao obroke... Sve su to prve informacije koje ukazuju na smjer u kojem bi se mogao razvijati pontifikat Frane. Porijeklom je iz talijanske obitelji, doktorirao je u Njemačkoj. Skrbio se o siromašnima ali nikad nije bio zagovornik teologije oslobođenja, već je konkretno pomagao najpotrebnijima. Mogaće bi biti dobra sinteza između tzv. tradicionalnog i liberalnog krila Crkve.

Muslim da smo dobili dobrog Papu, za vrijeme koje traži skromne i jednostavne crkvene službenike koji svojim primjerom pokazuju da su im na prvom mjestu siromašni, oni koji ne drže do prvih mješta u crkvama, oni koji vjerno obnašaju evandeoski nauk.

Prvi je poglavar Katoličke crkve koji dolazi iz Latinske Amerike, nakon više od 1300 godina prvi je papa koji nije s europskog kontinenta.

Tako je i prvo pojavljivanje u javnosti i izlazak skromnog pape Frane na središnju lodu vatikanske bazilike sv. Petra, i to nakon konklava koje su ponovno trajale samo dva dana, još jednom potvrdilo da Duh Sveti, za razliku od svijeta ima drugu logiku: ne pobjeđuju uvijek favoriti.

Molite se za mene, poručio je Papa Franjo

Iz Rima Ivan Ugrin
i Matko Biljak
(slobodna dalmacija)

Papa Franje započeo je na blagdan svetog Josipa svoju Petrovu službu, primivši simbole Papinske vlasti, palij rimskog biskupa kojeg mu je na početku inauguračiske mise na Trgu sv. Petra u Rimu, pred nekoliko stotina tisuća vjernika, udjelio kardinal protodakon Jean Louis Touran, te srebrnom, dijelom pozlaćeni Rimov prsten kojeg mu je na ruku stavio dekan kardinalskog zboru Angelo Sodano.

Prije početka ceremonije održane po prekrasnom vremenu na trgu ispunjenom šarenilom zastava i transparentima među kojima je dominirao: „Asiz te očekuje“, papa se u otvorenom Papamobilu vozio oko pola sata pozdravljajući brojne nazne vjernike sa svih strana svijeta, osobito one iz njegove daleke rodne Argentine koji su sudjelovali na misi ustoličenja njihova zemljaka za vrhovnog svećenika. U jednom trenutku, papa Franje se zaustavio i išao s papamobilom kako bi se bliskije družio s vjernicima, na opće iznenadjenje osiguranja, jer to dosada nijedan papa nije učinio.

Uoci samog misnog slavlja Sveti Otac se pomolio nad grobom svetog Petra, i odatle se u procesiji s kardinalima izbornicima, među kojima su bili i hrvatski kardinali Josip Bozanić i Vinko Puljić uputio na oltar ispred vatikanske bazilike.

Matko Biljak

Na početku propovijedi Papa je pozdravio prije svega svoga ljubljenoga predstavnika Benedikta XVI, pozivajući još jednom sve da se mole za blivog papu. Pozdravio je i nazne predstavnike drugih kršćanskih crkava, koje je predvodio carigradski pravo-

čen pljeskom mnoštva na Trgu sv. Petra u Rimu. Misno slavlje završeno je Papinim blagoslovom, himnom Tebe Boga hvalimo i marijanskom pjesmom Zdravo kraljice za koje se vrijeme papa Bergoglio zadražao u osobnoj molitvi pred Gospinim kipom, a potom je ispred oltara u bazilici sv. Petra, u jednostavnoj bijeloj pa-

takoder koje je središte kršćanskoga poziva: Krist! Čuvajmo Krista u našem životu, da bismo čuvali druge, da bismo čuvali stvoreni svijet, pozvao je Papa. Poziv na čuvanje, međutim, ne tiče se samo nas kršćana, već ima jednu općeljudsku dimenziju, nastavio je Sveti Otac, i tiče se sviju. To je poziv na čuvanje čitavog stvorenog svijeta, ljepote stvorenja, kao što se kaže u Knjizi Pustnika i kao što nam je pokazao sveti Franjo Asiški: čuvati znaci gajiti poštovanje prema svakom muškarca i žene, upozorio je Sveti Otac. Papa je zatim pozvao sve one koji su na odgovornim položajima u ekonomiji, politici i društву, sve muškarce i žene dobro volji i upravo je zato osjetljiviji za osobe koje su mu povjerene, značiti s realizmom događaje, pažljiv je prema onima koji su oko njega i zna donijeti mudrje odluke. U njemu vidimo kako se odgovara na Božji poziv, s raspoloživošću, spremnošću, ali vidimo

takoder za nas same!

„Sjetimo se da mržnja, zavist, oholost prljaju život! Čuvati život znači dakle bdjeti nad slabih, štovati, naprotiv, ona je odlika snažnog duha i pokazatelj čovjekove sposobnosti da bude pažljiv, suočajan, otvoren prema drugome, da ljubi druge. Ne smijemo se bojati dobrote i nježnosti, istaknuo je Papa. Pri koncu homilije Papa je tumačio u čemu se sastoji vlast Petrova nasljednika, vlast koju je Isus Krist dao Petru. Ne smijemo ni-

pojavljivati, istaknuo je Papa, da je prava vlast služenje i da i Papa da bi vršio svoju vlast mora uvijek sve više ulaziti u onu službu koja ima svoj svjetli vrhunac na krizu; mora imati pred očima ponizno, konkretno, vjerničko služenje svetoga Josipa i poput njega širiti ruke da čuva cijelo obzor nade, znači stvoriti procjep usred mnoštva oblaka kroz koji će se probiti svjetlo, znači donositi svjetlo nade. A za nas vjernike, za nas kršćane, potpisuje kao snažni, hrabri čovjek, radnik, ali u njegovoj duši ima velike nježnosti, koja nije krenuta slabih, štovati, naprotiv, ona je odlika snažnog duha i pokazatelj čovjekove sposobnosti da bude pažljiv, suočajan, otvoren prema drugome, da ljubi druge. Ne smijemo se bojati dobrote i nježnosti, istaknuo je Papa. Pri koncu homilije Papa je tumačio u čemu se sastoji vlast Petrova nasljednika, vlast koju je Isus Krist dao Petru. Ne smijemo ni-

kada zaboraviti, istaknuo je Papa, da je prava vlast služenje i da i Papa da bi vršio svoju vlast mora uvijek sve više ulaziti u onu službu koja ima svoj svjetli vrhunac na krizu; mora imati pred očima ponizno, konkretno, vjerničko služenje svetoga Josipa i poput njega širiti ruke da čuva cijelo obzor nade, znači stvoriti procjep usred mnoštva oblaka kroz koji će se probiti svjetlo, znači donositi svjetlo nade. A za nas vjernike, za nas kršćane, potpisuje kao snažni, hrabri čovjek, radnik, ali u njegovoj duši ima velike nježnosti, koja nije krenuta slabih, štovati, naprotiv, ona je odlika snažnog duha i pokazatelj čovjekove sposobnosti da bude pažljiv, suočajan, otvoren prema drugome, da ljubi druge. Ne smijemo se bojati dobrote i nježnosti, istaknuo je Papa. Pri koncu homilije Papa je tumačio u čemu se sastoji vlast Petrova nasljednika, vlast koju je Isus Krist dao Petru. Ne smijemo ni-

Papa Franjo/facebook

■ Na misi ustoličenja nije bilo većih vjerničkih skupina iz Hrvatske, uočili smo u blizini obeliska s našim trobojnicama tek manju grupu vjernika iz Zagreba. No, zato su na misi bili gotovo svi naši svećenici, časne sestre i vjernici laici koji u Rimu studiraju na nekim od crkvenih učilišta. Susreli smo se i razgovarali s nekim od njih. Fra Stjepan Brčina, franjevac konventualac sa Svetog Duha, rekao nam je da od novog pape očekuje sve najbolje i da se nuda da će nastaviti Petrovu službu kao što je i započeo prvih dana. Časna sestra Danijela Brekalo iz Mostara, provincije Hercegovačkih franjevkih, poručila je da će molit za Papu da ustraje. Njoj se pridružuje i njena rođena sestra Ivana. Obadvije su rodom iz Čitluka, a Ivana je ovih dana na tečaju talijanskoga u Rimu i sretna je što je mogla prisustvovati ovim povijesnim trenucima za Crkvu u kojima po prvi put na Petrovu stolicu stiže papa iz Latinske Amerike. Još jedna hercegovačka franjevka, sestra Andjela Pervan radosna je zbog izbora kardinala Jorga Maria Bergoglia za Papu. „Drago mi je što je uzeo ime Franje i da će franjevački duh unijeti u Vatikan“. Njoj se u tome pridružuju i dvije rimske studentice, vjernice iz Međugorja, Kristina Jerković i Suzana Bradarić. Još jedna franjevka, časna sestra Maja Ivković iz Livna, za kraj je konstatirala: „Jako mi se sviđa njegova jednostavnost. On je jednostavno Franje našeg doba.“

■ Dolazeći na Trg sv. Petra susreli smo i generala franjevaca manje braće, fra Josea Rodrigueza Carballa, koji se žurio kako bi stigao na vrijeme na inauguracijsku misu. Otac general prije nekoliko godina boravio je u Hrvatskoj, zajedno s ostalom braćom koja predvode fratne, i tom prigodom smo imali prilike upoznati se s njime na Visovcu gdje smo i radili intervjui za Slobodnu Dalmaciju. Fra Jose se odmah sjetio tih lijepih dana koje je proveo u Hrvatskoj te nam je poručio da blagoslivlja uvijek vjerne Hrvate, a posebne pozdrave je izručio svome prijatelju fra Šimi Samcu i još jednom izrazio radost zbog činjenice da je novi Papa uzeo baš ime utemeljitelja njihova reda, sv. Franje Asiškoga. Generalu Carballu na kraju smo čestitali imandan njegovog zaštitnika svetog Josipa.

■ Papa Bergoglio za svoj grb i geslo zadržao je isti kojeg je imao prigodom svoga biskupskog ređenja. U grbu dominira monogram isusovačkog reda IHS, kojem je pripadao prije nego što je zaređen za biskupa. U donjem dijelu je zvijezda koja simbolizira Mariju i grožđe kao službu u vinogradu gospodnjem. Grbu je tek dodana mitra koja označava papiinstvo i ključevi svetog Petra. Geslo je na latinskom, „misericordia atque eligendo“ što predstavlja scenu kad Isus u Evandelju susreće carinika Mateja i poziva ga da ga slijedi jer ga je „misericordia“ pogledao i odabrao“, čime je novi Papa htio protumačiti i svoj izbor za rimskog biskupa.

Papu Franju poznajem dugo i znam njegovu dobrotu i poniznost

Marina Stojak

Fra Josip Peranić, voditelj Hrvatske katoličke misije u Buenos Airesu u Argentini spričao nam je dojmovo o svojim susretima s novim poglavom Katoličke crkve.

Fra Josipe, jeste li iznenađeni izborom Jorgea Maria Bergoglia za novog papu? Kako je njegov izbor doživjela hrvatska zajednica u Argentini i ostalim dijelovima Južne Amerike?

Jesam. Vrlo sam ugodno iznenaden. Poznam već dugo današnjega papu Franju i znam njegovu dobrotu i poniznost. Hrvati u Argentini su radosni i vesele se skupa s Argentincima i ostalim dijelovima Južne Amerike.

Papa Franjo osvojio je srca svojim skromnim ponašanjem, vjernici diljem svijeta su uvjereni da će novi poglavar biti veliki obnovitelj Crkve iznutra i izvana. Je li to papa koji će Crkvu izvesti na novi put?

Mi to u ovom trenutku možemo samo nagađati, ali već izborom samog imena, dao nam je do znanja da bi želio biti obnovitelj Crkve poput Franje Asiškoga.

Možete li se prisjetiti susreta s njim?

Više smo se puta susreli osobno, na mišnim slavlji ma ili pri susretu kad su nam dolazili iz domovine Hrvatske naši redovnički poglavari. Uvijek je imao vremena da nas primi i porazgovara o svim temama, bilo o događajima u Domovini ili u Argentini.

Što vam je odgovorio na pitanje o Hrvatskoj i hrvatskom narodu?

Vjerujem da je dobro upoznat sa situacijom u Hrvatskoj, jer smo dugo vremena razgovarali o onome što se u zadnje vrijeme događalo u našoj Domovini.

Papa Franjo bio je okružen hrvatskim svećenicima. Zadario ga je biskup hrvatskog

S lijeva na desno: fra Josip Peranić, kardinal Jorge Mario Bergoglio (papa Franjo I.), biskup Mile Bogović, fra Berislav Ostočić (ispovjednik)

podrijetla, a dvojica franjevac bili su njegovi isповједnici. Možete li nam nešto ispričati o tim svećenicima?

Mons. Stanislav Karlić radio se u gradu Oliva, blizu Cordobe u Argentini. Roditelji su mu porijeklom iz Grizana, kod Crikvenice. Kardinal Karlić dobio je kardinalsku titulu od pape Benedikta XVI, po zaslugama jer je s njime radio na Katekizmu Katoličke Crkve. Ovih dana

našao se i on u Rimu i sigurno da je bio iznenaden izborom novoga Pape.

Padre Nikola Mihaljević je isusovac koji je trideset godina bio misionar na Delti (velike rijeke De La Plata). Radio se u Livenu, u našoj dragoj Bosni, ali je s roditeljima morao rano napustiti svoj dom, i doći u Argentinu. Postao je redovnik isusovac i kad je prestao raditi na otocima Delti, postao je isповjednik nadbiskupa Bergoglia.

Kad se padre Nikola povukao u svećenički starački dom u naselju San Migue lu, nadbiskup je tražio fra Berislava Ostočića da mu bude isповjednik. Što Hrvati mogu naučiti od tamošnjih kršćana?

Svi možemo naučiti nešto jedni od drugih. Argentinci imaju svojih lijepih stvari, vrlo su osjećajni i mlati, vođeni svojim svećenicima, idu i misionare po siromašnim provincijama Argentine. Sjećaćete nam o životu, radu i nešto od Vaših misijskih iskustava u Latinskoj Americi?

Kad sam došao davne 1984. godine, moja su mi bra-

slanica Hrvatske u Argentini gospoda Rosandić-Sarić, kako smo čitali u hrvatskim novinama, družila se s njim u djetinjstvu. Znate li više o tome?

Da, sjećam se da smo razgovarali s gospodom veleposlanicom i da nam je ona rekla da su išli skupa u školu. A to prijateljstvo se vidjelo i ovdje kad bismo imali misnu slavlja koje je predvodio naš nadbiskup. Također Maja Lukač – Stier poznao je dobro današnjeg Papu. Suradivala je s njime do nedavno u akademskim aktivnostima u Katoličkom Sveučilištu u Buenos Airesu.

Što Hrvati mogu naučiti od tamošnjih kršćana? Svi možemo naučiti nešto jedni od drugih. Argentinci imaju svojih lijepih stvari, vrlo su osjećajni i mlati, vođeni svojim svećenicima, idu i misionare po siromašnim provincijama Argentine. Sjećaćete nam o životu, radu i nešto od Vaših misijskih iskustava u Latinskoj Americi?

Kad sam došao davne 1984. godine, moja su mi bra-

ća u Argentini povjerila rad u četvrti koja nosi naslov „Fuerte Apache“. U toj vrlo siromašnoj četvrti naša franjevačka župa zaista je djelovala misijski u svakom pogledu. Uz pastoralni rad pomagali smo ljudima u svim oblicima. Imali smo svoju ljekarnu, davali smo im odjeću. Kroz dvije godine hranili smo preko 700 obitelji od kojih je svaka imala od 5 do 13 djece. Bili smo, kako kaže današnji Papa, „siromasi među siromasima“ ali ispunjeni jednim evanđeoskim veseljem da smo to mogli učiniti bratu čovjeku. Ništo gledali na vrijeme ni na trud koji smo znali uložiti. Zanah je bilo važno da smo mogli doći do srca ljudi.

U Hrvatskoj se malo zna o doseljavanju Hrvata u Južnu Ameriku, nijihovom životu i djelovanju tam. Više se pišalo o australskim i američkim Hrvatima. Možete li nam neke pojedinosti ispričati o tome, kao i o poznatim Argentincima hrvatskog podrijetla?

Vrlo sam uvjeren da će papa Franjo posjetiti Hrvatsku, i tako odati priznanje zemljama koja je kroz 400 godina branila tu kršćansku Europu.

KAKO JE OSJEČKI VODOVOD SPASIO HRVATSKI GRB

Ni nakon dvadeset godina ne znamo izgled državnih obilježja

Dražen BOROŠ
(Glas Slavonije)

Hrvatska bi 1. srpnja definitivno trebala postati članicom Europejske unije, a kako sada stvari stoje, u zajednicu europskih naroda mogla bi ući pod zastavom i/ili grbom koji se u nekim detaljima razlikuju od originalnih, službenih rješenja. Naime, svjedoci smo da se naši dužnosnici već godinama fotografiraju pod svakojakim zastavama koje čak i službeni državni protokol smatra ispravnima, a one zapravo ne odgovaraju ni zakonu, ali ni grafičkim standardima koje je davno postavio akademik Miroslav Šutej, upravo zato što zakonom nisu do kraja definirana hrvatska državna obilježja. Ma koliko se to nekому činilo čudnim. U zakonu iz 1990. godine ostalo je dosta nedorečenosti - od izgleda samog grba, gdje primjerice nije definirana boja kune na slavonskom grbu (a sve ostale jesu), ili papaka i rogova koze koji su suprotno Šutejevu rješenju tu crveni, do nedorečenosti oko same zastave te veličine grba u njoj. I da nije bilo ljudi iz osječkog Vodovoda koji bi zauzimao jedno posebno mjesto je osnovatelj argentinske trgovачke flote, Nikola Mihanović. Jakov Butorović bio je inženjer komunikacije, a u ono vrijeme kad je došao u Argentinu, komunikacije su bile jako skromne. Dr. Stjepan Horvat, geodet je priznat u Argentini do danas, njegove karte se još uvek koriste u argentinskoj vojsci. Tako bi mogli nabrajati doktora Ivaniševića (osobnog liječnika Evite Peron) i još mnoge druge.

Šutejevi standardi

Mladen Kakša, likovni umjetnik koji se bavi dizajnom grbova, već godinama upozorava da treba verificirati grafičke standarde koje je postavio akademik Šutej.

- Godinama skupljam izr

stavama koje ne samo da ne odgovaraju likovnom rješenju akademika Šuteja nego predstavljaju prave ruggobe - tvrdi gospodin Kakša i pokazuje nam tri najočitija primjera. Prvi je slika Blanke Vlašić koja proslavlja svoje zlato na Svjetskom prvenstvu pod nečim što bi trebalo "glumiti" zastavu, a na njoj je sve pogrešno - od izgleda samog grba do njegova smještaja na zastavi. Drugi izrezak iz novina pokazuje bivšu premijerku Jadranku Kosor na sastanku s mađarskim kolegom Viktorom Orbanom, gdje naša premijerka sjedi pod navodnom hrvatskom zastavom koja je postavljena okomito (hrvatska je zastava ležeća), a u bijelom srednjem polju nalazi se hrvatski grb postavljen uspravno (!?).

- Jednostavno je neshvatljivo da nitko iz državnog protokola to nije primijetio, ali nažalost to nije iznimka nego pravilo - kaže Kakša, koji nam pokazuje i sliku bivše veleposlanice RH u Washingtonu rješenju tu crveni, do nedorečenosti oko same zastave te veličine grba u njoj. I da nije bilo ljudi iz osječkog Vodovoda koji su prilikom raspisivanja natječaja za izradu zastava namijenjenih svojim potrošačima otkrili brojne protutjednosti kada su državni simboli u pitanju, vjerojatno nijandanas ne bi znali kako bi trebalo izgledati hrvatski grb, a još više zastave, pa bi se naš predsjednik, premijer i ostali dužnosnici i dalje fotografirali pod raznim varijantama za koje se misli da su službenza državna obilježja.

- Čak je i predsjednik Josipović na svojoj inauguraciji stajao između zastave koja je s jedne strane bila ispravna (naravno, s krivom bojom kune), a s druge se prozirno

pokazivao grb naopačke. To je jednostavno nedopustivo - smatra Kakša koji je godinama pisao bivšim predsjednicima Sabora Šeksu i Bebiću da se napokon definiraju standardi u nedorečenom hrvatskom grbu i zastavi tako da se izradi knjiga grafičkih standarda koja bi zauvijek rješila sve dvojbe i postavila standarde kojih bi se svi koji izrađuju državna obilježja moralni pridržavati neovisno o tome rade li to na papiru, tkanini ili kamenu.

- Na žalost, ljudi koji to mogu rješiti nisu stručni. Naši političari stanu ispred zastave, i ne osvrnu se na nju i odu. A onima koji se bri nu o zastavama u državnom

protokolu je čini se jedino važno nabaviti zastavu što je jeftinije moguće pa onda i nije bitno je li ona ispravna ili nije - zaključuje umjetnik koji je izradio tridesetak ratnih obilježja, ali je nedavno napravio i knjigu grafičkih standarda za grb i ploču na zgradama hrvatskih veleposlanstava i konzulata u svijetu. Kada se donosi Zakon o zastavi, grbu i himni 1990. godine, on je bio pisan nabrinut i nije u detalje razradio izgled grba i zastave.

Kako je to moguće?

S vremenom se pojavit će potreba da se točno definiraju boje i sam izgled grba. Zato je akademik Šutej i napravio likovno rješenje grba. Tadašnji ga je državni vrh prihvatio, a Sabor ozakonio. Sve u priličnoj žurbi, jer stečeli smo državu i hitno su nam trebala obilježja. Šutej je postavio grafičke standarde, ali ih na žalost nikad nitko nije verificirao. Svima se to tada činilo nevažnim, bilo je važno imati grb i zastavu, a sada se najbolje vidi koliko je to bilo potrebno. Na originalnom grbu štit je od crvenih i srebrnih polja (zbog tiska može se koristiti bijela),

ili na manjih štitova, povijesnim hrvatskim grbovima, šesterokrake zvijezde su zlatne (odnosno žute) boje, lavlje glave, koza i kuna takoder su zlatne, a kuna na trbuhi ima i bijelu boju. Dvije široke pruge su crvene, a pruge iznad i ispod kune su srebrne. Koliko se danas odstupa od originala pokazuje se na svakom koraku pogleđamo li samo malo oko sebe. Čak i na službenim stranicama, stranicama ministarstava, Ureda predsjednika i drugih državnih institucija imamo nekoliko različitih verzija grba.

RAZGOVOR S GENERALOM MLADENOM MARKAČEM

Zahvaljujem Hrvatima diljem svijeta na potpori

Ivo Butković
i Veso Jurić

Nedavno su povratnici iz Australije Ivo Butković i Veso Jurić, suradnici tjednika Hrvatski vjesnik koji izlazi u Sydneyu, napravili vrlo zanimljiv intervju s hrvatskim generalom Mladenom Markaćem. Intervju je nedavno u nastavcima objavljen u tim najtiražnijim hrvatskim novinama u Australiji.

Generale, za Vas se govori da ste smirena i razborita osoba. No, osim tih Vaših osobina, koje su Vam još vrijednosti davale duševnu i životnu snagu tijekom dugogodišnje kušnje u pritvoru?

- Ja sam cijelu svoju mladost posvetio sportu, bio sam reprezentativac, i to mi je pomagalo da u tom teškom životnom razdoblju održim čvrstoču pa kad bi drugi pali s nogu, ja bих još uvijek mogao razumno donositi odluke. To je jednostavno jedan fizički i psihički životni trening. Imao sam sreću da sam po struci profesor, a rad s ljudima u toj struci je najvažniji te sam tako imao i stručnu predispoziciju da se ulovim u koštač s problemima koji su iznenada

nastali. Međutim, imao sam zdravstvenih problema prije nego sam otišao u pritvorsku jedinicu. Preživio sam dva infarkta i dobio pet 'stentova'. Tri su mi ugrađena u Nizozemskoj. Na kraju, šest mjeseci prije završne presude dobio sam šest prenosnica. Tako sam uz psihički pritisak koji smo stalno doživljavali slušajući neistinitite optužbe, imao i velikih zdravstvenih teškoća. Hvala Bogu, sve sam to nekako prevladao. A prevladao sam teškoće i zbog toga što smo imali mogućnost radići sa svećenicima, ići na misu. U situaciji kada ste bolesni, uz to suočeni s teškim psihološkim stanjem, zapravo se borite za život, i tada vam samo preostaje Božja pomoć! Jer, nema institucije, nema nadе u neku organiziranu pomoć pa da možete reći oni će mi pomoći. Veseli me što ste mi tako pitanje postavili da mogu zahvaliti, preko vaših novina, Hrvatima diljem svijeta na potpori. Na desetine tisuća pisama i čestitki, potpore

i zahvala smo dobivali u kojima nas se moli i poziva da izdržimo, jer ljudi vjeruju u nas, vjeruju u našu nevinost. Kad vidite kako svi ti ljudi u svjetu hrvatski dišu, to je nešto što se nikad ne može zaboraviti i ne možes reći – 'bacam kopanje u trnje', neću se više boriti, neću više živjeti. Morate ići do kraja, ma kakva sudbina bila. I vidite, da nije bilo potpore, da nije izas stala Crkva, da nije i najmanje selo u Hrvatskoj, u Bosni i Hercegovini, a i u svijetu molilo za našu slobodu, vjerojatno se ne bismo uspjeli držati, nadati. Ne mogu reći je li nam samo molitva pomogla, je li vjera pomogla, je li posjedi i splet političkih okolnosti, ali u ovom trenutku je najvažnije da smo mi na slobodi.

Kako se prema Vama ponašalo sudsko i zatvorsko osoblje i kako su Vas ispratili na slobodu?

- Moram priznati da je za-

Glas Slavonije

tvorsko osoblje bilo jako korakno, ne samo prema nama Hrvatima nego prema svima. Oni razumiju da je riječ o vrlo složenim procesima, psihološki jako zahtjevnima. Ja sam, primjerice, nekoliko godina bio sam među Srbinima. No, tu nije bilo svade po nacionalnoj osnovi, željeli smo stvoriti vrstu suživota kako si ne bismo sami otežavali taj ukupni zatvorski život. Znači, moglo se razgovarati o sva-kidašnjim temama, znanosti, sportu, književnosti, općenito o kulturi, premda su se već i pri takvim temama vidjele razlike. Ali, kako smo ipak pratili opće događaje, čitav svijet u globalu, a ne samo događaje u Hrvatskoj, mi smo, svaki posebno, nastojali udaljiti ratni dio od našega tadašnjeg života jer nam je tako bilo lakše graditi neku vrstu suživota u zatvoru. Ne znači da smo se voljeli, ali znači da je bilo podnošljivo na takav način tamo boraviti. Pri žurnom odlasku iz pritvorske jedinice, gdje smo se mi pristojno pozdravili sa svima koji su tamo bili, bez prosudbi tko je odgovoran, kakav je tko, tko je Hrvatima činio zlo i je li ili nije nanio štetu hrvatskoj državi, dakle bez obzira na to ljudski smo rekli doviđenja, mi odlazimo! Moram priznati da su tamo pritvoreni Srbi naš odlazak i pozdrav dobro prihvatali.

Je li Vas iznenadio oduševljenje naroda i velebiti doček u povodu Vašeg puštanja na slobodu?

- Prvo iznenadenje doživjeli smo pri izlasku prije nego što smo krenuli u zračnu luku kada smo vidjeli koliko je na-

ših ljudi koji žive vani došlo pred zatvor dočekati i ispratiti nas. Kad smo došli na aerodrom, čekao nas je zrakoplov Vlade RH, čekala su nas dva ministra i bliži prijatelji. Tu smo opet nekako izolirani pa nismo ni znali da se kod kuće spremi neki doček. To nije bio samo Zagreb, nego cijela Hrvatska. Naš narod nije znao da čemo mi biti oslobođeni, zato je gotovo nevjerojatna priča da se u Zagrebu za osam sati skupilo više od 100.000 ljudi, bez ičijeg poziva. Mladi i stariji, veseli, raspevani. Taj događaj, taj zanos, ta silna energija je zapravo poticaj za jedan novi početak. Nemoguće je taj događaj opisati u ovakvom razgovoru, a osim toga te slike našeg dočeka obišle su cijeli svijet. Kad smo stigli na zagrebački Ple-

soja sam mislio da se samo na aerodromu skupilo puno ljudi. Vozimo se prema gradu, a onda vidim da su ulice prema Trgu pune - špalir, usklinci i pozdravi. Iznenaden sam, nisam mogao vjerovati. Bili smo potpuno nepripremljeni za takav doček. A onda nam na pozornici na Trgu prijatelji još govore: „Obratite se ljudima, oni to žele.“ Samo gledamo, iznenadenje i ushit nas pritišću. Onda smo se ipak s nekoliko riječi obratili razdrganom mnoštvu. Nismo bili sigurni koliko smo uspjeli u tome, međutim, kasnije smo vidjeli i čuli komentare na televiziji da je bilo prekrasno sve što se te večeri dogodilo. Ostat će za cijeli život u mom sjećanju.

Rekli ste da Vam je hrvatsko iseljeništvo davao bezre-

zervnu potporu tijekom suđenja i pritvora. Zašto se u Hrvatskoj nedovoljno korište potencijali koje posjeduje iseljena Hrvatska? A što bi s druge strane iseljeništvo moglo činiti za svoju domovinu?

- Vidite, ja sam živući svjedok koliko je, kakov voljom i srcem hrvatska dijaspora prisustvila stvaranju nove hrvatske države. Mnogi misle da je to bilo samo u novcu. To nije točno jer sudjelovala je na svekolike načine, čak i izravnim sudjelovanjem, ljudskim potencijalom, pomogli su i u vojnem smislu. Da ne govorimo o potpori u tehniči, psihološkoj potpori, lobirajući u svojim zemljama na razne načine, posebno za priznanje Hrvatske. To je veliki doprinos naših ljudi koji treba cijeniti. Tada se stvorilo jedno

i jer su možda profiti u nekim drugim zemljama veći, ulaganja iz dijaspore trenutno su, u značajnijem smislu, slaba, niskakva. Mislim da bi veća angažiranost naše dijaspore mogla doći do izražaja kada bi se kod nas donijeli malo drukčiji zakonski okviri i onda, možda s malo povlaštenim uvjetima privukli naše ljudi koji uz spomenuto, uz biznis i zaradu, misle i domoljubno, žele i pomoći svojoj domovini. Govorim o našim ljudima koji bi htjeli ostaviti neki trag tamo gdje su se rodili ili gdje su se rodili njihovi preci, gdje su im korijeni. Iskreno mislim da bi trebalo veće političko razumevanje koje bi povezalo našu dijasporu s maticom i da bi to ipak mogao biti pozitivni rezultat, zasigurno bolji nego što je dosad bio.

Nedavno su povratnici iz Australije Ivo Butković i Veso Jurić, suradnici tjednika Hrvatski vjesnik koji izlazi u Sydneyu, napravili vrlo zanimljiv intervju s hrvatskim generalom Mladenom Markaćem. Intervju je nedavno u nastavcima objavljen u tim najtiražnijim hrvatskim novinama u Australiji.

INTERVJU S BIVŠIM MINISTROM - PROF. DR. SC. DRAGANOM PRIMORCEM

Bespomoćnost, letargija i pesimizam zavladali su hrvatskim obrazovanjem!

Marijana Katalinić
(Dnevno.hr)

Prije nekoliko godina neprestan je govorilo o ulaganju u obrazovanje, dok danas najviše govorimo o neprestanim sukobima između zagovornika Zdravstvenog odgoja i onih koji mu se suprotstavljaju. Zbog toga smo za razgovor zamolili bivšeg ministra znanosti, obrazovanja i športa, Dragana Primorca, koji je iznio opsežnu sliku rješenja ovoga problema, te svih aktivnosti kojima se trenutačno bavi i kojima se bavio dok je obnašao mandat ministra obrazovanja, kulture i sporta.

U lipnju ove godine organizirate jedan od najprestižnijih svjetskih znanstvenih događaja na kojem sudjeluje niz nobelovaca. O čemu je riječ?

U pravu ste, u Hrvatskoj se događa pravi znanstveni spektakl koji nam daje svjetsku prepoznatljivost. "Eighth ISABS Conference on Forensic, Anthropologic and Medical Genetics and Mayo Clinic Lectures in Translational Medicine" se od 24.-28. lipnja održava u Splitu, a u njegovom radu će sudjelovati 80 predavača i više od 500 sudionika iz 45 država svijeta. Uz Međunarodno društvo pri-

mijenjenih bioloških znanosti (International Society for Applied Biological Sciences (ISABS)) u suorganizaciji kongresa sudjeluju čak tri američka sveučilišta George Washington University, Penn State University, University of New Haven te čuvena američku kliniku Mayo. Poseban značaj skupu daje sudjelovanje tri nobelovca Prof. dr. Robert Huber, dobitnik Nobelove nagrade 1988., prof. dr. Aaron Ciechanover, dobitnik Nobelove nagrade 2004. i prof. dr. Ade Yonath, dobitnica Nobelove nagrade 2009. Godine

Teme '8th ISABS Conference in Forensic, Anthropologic and Medical Genetics and Mayo Clinic Lectures in Translational Medicine' iz područja forenzičkih znanosti uključuju organiziranu borbu protiv terorizma i bioterrorizma, pitanja nacionalne sigurnosti, analizu DNA u sudsko-medicinskoj praktici, analizu biljne i životinjske DNA radi forenzičkih vještina, vrijednosti DNA baza podataka u otkrivanju počinitelja kaznenih dijela, molekularnu antropologiju i istraživanje podrijetla naroda, DNA identifikacije žrtava masovnih katastrofa, itd.

U kliničkom dijelu '8th ISABS Conference in Forensic, Anthropologic and Medical Genetics and Mayo Clinic Lectures in Translational Medicine' posebno će se obraditi teme o novim molekularnim postupcima i metodologijama pri ranoj dijagnostici karcinoma, kliničkom značenju cirkulirajućih tumorskih stanica, imunoterapiji u liječenju karcinoma, novim postupcima u liječenju AIDS-a, genska i stanična terapija u regeneraciji hrskavičnoga i koštanog tkiva, primjena nanotehnologije u medicini, neinvazivna pre-

natalna dijagnostika, stanična terapija nakon infarkta miokarda, te individualizirana medicina. Sve informacije vezane uz ovaj događaj su dostupne na www.isabs.hr.

Tijekom razdoblja Vašeg mandata kao ministra obrazovanja, znanosti i športa u RH čitajući postignuća (koja ste objavili na Vašoj službenoj stranici) u razdoblju od prosinca 2003. do srpnja 2009. čini se pomalo impresivnim ono što navodite. Koliko važnim smatra te ulaganje u upravo ovaj segment društva (obrazovanje)? Kakav odnos prema obrazovanju vlada sada u našoj zemlji?

Trenutna kriza ne bi trebala biti izluka za postupke koji su vezani uz resor obrazovanja, jer je ono važno za opstanak jedne države, potrošivo male države poput Hrvatske. Dapače svaka država koja strateški promišlja o svojoj budućnosti, bez obzira na ekonomsku krizu, u sektor obrazovanja i znanosti nastoji ulagati što više. Istina je da je sustav obrazovanja žilav i da može izdržati dosta nedaća ali jednom kad se počne urušavati, potrebna su desetljeća da se oporavi, a štete koje nastaju su nenadoknade. Nažalost, posljedice se reflektiraju na one koji su najmanje za to kritični, a to su učenici i studenti.

Na koji način danas (opet) zaboravljeno obrazovanje je moguće/potrebno obnoviti?

- Zapravo najgore je što je u zadnje vrijeme nestao optimizam i entuzijazam a zamijenili su ga letargija i pesimizam što za sustave poput znanosti i obrazovanja može biti pogubno. Od moga odlaska obrazovanje je doživjelo drastično rezanje proračuna (za više milijardi kuna), većina projekata je zauzvana, a motivacija na svim

nivoima sustava obrazovanja i znanosti je gotovo u cijelosti iščezla. Temeljni problem leži u činjenici da političari nikako da shvate da obrazovanje nije projekt HDZ-a, SDP-a, ili bilo koje druge političke opcije, ono je nadstranačko i strateška odrednica svake države koja provodi mudru politiku. Osobno me najviše rastužuju informacije o iseljavanju mladih stručnjaka iz Hrvatske jer prije svega nekoliko godina smo osigurali sredstva i ukupno zaposlili oko 2500 najizvrsnijih mladih ljudi (znanstveni novaci) kojima smo osigurali i subvencionirane kamatne stope za stambene kreditne te smo u Hrvatsku vratile gotovo 100 doktora znanosti iz cijelog svijeta. Tih dana još najmanje njih 50-tak se željelo vratiti u Domovinu.

Ljudi su vjerovali u drugačiju Hrvatsku, Ministarstvo koje sam vodio davalo je sanu svima, isključivo prema kriterijima izvršnosti, a ne stranačkog dresa. Bio je to period entuzijazma, na stotine znanstvenika, profesora, nastavnika su svakodnevno dolazili u

Ministarstvo s prijedlozima poboljšanja i unapređenja i niti jednog ozbiljnog projekta u kojem nisu participirali ili ga kreirali. Kad smo uvodili Hrvatski nacionalni obrazovni standard (HNOS) na temelju kojeg je izrađen sadašnji Nastavni plan i program za osnovnu školu (a koji je kasnije postao osnova za izradu Nacionalnog kurikuluma) u tom poslu je sudjelovalo oko 800 stručnjaka iz osnovnih i srednjih škola, sveučilišta i HAZU-a i svatko od tih stručnjaka je vjerovao da Hrvatska može biti uspješna i konkurenta. S druge strane pojam »društvo znanja« tada ušao u svaki dom», želio sam da svi postanu svjesni da nam opstanka u globalizaci-

travanj 2013.

travanj 2013.

ranom svijetu bez toga nema. Je li sustav obrazovanja otisao u dobrom ili lošem smjeru; u kojem smjeru ide danas? Današnje *«promicanje»* obrazovanja usmjeren je više na isticanje određenih ideoloških komponenata koji su svojim nametanjem i bez javne rasprave izazvali sukob u javnosti i bijes mnogih građana. Kurikulum o zdravstvenom odgoju, njegova ilegalna promidžba u školi (jer ga nisu objavili u Narodnim Novinama do

13.2.2013. g., a to javnost ni ne zna) – kako ga komentirate? Prema donositeljima Kurikuluma, djeca donedavno uopće nisu bila *«ispравno odgajana»*?

U sustavu obrazovanja ideologijama mjesto nema. Onaj tko misli suprotno nema što tražiti u sustavu obrazovanja. Kad me već pitate o zdravstvenom i spolnom odgoju dobro je da javnost zna sljedeće: Naime, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je donijelo (nakon više od 2 godine rada) 2006. godine Nastavni plan i program za osnovnu školu u čijoj je izradi sudjelovalo više od 300 vodećih hrvatskih stručnjaka i znanstvenika, uključujući učitelje, pedagoge, psihologe, defektologe, knjižničare, liječnike, sveučilišne nastavnike kao i predstavnike katoličke crkve te ostalih vjerskih zajednica. Time se svim relevantnim sadržajima vezanima za zdravstveni i spolni odgoj integriraju u pripadajuće školske predmete (priroda i društvo, biologija, sat razrednika, vjeronauk itd.).

Koliko je detaljno Program definirao nastavu iz ovih područja najbolje Vam govore teme koje se obrađuju, a uključuju: tjelesno i spolno sazrijevanje, zdravlje i osobna higijena, čovječan odnos među spolovima, spolno prenosive bolesti i njihovi uzročnici, prevencija spolno prenosivih bolesti, značenje spolnog odnosa zaštitnim sredstvima, spolna zrelost i odgovorno spolno ponašanje, menstruacijski ciklus te plodni i neplodni dani, trudnoća, porodaj itd. itd...).

Mozete li povući paralele u razvoju i napretku obrazovanja u vremenu kada ste Vi bili ministar i danas?

- Jedini cilj i nit vodilja tijekom cijelog mandata su mi bili kriteriji izvršnost i pozicioniranje obrazovanja kao strateškog projekta Republike

Prof. dr. sc. Dragan Primorac je pedijatar, genetičar i forenzičar, profesor na američkim sveučilištima Penn State University i University of New Haven, medicinskim fakultetima Sveučilišta u Splitu i Sveučilišta u Osijeku, te osnivač Sveučilišnog odjela za forenzičke znanosti Sveučilišta u Splitu. Prof. dr. Primorac čiji su radovi do sada citirani oko 1500 puta, jedan je od najcitatiranjih hrvatskih liječnika s kliničkom specijalizacijom u njegovoj dobi, a koji živi i radi u Republici Hrvatskoj. On i njegov tim objasnili su mehanizam nastanka bolesti krhkih kostiju u djeci Osteogenesis Imperfecta, među prvim znanstvenicima u svijetu primjenjuje analizu DNA u svrhu identifikacije skeletnih ostašaka pronađenih u masovnim grobnicama, jedan je od utemeljitelja forenzičke DNA analize u RH, te je autor izvornih rezultata o podjetju Europljana, među njima i Hrvata, koji su po prvi put objavljeni 2001. godine u vodećem znanstvenom časopisu Science. O rezultatima njegovog rada pisali su najugledniji svjetski časopisi poput Science, JAMA, The Lancet, New York Times, USA Today i dr.

moguće za dobrobit naše države i njenih građana. Otisli ste iz Vlade na vrhunci karijere i odrekli se svih prava i beneficija ali i mandata u Saboru koji Vam je pripadao?

Da, moja uvjerenja i principi su mi uvijek bili nit vodilja i oko toga nikada nisam trgoval. Kažu da je moja principijelna ostavka, kad sam bio na samom vrhu političke karijere, prava takve vrste u povijesti političkog života Republike Hrvatske, a nitko nije vjeroval da će napisuštanjem Vlade dati ostavku i na mjesto sabora skazupnika (a bio sam nositelj liste za XI. izborni jedinicu) svi rezultati prema svim pokazateljima bili ključni za pobjedu na parlamentarnim izborima 2007.) odreći se plaće, imunitetu i svih ostalih privilegija. Ljudi zaboravljaju da ih nikakav imunitet ne može zaštiti od njihove prošlosti, a od svih tih privilegija meni je puno važnije dati uspravne glave hrvatskim učenicima.

Na kraju, što Vas je nagnalo da napišete ili objedinite sva postignuća za Vašeg mandata? Možemo li to prije svega shvatiti kao poruku građanima da jedna druga zemlja, a značila je se nazivati i 'Zemljom znanja' uistinu može postojati?

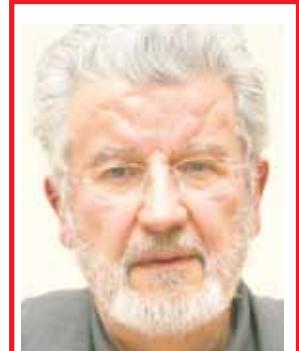
Ima jedna predivna poslovica koja kaže, 'istina govori tiho bez buke rijeći' i smatrao sam sve ove godine nepotrebno istaći rezultate našeg rada jer se mogu smatrati samohvalom. Danas postignuća imaju jednu potpuno drugačiju poruku koja kaže, 'Hrvatska može postati zemlja znanja', ali to neće doći samo od sebe, na tome treba raditi, treba dati sebe i treba svjetločiti vlastitim djelima, ali i neizmerno voljeti svoju domovinu ...

Je li Hrvatska stvarno nespremna za Europsku uniju?

Od kad su Banski dvojni zaprimili dokument o zrelosti Hrvatske za članstvo u Europskoj Uniji, neki europski mediji drže potrebnim da kritiziraju taj papir, a njima su se pridružili i naši kritikanti bez imalo neophodnog odstojanja i osvjetljavanja pozadine tih zanovijetanja od koje neka, ali samo neka stoje, dok su njih većina prije pisi zamjerki kroatofoba iz prijašnjih optužbi. Jednom zavijek trebamo zapamtit da je većina zapadnoeuropskih država nerado priznala našu Republiku; njima je i poslije Vukovara bila draža zločinčaka komunistička Jugoslavija od kakve-takve demokratske Hrvatske. Službeni Njemačka i do danas pati od tudi neopravdanih zamjerki da je prerano priznala Hrvatsku i to na silu naturila ostalim državama Europske Unije. Zapadnjaci su pozdravili smrt utemeljitelja hrvatske države Franje Tuđmana i pobjedu postkomunista Ivice Račana na izborima označili „dobrom viješću“, kao da je to za njih bio Božić. Nakon što je Hans Dietrich Genscher, možda pod pritiskom iz inozemstva (?), napustio mjesto šefa njemačke diplomacije, svi njegovi naslijednici bili su više manje nositelji neugodnih vijesti o Zagrebu iz nemačkih centra moći, pri čemu se posebno isticao Klaus Kinkel, odavno zaboravljeni šef njemačkoga Außenamta. U njemačkim medijima počeo je puhati oistar sjeverni vjetar nakon što su ih napustili vršni poznavatelji naših prijatelja Strohm, Reißmüller, Maier i još neki manje poznati.

Domaći sufler stranih ideologiziranih izvjestitelja

Čudno je kako hrvatske novine brzo prenose negativne vijesti o svojoj zemlji iz inozemnih medija, pogotovo njemačkih, a da prije toga ne provjeravaju tko su ti koji na-

Gojko Borić

je prije nešto više od godina dana Zoran Milanović i drugovi proveli su temeljitu „čistku“ u javnom sektoru i dovele na njegove važnije položaje svoje ljudi, njih više od tisuću i pol, nešto što su u Grčkoj redovito radile obje velike stranke nakon izbora, s jednom razlikom da su u Heladi „bijviši“ kadrovi ostajali u službi na nešto nižim položajima, dok su u Hrvatskoj istjerani na ulicu. Herr Hassel morao je navesti da su upravo njegovi ljevičari, najprije za vrijeme Ivice Račana i nedavno pod komandom Zorana Milanovića, izveli ono što on naziva klijentelizmom, a to nječići novinar prešuće jer ideološka vrana vrani oči ne kopat. O političkom klijentelizmu u Grčkoj izšao je izvrstan članak Hansa-Jürgena Axta u časopisu „Südosteuropa Mitteilungen“ (01/2013.). Autor je dokazao da unatoč europskim poticajnim novicima, Grčko nije uspijelo postati konkurentnjom unutar Unije. Krivnju za to snosi i Bruxelles jer nije dovoljno nadgledao kako se koriste i tko koristi europske fondove u Heladi. Radi toga upravo je zlonamjerno usporedjivati hrvatske s grčkim prilikama sve dok Hrvatska ne uđe u EU, ali očito neki je njemački novinar žele prije toga opanjakati. Ali ne samo oni. Glavni informator münchenskoga dnevnika u više članaka bio je nitko drugi nego dekan Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu Nenad Zakošek koji u članku u biltenu njemačke socijaldemokratske Zaslade Friederica Eberta u Zagrebu (br. 7./siječanj 2013.) napada svoju državu da nije mnogo učinila glede kažnjavanja hrvatskih počinitelja zlodjela nad Srbinima kao i plaćanja nadoknada za srpske izbjeglice, pri čemu prešuće da je Državno odvjetništvo podiglo više od tisuću optužbi i sudstvo izreklo oko 600 kazni pojedincima

među kojima su bila i dva generala. Zakošek spominje da je broj Srba u Hrvatskoj u proteklom deset godina opao za 15.000, a ne navodi da se drastično smanjio i broj katolika, te da je opadanje broja nacionalnih manjina europski, a ne samo hrvatski fenomen. Zakošega najviše boli veliko narodno oduševljenje oslobođiteljskom presudom haaškog Tribunalu za generale Antu Gotovinu i Mladenu Markaču, koje klevete kao „pretjerano nacionalističko slavlje“, točno prema jugokomunističkoj terminologiji. Sjetimo se kako se poslije Karadžorđeva Hrvatsko proljeće nazivalo u partijskom žargonu „nacionalističkom euforijom“.

Da, u Hrvatskoj je uprava na svim razinama prilično razmrvljena, ništa manje nego u Njemačkoj, gdje čak ne postoji ni zajedničko ministarstvo prosvjete, nego svaka savezna zemlja kuha „vlastitu juhnicu“ u školstvu,

pa se tek nakon dugih pregovora mogu sporazumjeti o nekim osnovnim stvarima. Administracija u cijeloj Europi ima nešto zajedničko, nastoji se neracionalno umnožavati pri čemu grčevito izbjegava kontrolu politike. U Hrvatskoj je politika ipak snažnija od stručne uprave jer naša Republika nije imala svoga Bismarcka koji je pri stvaranju njemačkoga Reicha uspostavio snažno „beamstvo“ koje stručno služi svim vlastima i prilično je neovisno od političkih promjena. Reforme u Hrvatskoj stvarno polako napreduju jer socijalizam je ostavio tromost koju je teško nadvladati, ništa drukčije nije u ostalim transicijskim zemljama od kojih su neke odavno učlanjene u EU; dovoljno je pogledati kako se polako mijenjaju Rumunjska i Bugarska, a u novijem vijetu Madarska kao da se srušu optužbi i sudstvo izreklo 19. stoljeća. Svi pričaju o borbi pro-

tiv korupcije, no tvrditi da u Hrvatskoj toga nema dovoljno, obična je izmišljotina. O Jadranki Kosor možemo misliti što hoćemo, ali ona je zavrjela kotač borbe protiv korupcije tako snažno da su njegovi zamasi najviše pogodili članove njezine stranke, od bivšeg premijera Ive Sanderu pa sve do manjih službenika u provinciji. Da u Italiji postoji tako ostra antikorupcijska klima, bivši premijer Silvio Berlusconi i veliki broj njegovih političkih i gospodarskih pajdaša bili bi utamničeni, ali to nije tako. Dovoljno je reći i još nešto o bella Italiji, naime da u velikim dijelovima njezina juga Država ne postoji ulogu Države igra mafija, što se ne može tvrditi ni za jednu zemlju bivše Jugoslavije. Korupcija je stvarno velika pošast, ali postoje njih barem dvije vrste, korupcija siromaštva i korupcija izobilja. Zašto ljevičarski Süd-deutsche Zeitung ne vidi ove očevide činjenice?

Pravo na samoodređenje imali smo i prema Ustavu SFRJ

Po mišljenju Herru Hassela u Bruxellesu nije bilo dovoljno upornosti da se Hrvatsko kaže Ne! Bravo, takove tvrdnje nalazimo u njegovim novinama od početka osamostaljenja Republike Hrvatske. Njegov kolega Daniel Brössler osvrće se na dvadesetu obljetnicu osamostaljenja Slovenije i Hrvatske. Njegov list je tada feljtonski obradio tu važnu temu napisavši

ta „loša vijest“ iznenadila tadašnjeg ministra vanjskih poslova Genschera i saveznog predsjednika Richarda von Weizsäckeru 24. lipnja 1991. prigodom posjeta Rimu, odakle je pozvao svoga jugoslavenskoga kolegu Budimira Lončaru da „sve učini što je u njegovoj moći kako bi se izbjegla vojna intervencija“, zna se čija, tzv. JNA, ali, kao što znamo, Lončar ga nije poslušao. Čak i još gore: glasovao je u UN da se proglaši embargo na oružje za cijelu Jugoslaviju što je najviše pogodilo Hrvatsku. Valjda ga je to kvalificiralo za sayjetnika predsjednika Stipe Mesića.

Njemački novinar citira Slobodana Miloševića pred haaškim Tribunalom koji je optužio Genschera kao „glavnog kriminalca pri rušenju Jugoslavije“, zaključujući da u toj tvrdnji bivši srpski vlastodržac nije bio jedini. Herr Brössler ide dalje pa piše da je povijesna činjenica kako se dugotrajnom ministruvanjskim poslovima potkrala teška pogreška pri proturangu međunarodnoga priznanja Slovenije i Hrvatske. Njegov list je tada feljtonski obradio tu važnu temu napisavši

se ti novinari nalaze i na crti nacionalističke mržnje Karla Marxa koji je nakon Jelacicova pohoda na Mađarsku burne godine 1848. nas Hrvate i ostale južnoslavenske narode nazvao „otpacima naroda, osuđenih na propast.“ No svjedoci smo da su markističke države, zasada osim Kine, odreda neslavno propale dok su Hrvati napokon dobili svoju državu, iako im to nikad neće „oprostiti“ nemarksistički novinari i političari. Nijemac ponavlja stare tvrdnje kako bi se hrvatske vlasti morale potruditi oko vraćanja srpskih izbjeglica, povrataka njihove imovine i unapređenja gospodarstva područja koja su prije nastajivali Srbi, kao da nisu učinile sve što su mogle, možda u nekim slučajevima i na štetu hrvatskoga naroda. Ni riječi o tisućama novosagradenih kuća za srpske povratnike finansiranih iz hrvatskog proračuna, ništa o tome koliko se Srba vratilo, koliko i dalje živi u Bosni i Srbiji, ali primaju hrvatske mirovine, često veće od tamošnjih plaća itd. Po mišljenju njemačkoga novinara suci u Haagu ispravili su, ali nisu revidirali „povijest balkanskih ratova“. Ipak priznaje da je Hrvatska početkom devedesetih bila „žrtva velikosrpske osvajačke politike“, no da u tome „ništa ne mijenja pravedna osuda generala“, osuda potpuno odbačena godinu dana kasnije!

Marina Stojak

Da, i to valja reći: hrvatsko gospodarstvo prilično zaostaje, ali veliku krivnju za to snose „domaće“ banke koje su oko 90 posto u rukama stranaca, kao i inozemni investitori koju pumpaju novac u prodajni, a ne u proizvodni sektor, što se može ocijeniti i kao svojevrsni neokolonializam.

Strašno je vidjeti kako autor jednih navodno objektivnih novina potpuno ignorira podatke i argumente obrane hrvatskih generala. Gdje je tu poslovična novinarska Ausgewogenheit – uravnoteženost? Može li nakon oslobođajuće presude Gotovini i Markaču njemački novinar Enver Robelli bez gađanja pogledati u zrcalo?

Ponekad su strani promatrači objektivniji od njihovih domaćih šaptača

Oslabajuće presude hrvatskim generalima Süddeutsche Zeitung (19.11. 2012.) proglašao je „porazavajućima za Hrvatsku.“ Ove novine ne zanimaju argumenti te presude, one se zauzimaju za tezu da su svi sudionici u postjugoslavenskim ratovima po prilici jednak krivi. Politička je to sljepo najteže kategorije jer se temelji na ideologiji kako su krivi svi koji nisu na liniji inozemnih tobožnjih poznavatelja prilika. Da ne samo novinari nego i neki političari u Njemačkoj gledaju na prilike u Hrvatskoj gotovo isključivo kroz svoje stranačke naočari uočio je zagrebački ravnatelj Zakrađe F. Ebert, Dietmar Dirmoser, u njezinu prije spomenutom biltenu.

On je naveo da je kritika hrvatske „nezrelosti“ za članstvo u EU uglavnom došla iz redova Kršćansko-demokratske Unije (CDU), ali da objašnjenje za njihovo protivilje ulasku Hrvatske u Europsku Uniju treba tražiti i u tome „...što u Hrvatskoj od 2011. više nisu na vlasti njihovi stranački prijatelji iz HDZ-a nego socijaldemokrati.“ Dirmoser ocjenjuje ovu antihrvatsku polemiku kao Stimmungsmache (pođarivanje raspoloženja) što dolazi od pojedinih političara koji „nisu baš poznavatelji politike proširenja“ EU-a, kako je to kasnije priznao i predsjednik Bundestaga Norbert Lammert koji se

prvi negativno izjasnio o hrvatskom pristupu Uniji. Za razliku od subjektivnog Zakošeka, Nijemac Dirmoser citira Međunarodni sud za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji u Haagu koji je izrazio priznanje Hrvatskoj radi dobre suradnje, što je bio jedan od uvjeta za članstvo u EU. Dirmoser piše kako je Hrvatska „omogućila i zakonom o manjinama osigurala povrat ratnim izbjeglicama srpske narodnosne skupine.“ Dakako, ne bi bio socijaldemokrat da se i ovom prilikom nije očesaо o preminilog konzervativnog predsjednika Franju Tuđmana kad piše: „U usporedbi s devedesetim godinama, u vrijeme nepotističke autoritativno-populištice Tuđmanove ere, danas je Hrvatska neusporedivo otvorenija, snošljivija i demokratskija zemlja, s mnogo bolje funkcioniрајуćom pravnom državom i institucionalno zajamčenim građanskim pravima. Pristupni proces EU djevelao je kao katalizator tijekom ovih reformi.“ Treba se nadati da Bilten Zaklade Friederica Eberta u Zagrebu čita i prof. Zakošek.

No i Herr Dirmoser bi trebao znati da je za vrijeme Tuđmana slobodno djevelovala oporba, da je bilo mnogo više antituđmanovskih medija nego danas protuvladinih, da nikome od Srbija koji su bili lojalni, a takvih je bilo u javnosti, Saboru i vladu, nije pala ni dlaka s glave, da je Tuđman doduše bio autoritativan političar no nikako nije bio diktator, kako je morao priznati i jedan od njegovih najčešćih kritičara Slavko Goldstein itd. Što vrijeme više odmice to Tuđman biva popularniji u hrvatskom gradu.

Zakoške i njemu slične svijet će zaboraviti, Tuđmana nikada, bez obzira na krunpe pogreške koje je napravio u posljednjem razdoblju svoga predsjednikovanja kad je bio težak bolesnik.

Jednom zauvijek trebamo zapamtiti da je većina zapadnoeuropskih država nerado priznala našu Republiku; njima je i poslije Vukovara bila draža zločinačka komunistička Jugoslavija od kakve takve demokratske Hrvatske.

NJEMAČKA ARD PRIKAZALA PRILOG O LIKVIDACIJAMA HRVATSKIH EMIGRANATA

33 godine zebnje Ljubice Miličević

Zoran Paškov

Nedavni prilog televizije ARD "Hrvatska - sjene prošlosti" i te kako je uzborkao hrvatske iseljeničke vode, ali i potaknuo njemačku policiju, kriminaliste i pravosude da konačno otkriju nalogodavce i počinitelje 20 neduzno ubijenih hrvatskih emigranata na teritoriju Njemačke u vremenu od 1970. do 1990. godine. Ljubica Miličević, supruga političkog emigranta Nikole Miličevića ubijenog 1980., koja je pred kamerama za likvidaciju svojeg supruga, kao glavnu osobu prozvala i optužila Josipa Perkovića, tadašnjeg šefu hrvatske Udbe, već više od 30 godina živi u strahu. Ubojice moga supruga ostali su nekažnjeni, na slobodi i na odgovornim dužnostima, i nikad se ne zna kada se opet preko svojih produženih ruku mogu uhvatiti oružja i osvetiti obiteljima žrtava - kaže Ljubica. Okrenula sam se Nijemicima, posebice zato što tada mnogi

kakvih podvala i eventualnih neugodnosti, jer smatra da u Hrvatskoj bivši Udbini agenti uživaju političku i zakonsku zaštitu. - Evo, prošle su pune 33 godine da je moj suprug ubijen nadomak kućnog praga u Frankfurtu, pod okriljem noći, a da do danas nitko zato nije odgovarao. Često se pitam kako je to moguće... Zaista je žalosno da i danas ne postoji dobra volja da se otkriju počinitelji toga i drugih Udbinskih zločina u Njemačkoj. Nakon okrutnog ubojstva mojega supruga ostala sam sama s petero male djece. Možete zamisliti kako sam se tada osjećala! I vjerujte mi, svih ovih godina nitko nas s hrvatske strane nije pitao kako smo, kako živimo i kako se osjećamo, premda mi je suprug položio život za Hrvatsku. Otarad se idem među naše ljudi i učim se preko svojih produženih ruku mogu uhvatiti oružja i osvetiti obiteljima žrtava - kaže Ljubica. Vrlo je oprezna i plasi se bilo

s naše strane nisu htjeli imati posla s nama, budući da nas je Udba bila proglašila teroristima, a mnogi koji su nas poznali tu su njihovu podvalu prihvatali. Možete zamisliti kako je bilo mojoj djeci koja su jedno drugome bila do uha. Na svu sreću, djeca su nam danas stala na noge i lijepo se snašla. Razočarana sam pravdom koja ne stiže, a i našom politikom kojoj su puna usta demokracije, a ne želete suradivati s njemačkim istražiteljima i pravosuđem u rasvjetljivanju ovog našeg i drugih slučajeva neduzno ubijenih ljudi. Da su htjeli, mislim da su to već do sada trebali riješiti i otkriti počinitelje i nalogodavce koji su ubili mojega supruga samo zato što je volio Hrvatsku i bio domoljub. Iskreno rečeno, i danas se plašim o tome govoriti - kazala nam je u telefonskom razgovoru supruge pokojnog Miličevića. Gojko Bošnjak, jedan od poznatijih hrvatskih emigranata u Njemačkoj, na kojega je

više puta Udba izvršila atentat, ali je zahvaljujući samo sreći uspio izvući živu glavu, slaže se da do sada nije bilo dobre volje da se sva Udbina ubojstva rasvijete.

- Ipak vjerujem da će se ulaskom Hrvatske u EU dogoditi tražena uhićenja 11 udbiša koje njemački Bundeskriminalamt u Münchenu tereti za umiješanost u likvidacije neduznih ljudi i začije privođenje postoje uhiđbeni nalozi. Ja sam spreman o svemu govoriti i svjedočiti. A što se tiče ubojstva Nikole Miličevića Bebana, mogu kazati, kao i svi oni koji su ga poznavali, da je to bio jedan krasan čovjek i domoljub koji ne bi mirava zgazio. U vezi s njegovim ubojstvom sve se zna, počevši od toga tko ga je pratio, čekao u autu i likvidirao. Točno se znaju imena, ali Hrvatska ne želi isporučiti udbiše jer su na važnim mjestima ostali isti ljudi koji su samo preokrenuli kapute. Ipak, morat će

se to našim ulaskom u EU riješiti - kaže Bošnjak.

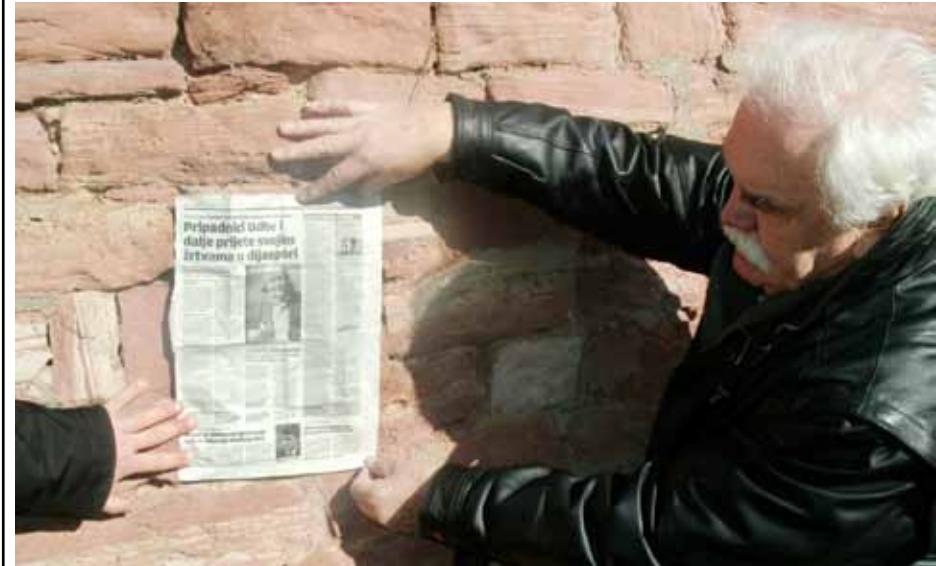
Pobjegli u konzulat

Miličevićeva likvidacija zbila se u Frankfurtu, u Ostendstrasse, kada je došao pred ulaz u svoju zgradu gdje je stanovao s obitelji. Prije toga je bio s prijateljima u restoranu "Slavonske noći" u središtu grada. Udbiški ubojice pratili su ga i pred zgradom izrešetali ili oružjem na kojem su imali prigušivače, a onda su se još brže sklonili u zgradu ondašnjeg Generalnog konzulata SFRJ, nadomak ZOO-u, gdje su dobili svu potrebnu zaštitu jugoslavenske diplomacije.

Dokumenti iz Slovenije

Za rasvjetljavanje ovog i drugih ubojstava hrvatskih političkih emigranata u Njemačkoj ključno je što Slovenija svu dokumentaciju svojeg odjela Udbe nisu uništili, već su je uslužili njemačkim istražiteljima. Ti dokumenti do najsitnijih detalja otkrivaju sve počinitelje ovog i drugih zločina u Njemačkoj.

croatia-presse.de

Poznata njemačka televizijska kuća ARD je u subotu, 23. veljače na svojem prvom programu u sklopu emisije Europamagazin prikazala prilog o nekoliko europskih zemalja, a među njima jedna od top tema bio je - Hrvatska - sjene prošlosti. U prilogu o RH se govorilo o pristupu Hrvatske u Europsku Uniju, ali s naglaskom na još uvijek neriješene likvidacije hrvatskih emigranata u tadašnjoj Saveznoj Republici Njemačkoj tijekom postojanja bivše Jugoslavije. Moderator emisije je Rolf-Dieter Krause, a prikazane teme su: Francuska: Dark Side prijestolnice kulture Marseille, Nizozemska: Vikend škola za problematičnu djecu, Češka: Otvoreni pristup povijesti, Hrvatska: Sjene prošlosti i Austrija: Milijarde novac poreznih obveznika. Ova najava samo dokazuje da nisu bez osnova nagađanja koja već duže vremena kolaju medijskom scenom da će Njemačka od Hrvatske prije ulaska u EU tražiti da riješi pitanje osoba koje su u toj državi optužene za niz atentata počinjenih tijekom 60, 70 i 80-ih godina prošlog stoljeća. Podsjecamo riječ je o hrvatskim državljanima koji su radili za jugoslavensku obavijestnu službu te se neki od njih i danas nalaze u samim vrhovima hrvatskih vlasti ili blizu njih, a cijeli slučaj provlači se još od početka 1990-ih, odnosno od osamostaljenja Lijepe Naše. Naime, još tada su hrvatskom pravosuđu stizali "signali" iz Njemačke, ali i drugih europskih država, da imaju indicije, optužnice, čak i presude protiv nekih naših državljanima koji su kao agenti UDB-e počinili zločine na njihovom teritoriju. (dnevno.hr)

VESNA PUSIĆ, POTPREDSJEDNICA VLADE I MINISTRICA VANJSKIH I EUROPSKIH POSLOVA

Ljudi u državnoj upravi morat će znati odlično engleski, za zastupnike u EU bit će to manje važno

Tihana Tomičić
(Novi list)

Hrvatska je otklonila i zadnju prepreku za ulazak u EU - potpisani je sa slovenskom stranom Memorandum koji je otvorio put ratifikacije pristupnog sporazuma i u posljednjoj zemlji. Pitamo stoga ministricu za ocjenu da-nasnog trenutka.

- Ulagak u EU sigurno je jedan od povijesnih projekata Hrvatske, a to je svakako i jedan od glavnih ciljeva ove Vlade. Hrvatska je danas potpuno spremna funkcionirati kao država članica EU. Mnoge vlade radile su na tome od 2001. godine, a činjenica da ulazimo baš sada, po višim kriterijima nego drugi prije nas, jer su u tom procesu i same europske institucije, kao i mi, učile više o sebi. Uvijek sam mislila da će nam se ulazak u EU dogoditi ranije, no činjenica je da se danas od nas očekuje više. Primjerice, od nas se očekuje pozitivan utjecaj i aktivna uloga u stabilizaciji regije. Toga smo svjesni, preuzeli smo tu zadanicu, i to je naša glavna dodana vrijednost iz pozicije EU. Jasno je da se tako nešto može postići samo u suradnji s drugim državama u regiji.

To je formulirani zadatak za Hrvatsku?

- To nije formalni zadatak, ali su jasna očekivanja, a i naš je interes. Nešto što ova regija nikada u povijesti nije bila u stanju sama učiniti jest stabilizacija s vlastitim snagama. Sada imamo šansu svi zajedno preuzeti tu odgovornost. Naša glava je u pitanju, ali to ni za EU nije nevažno. Dapaće.

To nije nužno vezano s temom proširenja EU?

- Jasno je da sve države regije trebaju provesti reforme i kvalificirati se za članstvo. Sve imaju europsku perspektivu, što je i zaključak same EU, ne samo zbog stabilnosti regije nego i izgradnje institucija u tim državama. Stabilnost je za nas važna, jer i nakon što uđemo u EU, zemljopisno ostajemo gdje jesmo.

Što je, prema vašem mišljenju, bilo najteže ostvariti u zadnje vrijeme za Hrvatsku?

- Najzahtjevnejše za Hrvatsku je bilo uređivanje pravosuđa, ali to je proces koji ionako nikad ne završava. Temelji su postavljeni, no na tome će trebati trajno raditi.

A što je bilo najteže "probiti" u cijelom procesu?

- Bilo je mnogo teških zadataća i prijelomnih trenutaka. Jedna od neobično važnih stvari bilo je i postizanje općeg konsenzusa o EU. To

je prvi naš mirnodopski politički konsenzus svih ključnih političkih čimbenika u zemlji.

A ima li u EU još moćnih pojedinaca koji su protiv ulaska Hrvatske, ili su usporavali proces?

- Ima šestostih euroskeptika u Europskom parlamentu (EP), koji su protiv EU, pa i protiv proširenja, pa tako i protiv članstva Hrvatske. Naša regija, da tako kažem, nema baš najbolju reputaciju... Za neke je to bio argument protiv, za druge baš ključni argument za Hrvatsku. A bilo je i puno intervencija da se proces uspori, da se Hrvatskoj odrede dodatne mjere, dodatni monitoring. Znamo i sami da su uvjeti za nas stroži nego za svih prije. No dodatni monitoring nije nam štetio. Mi ulazimo pripravniji nego što su drugi bili. Osobno, moje ambicije za Hrvatsku su jako visoke i mislim da bismo mogli i trebali biti mnogo bolji.

No objektivno, komparirajući funkciranje Hrvatske s drugim državama članicama, mi smo čak i za nijansu iznad prosjeka EU. To je velika stvar.

Što nas čeka odmah po ulasku u Uniju?

- Najprije, reforma držav-

ne uprave. Na način da nam trebaju sposobni ljudi s vještinama koje do sada nisu bile nužan preduvjet za rad u državnoj upravi. Na primjer znanje engleskog jezika, kompjutorska pismenost i sl. Doći će do generacijske promjene profila ljudi.

Ništa od "piplasttrastas"?

- Izabrani zastupnici u Europskom parlamentu su jedini za koje će taj preduvjet značiti engleskog biti manje važan. Dakle, ne nevažan ali ne toliki imperativ jer od 1. srpnja hrvatski postaje službeni jezik. Ali državni činovnici koji će dnevno komunicirati s europskim službama moraju znati telefon u ruke i govoriti engleski. To je zahtjev posla.

Prema najavama, zadnje izvješće o monitoringu koje će biti predstavljeno 26. ožujka, vrlo je pozitivno. Kako stojimo?

- Ratifikacija je riješena u 22 parlamenta, a postupak je djelomično završen i u Nizozemskoj i Belgiji. Postupak ratifikacije traje u Danskoj i Njemačkoj. Sad će krenuti i u Sloveniji. Mi smo svih 10 zadnjih zadaća rješili, od brodogradnje do novih graničnih prijelaza, i time su te teme nestale kao EU teme. Zato očekujem da će izvješće biti

vrlo pozitivno.

Što je bilo ključno za rješenje sa Slovenijom i potpis Memoranduma?

- Mi smo to vrlo sustavno i temeljito vodili. Bila sam otpočetka uvjerenja da sa zemljom susjedom sve možemo riješiti.

A tko je predložio rješenje

koje je na kraju potpisano, prema kojem se ratifikacija u Sloveniji ne veže na Ljubljansku banku, već je kupljeno vrijeme i stvar prebačena iz politike na stručnjake? Čiji je to zapravo bio prijedlog?

- Sve je išlo postepeno. Postala sam svjesna da ta tema može postati ozbiljan problem vezan za ratifikaciju nakon što je u proljeće prošle godine slovenski ministar Erjavec to prvi puta spomenuo kao sporno. Primjetili smo da se to može pretvoriti u kampanju spoticanja i počeli smo zajednički tražiti rješenje.

Prema najavama, zadnje izvješće o monitoringu koje će biti predstavljeno 26. ožujka, vrlo je pozitivno. Kako stojimo?

- Ratifikacija je riješena u 22 parlamenta, a postupak je djelomično završen i u Nizozemskoj i Belgiji. Postupak ratifikacije traje u Danskoj i Njemačkoj. Sad će krenuti i u Sloveniji. Mi smo svih 10 zadnjih zadaća rješili, od brodogradnje do novih graničnih prijelaza, i time su te teme nestale kao EU teme. Zato očekujem da će izvješće biti

vrlo pozitivno.

Što je bilo ključno za rješenje sa Slovenijom i potpis Memoranduma?

- Mi smo to vrlo sustavno i temeljito vodili. Bila sam otpočetka uvjerenja da sa zemljom susjedom sve možemo riješiti.

A tko je predložio rješenje

koje je na kraju potpisano, prema kojem se ratifikacija u Sloveniji ne veže na Ljubljansku banku, već je kupljeno vrijeme i stvar prebačena iz politike na stručnjake? Čiji je to zapravo bio prijedlog?

- Sve je išlo postepeno. Postala sam svjesna da ta tema može postati ozbiljan problem vezan za ratifikaciju nakon što je u proljeće prošle godine slovenski ministar Erjavec to prvi puta spomenuo kao sporno. Primjetili smo da se to može pretvoriti u kampanju spoticanja i počeli smo zajednički tražiti rješenje.

Prema najavama, zadnje izvješće o monitoringu koje će biti predstavljeno 26. ožujka, vrlo je pozitivno. Kako stojimo?

- Ratifikacija je riješena u 22 parlamenta, a postupak je djelomično završen i u Nizozemskoj i Belgiji. Postupak ratifikacije traje u Danskoj i Njemačkoj. Sad će krenuti i u Sloveniji. Mi smo svih 10 zadnjih zadaća rješili, od brodogradnje do novih graničnih prijelaza, i time su te teme nestale kao EU teme. Zato očekujem da će izvješće biti

vrlo pozitivno.

Što je bilo ključno za rješenje sa Slovenijom i potpis Memoranduma?

- Mi smo to vrlo sustavno i temeljito vodili. Bila sam otpočetka uvjerenja da sa zemljom susjedom sve možemo riješiti.

A tko je predložio rješenje

koje je na kraju potpisano, prema kojem se ratifikacija u Sloveniji ne veže na Ljubljansku banku, već je kupljeno vrijeme i stvar prebačena iz politike na stručnjake? Čiji je to zapravo bio prijedlog?

- Sve je išlo postepeno. Postala sam svjesna da ta tema može postati ozbiljan problem vezan za ratifikaciju nakon što je u proljeće prošle godine slovenski ministar Erjavec to prvi puta spomenuo kao sporno. Primjetili smo da se to može pretvoriti u kampanju spoticanja i počeli smo zajednički tražiti rješenje.

Prema najavama, zadnje izvješće o monitoringu koje će biti predstavljeno 26. ožujka, vrlo je pozitivno. Kako stojimo?

- Ratifikacija je riješena u 22 parlamenta, a postupak je djelomično završen i u Nizozemskoj i Belgiji. Postupak ratifikacije traje u Danskoj i Njemačkoj. Sad će krenuti i u Sloveniji. Mi smo svih 10 zadnjih zadaća rješili, od brodogradnje do novih graničnih prijelaza, i time su te teme nestale kao EU teme. Zato očekujem da će izvješće biti

vrlo pozitivno.

Što je bilo ključno za rješenje sa Slovenijom i potpis Memoranduma?

- Mi smo to vrlo sustavno i temeljito vodili. Bila sam otpočetka uvjerenja da sa zemljom susjedom sve možemo riješiti.

A tko je predložio rješenje

koje je na kraju potpisano, prema kojem se ratifikacija u Sloveniji ne veže na Ljubljansku banku, već je kupljeno vrijeme i stvar prebačena iz politike na stručnjake? Čiji je to zapravo bio prijedlog?

- Sve je išlo postepeno. Postala sam svjesna da ta tema može postati ozbiljan problem vezan za ratifikaciju nakon što je u proljeće prošle godine slovenski ministar Erjavec to prvi puta spomenuo kao sporno. Primjetili smo da se to može pretvoriti u kampanju spoticanja i počeli smo zajednički tražiti rješenje.

Prema najavama, zadnje izvješće o monitoringu koje će biti predstavljeno 26. ožujka, vrlo je pozitivno. Kako stojimo?

- Ratifikacija je riješena u 22 parlamenta, a postupak je djelomično završen i u Nizozemskoj i Belgiji. Postupak ratifikacije traje u Danskoj i Njemačkoj. Sad će krenuti i u Sloveniji. Mi smo svih 10 zadnjih zadaća rješili, od brodogradnje do novih graničnih prijelaza, i time su te teme nestale kao EU teme. Zato očekujem da će izvješće biti

vrlo pozitivno.

Što je bilo ključno za rješenje sa Slovenijom i potpis Memoranduma?

- Mi smo to vrlo sustavno i temeljito vodili. Bila sam otpočetka uvjerenja da sa zemljom susjedom sve možemo riješiti.

A tko je predložio rješenje

koje je na kraju potpisano, prema kojem se ratifikacija u Sloveniji ne veže na Ljubljansku banku, već je kupljeno vrijeme i stvar prebačena iz politike na stručnjake? Čiji je to zapravo bio prijedlog?

- Sve je išlo postepeno. Postala sam svjesna da ta tema može postati ozbiljan problem vezan za ratifikaciju nakon što je u proljeće prošle godine slovenski ministar Erjavec to prvi puta spomenuo kao sporno. Primjetili smo da se to može pretvoriti u kampanju spoticanja i počeli smo zajednički tražiti rješenje.

Prema najavama, zadnje izvješće o monitoringu koje će biti predstavljeno 26. ožujka, vrlo je pozitivno. Kako stojimo?

- Ratifikacija je riješena u 22 parlamenta, a postupak je djelomično završen i u Nizozemskoj i Belgiji. Postupak ratifikacije traje u Danskoj i Njemačkoj. Sad će krenuti i u Sloveniji. Mi smo svih 10 zadnjih zadaća rješili, od brodogradnje do novih graničnih prijelaza, i time su te teme nestale kao EU teme. Zato očekujem da će izvješće biti

vrlo pozitivno.

Što je bilo ključno za rješenje sa Slovenijom i potpis Memoranduma?

- Mi smo to vrlo sustavno i temeljito vodili. Bila sam otpočetka uvjerenja da sa zemljom susjedom sve možemo riješiti.

A tko je predložio rješenje

koje je na kraju potpisano, prema kojem se ratifikacija u Sloveniji ne veže na Ljubljansku banku, već je kupljeno vrijeme i stvar prebačena iz politike na stručnjake? Čiji je to zapravo bio prijedlog?

- Sve je išlo postepeno. Postala sam svjesna da ta tema može postati ozbiljan problem vezan za ratifikaciju nakon što je u proljeće prošle godine slovenski ministar Erjavec to prvi puta spomenuo kao sporno. Primjetili smo da se to može pretvoriti u kampanju spoticanja i počeli smo zajednički tražiti rješenje.

Prema najavama, zadnje izvješće o monitoringu koje će biti predstavljeno 26. ožujka, vrlo je pozitivno. Kako stojimo?

- Ratifikacija je riješena u 22 parlamenta, a postupak je djelomično završen i u Nizozemskoj i Belgiji. Postupak ratifikacije traje u Danskoj i Njemačkoj. Sad će krenuti i u Sloveniji. Mi smo svih 10 zadnjih zadaća rješili, od brodogradnje do novih graničnih prijelaza, i time su te teme nestale kao EU teme. Zato očekujem da će izvješće biti

vrlo pozitivno.

Što je bilo ključno za rješenje sa Slovenijom i potpis Memoranduma?

- Mi smo to vrlo sustavno i temeljito vodili. Bila sam otpočetka uvjerenja da sa zemljom susjedom sve možemo riješiti.

A tko je predložio rješenje

koje je na kraju potpisano, prema kojem se ratifikacija u Sloveniji ne veže na Ljubljansku banku, već je kupljeno vrijeme i stvar prebačena iz politike na stručnjake? Čiji je to zapravo bio prijedlog?

- Sve je išlo postepeno. Postala sam svjesna da ta tema može postati ozbiljan problem vezan za ratifikaciju nakon što je u proljeće prošle godine slovenski ministar Erjavec to prvi puta spomenuo kao sporno. Primjetili smo da se to može pretvoriti u kampanju spoticanja i počeli smo zajednički tražiti rješenje.

Prema najavama, zadnje izvješće o monitoringu koje će biti predstavljeno 26. ožujka, vrlo je pozitivno. Kako stojimo?

- Ratifikacija je riješena u 22 parlamenta, a postupak je djelomično završen i u Nizozemskoj i Belgiji. Postupak ratifikacije traje u Danskoj i Njemačkoj. Sad će krenuti i u Sloveniji. Mi smo svih 10 zadnjih zadaća rješili, od brodogradnje do novih graničnih prijelaza, i time su te teme nestale kao EU teme. Zato očekujem da će izvješće biti

vrlo pozitivno.

Što je bilo ključno za rješenje sa Slovenijom i potpis Memoranduma?

- Mi smo to vrlo sustavno i temeljito vodili. Bila sam otpočetka uvjerenja da sa zemljom susjedom sve možemo riješiti.

A tko je predložio rješenje

koje je na kraju potpisano, prema kojem se ratifikacija u Sloveniji ne veže na Ljubljansku banku, već je kupljeno vrijeme i stvar prebačena iz politike na stručnjake? Čiji je to zapravo bio prijedlog?

- Sve je išlo postepeno. Postala sam svjesna da ta tema može postati ozbiljan problem vezan za ratifikaciju nakon što je u proljeće prošle godine slovenski ministar Erjavec to prvi puta spomenuo kao sporno. Primjetili smo da se to može pretvoriti u kampanju spoticanja i počeli smo zajednički tražiti rješenje.

Prema najavama, zadnje izvješće o monitoringu koje će biti predstavljeno 26. ožujka, vrlo je pozitivno. Kako stojimo?

- Ratifikacija je riješena u 22 parlamenta, a postupak je djelomično završen i u Nizozemskoj i Belgiji. Postupak ratifikacije traje u Danskoj i Njemačkoj. Sad će krenuti i u Sloveniji. Mi smo svih 10 zadnjih zadaća rješili, od brodogradnje do novih graničnih prijelaza, i time su te teme nestale kao EU teme. Zato očekujem da će izvješće biti

vrlo pozitivno.

Što je bilo ključno za rješenje sa Slovenijom i potpis Memoranduma?

- Mi smo to vrlo sustavno i temeljito vodili. Bila sam otpočetka uvjerenja da sa zemljom susjedom sve možemo riješiti.

A tko je predložio rješenje

koje je na kraju potpisano, prema kojem se ratifikacija u Sloveniji ne veže na Ljubljansku banku, već je kupljeno vrijeme i stvar prebačena iz politike na stručnjake? Čiji je to zapravo bio prijedlog?

- Sve je išlo postepeno. Postala sam svjesna da ta tema može postati ozbiljan problem vezan za ratifikaciju nakon što je u proljeće prošle godine slovenski ministar Erjavec to prvi puta spomenuo kao sporno. Primjetili smo da se to može pretvoriti u kampanju spoticanja i počeli smo zajednički tražiti rješenje.

Prema najavama, zadnje izvješće o monitoringu koje će biti predstavljeno 26. ožujka, vrlo je pozitivno. Kako stojimo?

- Ratifikacija je riješena u 22 parlamenta, a postupak je djelomično završen i u Nizozemskoj i Belgiji. Postupak ratifikacije traje u Danskoj i Njemačkoj. Sad će krenuti i u Sloveniji. Mi smo svih 10 zadnjih zadaća rješili, od brodogradnje do novih graničnih prijelaza, i time su te teme nestale kao EU teme. Zato očekujem da će izvješće biti

vrlo pozitivno.

Što je bilo ključno za rješenje sa Slovenijom i potpis Memoranduma?

- Mi smo to vrlo sustavno i temeljito vodili. Bila sam otpočetka uvjerenja da sa zemljom susjedom sve možemo riješiti.

A tko je predložio rješenje

koje je na kraju potpisano, prema kojem se ratifikacija u Sloveniji ne veže na Ljubljansku banku, već je kupljeno vrijeme i stvar prebačena iz politike na stručnjake? Čiji je to zapravo bio prijedlog?

- Sve je išlo postepeno. Postala sam svjesna da ta tema može postati ozbiljan problem vezan za ratifikaciju nakon što je u proljeće prošle godine slovenski ministar Erjavec to prvi puta spomenuo kao sporno

pacija zastupaju hrvatske nacionalne interese. Zato je bolje da u EP bude izabранo što više opcija u Hrvatskoj, da bi naši zastupnici pokrivali što više grupacija. Naravno, kod svjetonazorskih pitanja, razlike će uvijek postojati. Neke teme, poput obiteljskog zakona su u EU svjesno i namjerno ostavljene nacionalnim politikama, da ne bi bile točke konflikta.

Vaš HNS će biti dio liberalne grupacije, iako na izbore ide sa SDP-om?

Tako je. Ja sam triput već bila potpredsjednica ALDE (Savez liberala i demokrata za Europu) i mnogo sam suradivala i s europarlamentarcima iz te skupine.

Kako mislite motivirati hrvatske birače da odaziv bude dobar na EU izborima 14. travnja?

Morat ćemo što plastičnije objasniti da se pravila koja donosi EP tiču svih nas - od držanja domaćih životinja do načina interpretiranja gospodarske i porezne politike itd.

Zašto se nije dogodio road show po EU i svijetu? Gdje je zapela gospodarska diplomacija Hrvatske?

U ranjim razdobljima smo si već prilično našteti li predstavljajući po svjetu Potemkinova sela, toliko se puta dogodilo da su investitori došli vidjeli da ono što im se nudi jednostavno nije istina, da ne postoji, da su uvjeti poslovanja toliko komplikirani. Taj pristup sada mijenjam i to je problem koji moramo rješiti. Najbolja mjeru su naši domaći investitori. Ako je klima za njih dobra, onda ni druge neće trebati posebno

nagovarati da dođu. Mi moramo imati realne projekte, ne 50, ne 100, nego nekoliko realnih velikih projekata. Moramo riješiti imovinsko-pravne odnose, zemljишne knjige, to je naša rak rana. Moramo imati konzistentne zakone. Naš ključni problem je vjerodostojnost. Pa kad će se sve stvari promijeniti, poboljšati? To vas pitam kao potpredsjednicu Vlade.

- Ja ne odustajem od odgovornosti za ključne stvari. Svatko mora pokušati sve. Možda nešto i nije direktno nečiji resor. Premala smo zemlja da bi se čovjek mogao praviti da ne vidi ono što vidi. Sigurno u jednom mandatu nećemo uspijeti napraviti pomak u svim resorima. Ali da riješimo ulazak u EU, energetiku kao temelj gospodarstva i funkcionirajuće pravosuđe, Hrvatska bi bila uspešna zemlja na europskom kolosijeku. To su tri ključne stvari koje su zadatak za sve nas. To svaki građanin može izravno osjetiti na svom džepu do kraja ovog mandata Vlade.

Što je projektom LNG-a na Krku?

- Katar je svakako potencijalni partner, ali ne i jedini. Cijeli niz razgovora se vodi, dogovaraju se posjeti, ministar Vrdoljak na tome vrlo konzistentno radi.

Kakva je šansa da se Pelješki most ipak isfinancira iz EU fondova?

- Velika, u tijeku je izrada predstudije izvodivosti. Most je najefikasniji način da se riješi povezivanje s Dubrovnikom, i to je jedan od infrastrukturnih projekata koji možemo financirati EU nov-

cem. Drugo je navodnjavanje poljoprivrednih zemljišta, potom sustavi otpadnih voda, ali i sredivanje zemljisnih knjiga itd.

Sami navodite da bi resori trebali više međusobno surađivati. Što je s međustranačkim koordinacijama? Zbog nedostatka komunikacije IDS je gotovo napustio Vlade, HSU i nije u Vladi. Bi li premijer Milanović trebao imati veću ulogu u koordinacijama?

- Premijer ima dosta veliku ulogu, mada možda ne priča toliko o tome. Konzultiramo se oko svih bitnih stvari. Vidimo se tri puta tjedno najmanje, možda toliko nije ni potrebno. Znam da se premijer redovito čuje s Hreljom, kao i ja. A IDS ima ministra u Vladi. Ništa sporno.

Ne mislite da nije dobro da šef IDS-a Jakovčić i šef SDP-a Milanović uopće ne razgovaraju?

- Imaju oni svoje uspone i padove. Recimo s novim ministrom turizma Darkom Lorcenom stalno se razgovara, on je tu cijelo vrijeme, još kao pomoćnik ministra Vrdoljaka.

Jeste li znali da će Lorencin biti predložen za ministra turizma?

- Da, Zoran mi je rekao da će ga predložiti. Je li tražio vašu suglasnost za to?

- Apsolutno. Čujemo se oko mnogih stvari, pa naravno i oko ovoga. Ali ono gdje vaše pitanje dobro pogoda, to je da su katkad potrebne i druge koordinacije osim onih koje postoje, da nekad treba koordinirati i resore koji inače nemaju takve susrete. Neke stvari jednostavno tre-

ba riješiti! A to je iz pozicije MVEP-a naročito očito jer se EU pitanja tiču svega, svih u Vladi. Moj pomoćnik za Europu Hrvoje Marušić je na čelu koordinacije svih pomoćnika ministara, ali nekad su potrebeni i susreti ministara, primjerice MVEP-a i obrane zbog NATO-a, pravosuđa, poljoprivrede.

- Pa da, povjesno gledano tek smo se rodili. Mlada smo država. Uostalom, i u starim demokracijama postoje javne rasprave o raznim značajnim temama. Ništa čudno. Smeta li vam naziv junior partner za HNS?

- Junior partner ili king maker, to su dva naziva za istu ulogu.

Neprestano iz SDP-a cure negativne informacije o HNS-u, ali i obrnuto. Koliko je to vjerodostojno? Evo, zadnje je HNS pozvao internim mailom svoje ljudje na zapošljavanje u javnoj upravi, a SDP je to dao van.

- Prvo, radi se o mailu kojim je stranačka administracija obavijestila članove stranke o postojanju javno objavljenog natječaja i to ne za trajno zapošljavanje, već za tzv. Mrsićevce. To su mladi ljudi koji se, temeljem zakona koji je predložio ministar Mirando Mrsić, mogu zaposliti na godinu dana uz naknadu od 1.600 kuna, kako bi stekli radno iskustvo i kasnije lakše našli pravi posao. U mailu je stajalo da oni koji imaju potrebne kvalifikacije i zainteresirani su, o tome obavijeste i stranku. To se netko pravio važan kao da na takve odluke ima utjecaja. Ja sam za cijelu stvar saznala tek kad se pojavila na portalima. Dakle nije mogla biti neka velika veza s nekim tko stvarno odlučuje bilo u stranci, bilo o takvim stvarima. To je bilo neprihvatljivo i glupo. Možete misliti koja je to bila razina! Ljudima svašta udari u glavu! Netko se petljao gdje mu nije mjesto.

da javnost zna o čemu se raspravlja.

Još?

- Pa da, povjesno gledano tek smo se rodili. Mlada smo država. Uostalom, i u starim demokracijama postoje javne rasprave o raznim značajnim temama. Ništa čudno.

Smeta li vam naziv junior

partner za HNS?

- Junior partner ili king

maker, to su dva naziva za istu

ulogu.

Neprestano iz SDP-a cure

negativne

informacije

o

HNS-u,

ali i obrnuto.

Koliko je to vjerodostojno? Evo,

zadnje je HNS pozvao

internim

mailom

svoje

ljudje

na

zapošljavanje

u

javnoj

upravi,

a SDP je to dao van.

- Prvo, radi se o mailu kojim je stranačka administracija obavijestila članove stranke o postojanju javno objavljenog natječaja i to ne za trajno zapošljavanje, već za tzv. Mrsićevce. To su mladi ljudi koji se, temeljem zakona koji je predložio ministar Mirando Mrsić, mogu zaposliti na godinu dana uz naknadu od 1.600 kuna, kako bi stekli radno iskustvo i kasnije lakše našli pravi posao. U mailu je stajalo da oni koji imaju potrebne kvalifikacije i zainteresirani su, o tome obavijeste i stranku. To se netko pravio važan kao da na takve odluke ima utjecaja. Ja sam za cijelu stvar saznala tek kad se pojavila na portalima. Dakle nije mogla biti neka velika veza s nekim tko stvarno odlučuje bilo u stranci, bilo o takvim stvarima. To je bilo neprihvatljivo i glupo. Možete misliti koja je to bila razina! Ljudima svašta udari u glavu! Netko se petljao gdje mu nije mjesto.

Broj nezaposlenih u Europskoj uniji i dalje raste. Dostigla je već stopu od 10,9% - a u zoni eura je zapravo još gore: tamo je stopa već drugi mjesec preko 12%! I opet se vidi oštra granica između sjevera i juga. Ured za europsku statistiku je ovog utorka (2.4.) objavio najnovije podatke o broju nezaposlenih za veljaču ove godine.

Za čitavu Europsku uniju se stopa od siječnja pogorsala za desetinu postotka, a to zapravo znači dodatnih 76 tisuća osoba koje ne mogu naći posao. Osobito je loše u zemljama s euronom kao nacionalnom valutom. Bolje rečeno, tamo je vrlo različito, o kojim se zemlji radi. Jer u jednoj Austriji je stopa gotovo idiličnih 4,8%, u Njemačkoj iznosi 5,4% i tek nešto lošije je u Luksemburgu. Dolina suza i dalje vlada u Grčkoj i Španjolskoj s 26% nezaposlenih. Zapravo, Madrid je već dao objaviti i podatke o nezapo-

slenosti za ožujak kada je broj

nezaposlenih

nešto

pao

- za

ravno

4.949

osoba.

Ipak, i to

je tračak

nade

za

golemu

vojsku

od

5.035.243

stanovnika

Španjolske

koji

uzaludno

traži

posao.

I u Italiji su iznenadeni i raduju se i sičušnim

poboljšanjima

stopa

nezapo-

lenosti

o

11,6%.

U siječnju je

zabilježen

najveći

broj

nezapo-

lenih

u

Italiji

i

desetinu

postotka

na

11,6%.

U siječnju je

zabilježen

najveći

broj

nezapo-

lenih

u

Europskoj

uniji

je

10,9%.

U siječnju je

zabilježen

najveći

broj

nezapo-

lenih

u

Europskoj

uniji

je

10,9%.

U siječnju je

zabilježen

najveći

broj

nezapo-

lenih

u

Europskoj

uniji

je

10,9%.

U siječnju je

DR. SC. GORAN BANDOV:

Ne smijemo dopustiti eurobirokratima da nas pretvore u provinciju

Ivan Brodić
(seebiz.eu)

Pomalo nespretno, da ne upotrijebim neku grublju riječ, raspisani su izbori za zastupnike Europskoga parlamenta iz Hrvatske. Malo tko zna što bi bio opis njihova posla u tome visokome tijelu, a kratek rok za edukaciju građana tome ne ide u prilog. Dr. sc. Goran Bandov ostvario je vrlo uspješnu međunarodnu znanstvenu karijeru kao vršni stručnjak međunarodnih odnosa, međunarodnog prava i diplomacije. U Njemačkoj djeluje kao znanstveni suradnik u Europskom centru za sigurnosnu politiku sveučilišta Hamburg na kojem je i doktorirao u području međunarodnih odnosa. Od 2009. godine izabran je za prodekanu i profesora Visoke škole

međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjöld u Zagrebu gdje i danas djeluje. U liberalima je od 1993. godine, a od 2009. je član Predsjedništva HSLS-a te Predsjednik Odbora za međunarodne odnose i europske integracije HSLS-a. U procesu pregovaranja najviše je bilo povika na nedostatnu informiranost građana Hrvatske. Slažete li se s tom konstatacijom?

- Nedostatna informiranost je zasigurno tako

značajan problem, jer niti danas građani nisu u potpunosti informirani sa svim već ispregovanim detaljima. Istovremeno, vidimo kako su u određenim segmentima učinjeni vrlo opasni propusti. Tako smo primjerice u pregovorima izgubili pravo na ime prošek, koji od 1. srpnja

2013. više neće biti dostupan na tržištu pod tim imenom. Takve propuste više ne smijemo dopustiti! U Bruxellesu nas moraju zastupati samo u potpunosti odgovorni predstavnici, koji ćeštiti interes hrvatskog građanina, izvornog proizvoda i gospodarstva Hrvatske.

Kad već spominjete zaštitu građana, kako ih zaštiti dok je većina finansijskih institucija sve domišljatija kako prebaciti posljedice ekonomske krize na leđa građana. Što mislite o zadnjem potezu i oporezivanju štednih uloga u Cipru?

- Oporezivanja štednih uloga građana do 100.000 eura je nedopustivo, jer bi to bilo kršenje EU Direktive o jamčenju depozita građana. Stoga mi nije jasno temeljem kojih propisa Eu-

ropska grupa i MMF postavljaju takve vrlo nepromišljene uvjete Cipru. Intervencija u privatne račune građana je direktna povreda građanskih sloboda i prava čovjeka te samim tim se protivi temeljnim vrijednostima EU. Realizacija takvog poteza predstavlja bi zabrinjavajući presedan koji bi mogao potaknuti i štediše u drugim državama izvan jezgre eurozone na povlačenje novca iz banaka. Rješenje se prvenstveno mora tražiti u regulaciji poslovanja banaka i odgovornijim upravljanjem javnih finansija. Ipak, i u načinu trenutnoj vrlo turbulentnoj ekonomskej krizi, Hrvatska nema kvalitetniju alternativu od pridruživanja Europskoj uniji. No, zato je tako bitno da naši predstavnici na svim razinama zastupanja u EU budu upravo ljudi koji znaju što su stvarni interesi građana Hrvatske, da ih znaju primjereno i nepokolebljivo zastupati te sve što čine, čine išključivo kako bi osigurali dobrobit naših građana. Mi moramo biti vrlo oprezni i biti vrlo aktivni na svim razinama

nomsku krizu u Europi, bliže euro-skepticizmu ili euro-optimizmu?

- Ekonomска kriza u Europskoj uniji je zapravo valutna kriza, kriza nedostatne regulacije bankarskog sustava te kriza neodgovornih javnih finansija. Ipak, i u načinu trenutnoj vrlo turbulentnoj ekonomskej krizi, Hrvatska nema kvalitetniju alternativu od pridruživanja Europskoj uniji. No, zato je tako bitno da naši predstavnici na svim razinama zastupanja u EU budu upravo ljudi koji znaju što su stvarni interesi građana Hrvatske, da ih znaju primjereno i nepokolebljivo zastupati te sve što čine, čine išključivo kako bi osigurali dobrobit naših građana. Mi moramo biti vrlo oprezni i biti vrlo aktivni na svim razinama

ma EU, kako bi mogli sa- kojem sam i predavao tijekom rada na sveučilištu Hamburg, svakako bih tijekom plenarnih sjednica Europskog parla- menta koristio hrvatski jezik. To je moj materinski jezik i na njemu se najuspješnije mogu izraziti, koristiti najširi voka- bular, ali i promicati našu kul- turu i jezičnu baštinu. Istovremeno će svi ostali zastupnici moći razumjeti govor, jer je osigurano vrlo kvalitetno si- multano prevođenje. No, s drugе strane, naši predstavnici moraju aktivno poznavati strane jezike, posebice engleski, jer se sve rezoluci- je i svi dogovori prvenstveno

postižu izvan plenarnih sjed- nica, u uredima, po hodnicima, radnim večerama. Stoga, ako netko želi stvarno kvalitetno zastupati interes građana Hrvatske mora aktivno koristiti i strane jezike.

Posljednjih nekoliko tjeda- na se vodila vrlo uzburkana rasprava o korištenju jezika unutar institucija EU. Koje

Vi strane jezike gorovite?

- Jezik je instrument komu- nikacije i on nam omogućuje da naš stav bude jasan drugim sugovornicima. No, on je

istovremeno i jako bitan dio našeg kulturnog identiteta. Osobno iako aktivno koristim engleski i njemački, na

moc za potrebite. Treći su pri- mali izbjeglice i prognanike u svoje skromne domove u Nje- mačkoj. Bila je to prava siner- gija i integracija domovinske i iseljene Hrvatske. Mnogi su uložili svoja sredstva u hrvatske banke, gospodarstvo, obnovu. Uložili, ali bezobzirna pretvorba i plaća gospodar- stva razočara je sve one koji su izgubili sve što su uložili. Smjenjivale su se vlade i pred- sjednici i parlamenti - i gotovo se ništa nije promijenilo.

Cekali su i radovali se ponekim novinama koje su novopridošlice donijele. Ce- kali su i ostajali. Razočarani i uvrijeđeni naši su građani ostali kao napušten otok u širokim prostran- stvima oceana. Njih su se sjeti- li samo onda kada su im trebali. Političari svih moguć- cih stranaka, udrug, partija, boja i uvjerenja dolazili su ov- dje kako bi dobili njihov glas, ali i finansijsku potporu. Bilo je očigledno da od prelijepo- ideje o jedinstvu domovinske i iseljene Hrvatske zapravo nema ništa.

Jedan od najvažnijih čim- benika za dobro provođenje izbora za EU parlament je

Ivan Ugrin: JOŠ HRVATSKA NIJ' PROPALA!

Andelko Kaćunko

Opet nas Ivan Ugrin ugodno iznenađuje novom knjigom. Riječ je sada o osvrtima na neke događaje hrvatske društvene zbilje od početka 2011. do konca 2012. odnosno kolumnama koje je u tom razdoblju objavljivao u Slobodnoj Dalmaciji – u subotnjem pri- logu Spektar. Događaji su redovito nametali "temu tjedna", koju su u zadanoj rubrici Dva o jednom "treti- rala" dva suprotna gledišta – tzv. lijevo i desno. Ugrinova tzv. desnu poziciju odnosno stranu dodatno je naglaša-

vala i desna stranica u novi- nama na kojoj je njegov komentari, ali to je potpuno sporedno. Izabrana 72 komentara, koji nisu poredani po sadržaju nego kronološki, što knjizi daje svojevrsnu dinamiku, znakovita su kronika još uvek aktualne tzv. hrvatske tranzicije, koju se kroz prizmu teologije povijesti može nazvati i presvlačenjem Zmije u Hrvatskoj! U tom je smislu u ovoj knjizi znakovit i broj naslovâ, Ugrinovih "apostola", koji su po- put one sedamdesetvojice učenika koje Isus šalje pred sobom (v. Lk 10,1), a oni – učenici i tekstovi – nose traj-

nu vrijednost jer na efemerno gledaju sub specie aeternitatis. Tematski knjiga obuhvaća, uvjetno rečeno, širok raspon – od politike do etike. Najviše je komentara posvećeno upravo politici, ili su teme promatrane u njezinu zrcalu, jer ona zapravo zahvaća i prožima (a ponekad čak, doslove, i zagađuje!) sva područja života pa je razumljivo što je ona dava- la "ritam" temama odnosno događajima koje je autor komentirao. U tom kontekstu ili suodnosu također su Crkva, katolički mediji, Međugorje, Haag, javni medi- ji, hrvatski branitelji, odnos HR-EU, droga, globalni sukobi, političari (Čačić, don Grubišić, Josipović, Mesić, Milanović, Linić...), ali i ekonomija (voda, porezi...), Bleiburg, Tito, obitelj, brak, MPO, abortus, homoseksualnost, spolni odgoj, "gender ideologija" itd. Budući da se tijekom dvo- godišnjeg "rađanja" ove knjige u Hrvatskoj promi- jenila vladajuća politička garnitura, vrijedno je iz ove bogate literarne "šume" izdvojiti dva znakovita "stabla" – Crkvu i medije, pod vidom utjecaja politike na stvarnosti. Pritom je vrlo

zanimljiva usporedba pri- jašnjih i današnjih izjava članova današnje i neka- dašnje opozicije, kao i da- našnjih i nekadašnjih vla- dajućih, jer ništa i nitko jače od njih samih ne potvrđuje relativnost i besmisle- nost golemog dijela onoga što govore i rade! U taj "aranžman" izvrsno se uklapaju i "hrvatski" javni medi- ji (a u njima poglavito "de- žurni" kolumnisti), koji se doista mogu pohvaliti da su na razini onih u "koljevi- ci demokracije", za koje je živa legenda Noam Chomsky rekao: "Uloga američkih novinara je otkrivanje, osu-

đivanje i ismijavanje svake manifestacije koja oponira dominantnim aranžma- nima moćnika, uključujući silnu opoziciju korporativno vođenoj globalizaciji. Osnovni cilj je zadržati javnost što dalje od bilo kakvih spoznaja o tome što se uistinu događa." (Feral Tribune, 28. srpnja 2001.). Drugo, kad je riječ o Crkvi i politici – možda sasvim slu- čajno, ali svakako vrlo zna- kovito – prva tema u ovoj knjizi je Glas Koncila, a za- dnja zdravstveni odgoji i vjeronauk u školi. Vode- či čitatelja od problema do sasvim logičnog zaključka, kao i u drugim tekstovima, autor (ne nastupajući nigdje po formuli "pipl mast trast mi!") sjajno – baš kao

što je i Bl. Ivan Pavao Dragi upozorio na fenomen pa- ralelne antievangelizacije! – zaključuje kolumnu i knjigu i sve hrvatske dvo- be: "Oko spornog predmeta i ne bi trebalo biti pro- blema; zdravstveni odgoj s prva tri modula može biti obvezatan, a što se tiče iz- bornog, tko ne želi vjero- nauk, može na TIPSS (te- oriju i praksu sd-povske sodome i gomore)." Od- nosno – zvjeronauk! Terti- um non datur. Nema ne- svrstanih!

Umjesto zaključka – igrajući se riječima U-green & evergreen – može se reći da Ugrin još jednu svoju knjigu stavlja na policu hrvatske publicističke zim- zeleni.

travanj 2013.

Domovina zaboravila iseljene Hrvate

Žarko Plevnik

Kada sam prije više od četradeset godina došao u Stuttgart u Baden-Württemberg, prvi sam put posjetio SR Njemačku. Došavši na glavni željeznički kolodvor (Hauptbahnhof) bio sam iznenaden velikim brojem ljudi iz svih krajeva bivše države. Najveći je broj bio iz Hrvatske, koji su ovde našli "novi, privremeni dom". Radna mješta koja su dobili u velikim njemačkim tvrtkama omogućila su im bolji život i egzistenciju o kojoj su, nažalost, kod kuće samo mogli sanjati. Bilo je ovdje političkih emigranta ali zapravo najviše onih ekonomskih, koji su isli "trbuhom za kruhom". Ono što me je tada, kao i niz godina poslije, posebno fasciniralo, bio je njihov dolazak na kolodvor bez posebnog razloga. Pitao sam ih zašto dolaze i čekaju li nekoga? Odgovor je bio: čekamo vlak iz Zagreba, Vinkovaca, Slavonskog Broda, Osijeka – vlak koji dolazi s njima nepoznatim ljudima iz drage im domovine. Čekali su vlak, plakali i pri njegovu dolasku i pri njegovu odlasku. Dolazili su zapravo zbog samo jednog razloga – vidjeti i čuti nekoga tko dolazi iz stoga kraja. Čekali su i radovali se ponekim novinama koje su novopridošlice donijele. Čekali su i ostajali.

Tako su prolazile godine.

Oni koji su došli kupiti bi-

cikl, kupili su i motor. Onda su se zaljubili, oženili su se i udali, osnovali obitelj. Misli su uvijek bile tamo kod kuće ali povratak se nije bližio. Godine boravka i rada učinile su svoje. Oni koji su bili politički emigranti čekali su i nadali se 1971. godine, ali tek dvadeset godina kasnije dočekali su ostvarenje svoga sna i svoju slobodnu, neovisnu i demokratsku Hrvatsku. I oni politički, i oni ekonomski iseljenici, zdušno su se borili za svoju domovinu. Pomagali su na najbolji mogući način. Neki su došli i odjenuli uniforme te otišli na bojišnicu. Drugi su skupljali humanitarne po-

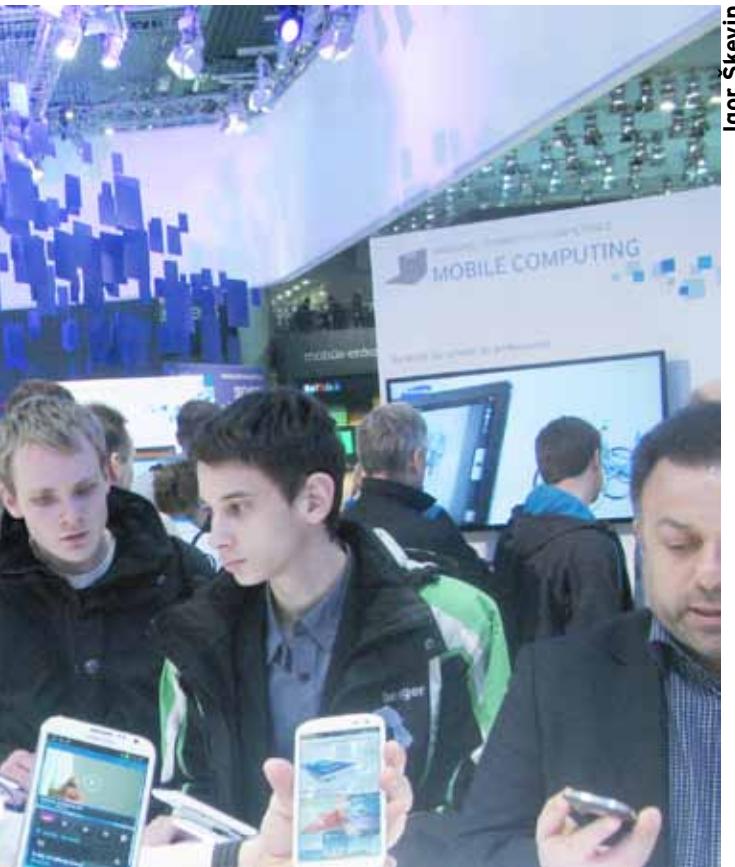
stirati kako bi mogli pristupiti glasovanju. Zatim se moraju organizirati izborna povjerenstva i odrediti mjesto gdje će glasovati. Tu su i obvezatna povjerenstva stranaka i nevladinih udruga koje nadgledaju pravovaljanost glasovanja. Kako bi mogli organizirati glasovanje u prostorijama diplomatsko-konzularnog predstavništva veleposlanstva moraju dobiti i suglasnost zemlje primateljice, a ima i još tehničkih detalja. Ali za to sve nema dovoljno vremena. Zato se ne treba čuditi ako odaziv bude slab.

Jedan od najvažnijih čim- benika za dobro provođenje izbora za EU parlament je

informiranje građana u ino- zemstvu. A toga nema! Naši građani uglavnom nisu imali pojma da i oni trebaju izći na izbore i da prije toga moraju proći proceduru od prethodne registracije do izlaska na izbore. Naša su diplomatsko-konzularna predstavništva tek desetak dana prije sastavljanja lista dobila prvu obavijest o tome da organiziraju izbore. Zato se pitamo kako će proteći glasovanje u inozemstvu? Ili se obistinjuje staro "prokletstvo" da je zapravo hrvatsko iseljeništvo Hrvatskoj potrebljano samo onda kada se od njega nešto očekuje i traži.

ŠTO JE OVE GODINE PONUDIO NAJVEĆI MEĐUNARODNI INFORMATIČKI SAJAM CEBIT U HANNOVERU?

Igor Škrevin

Na Zapadu ništa novo

Dražen Oreščanin

CeBIT se tradicionalno održava početkom ožujka u Hannoveru. Sajam koji je u davnina vremena početaka IT industrije pokriva područja osobnih računala, štampača i softvera, s godinama je preraстао u zaista ogromnu multifunkcionalnu sajamsku priredbu koja pokriva sva područja informatičke i komunikacijske industrije. Kao i inače, okupio je vojsku od preko 4.000 izlagачa i 850.000 posjetitelja na 450.000 kvadratnih metara izložbenog prostora u pet dana trajanja. Ove je godine CeBIT imao četiri osnovne platforme – Pro, Gov, Lab i Life. Kako već možete naslutiti iz naziva pojedinih platformi, bile su namijenjene različitim sektorima i korisnicima.

Cetiri platforme

Najveći dio prostora, praktički tri četvrtine, zauzima

platforma Pro – radi se o svim mogućim vidovima informacijskih i komunikacijskih rješenja namijenjenih poslovnoj uporabi. Najveći dio tog segmenta pokrio je klasični Business IT, u kojem su prevladavali veliki dobavljači poput IBM-a, SAP-a i Microsofta te prerastao u zaista ogromnu multifunkcionalnu sajamsku priredbu koja pokriva sva područja informatičke i komunikacijske industrije.

Kao i inače, okupio je vojsku od preko 4.000 izlagачa i 850.000 posjetitelja na 450.000 kvadratnih metara izložbenog prostora u pet dana trajanja. Ove je godine CeBIT imao četiri osnovne platforme – Pro, Gov, Lab i Life. Kako već možete naslutiti iz naziva pojedinih platformi, bile su namijenjene različitim sektorima i korisnicima.

Dodatni sadržaji

Osim samog sajma i izlagača na štandovima, sajam ima niz popratnih prvenstveno edukativnih i konferen-

samo jedan veliki paviljon posvećen istraživačkim institucijama, inovacijama općenito, najnovijim novim tehnologijama te suradnji na međunarodnim inovativnim i istraživačkim projektima. U tom se dijelu održavaju Future Match, koji je kod hrvatskih IT tvrtki vrlo popularan jer se kroz taj servis može unaprijed dogоворити i održati veći broj sastanaka s potencijalnim partnerima.

Platforma Life posvećena je dijelu ICT industrije namijenjenom krajnjim korisnicima, koji uključuje igre, zabavu, digitalni dom te mobilne aplikacije za krajnje korisnike. Taj je segment na CeBIT-u relativno malen u odnosu na poslovni dio i nije u primarnom fokusu sajma.

Dodatni sadržaji

Osim samog sajma i izlagača na štandovima, sajam ima niz popratnih prvenstveno edukativnih i konferen-

cijskih sadržaja, objedinjenih pod nazivom CeBIT Global Conferences, na kojima su nastupili brojni zanimljivi i kvalitetni predavači, a obrađivane su najaktualnije teme, poput nove kovanice shareconomy, koja ustvari opisuje novu ekonomiju baziranu na dijeljenju resursa i znanja, naravno uz korištenje raznih inačica cloud sustava. Također, svako područje unutar poslovnog dijela sajma imalo je i svoju pozornicu za predavanja i prezentacije, na kojima su predstavljane aktualne teme. Sa svih štandova i prezentacija mogu se čuti iste ključne riječi, prvenstveno big data i cloud...

Kao i svake godine, na sajmu je bila i jedna zemlja-partner, a ove je godine to bila Poljska, koja je imala izuzetno impresivno predstavljanje. Osim glavnog štanda u međunarodnom paviljonu, imala su i manje standove u ostalim poslovnim paviljonima, a također su bili i suorganizatori Future Matcha. Odličan dizajn, odlična logistika, a nadalje odličan sadržaj postavili su letvicu za buduće zemlje-partnerne vrlo visoko.

Posebno je impresivan bio katalog 500 najvećih IT tvrtki iz Poljske, koji je u svojim gotovo tristotinjak stranica vrlo detaljno opisao i kategorizirao poljske IT tvrtke i njihova rješenja, s detaljnim podacima o poslovanju i rješenjima za pojedine sektore.

Da se ne zavaravamo, poljska je IT industrija ogroman pogon koji uključuje primjerice sistemskog integratora Asseco grupu koja u Europi ima više od 16.000 zaposlenih (a prisutna je i u našoj regiji) te proizvođača poslovnih aplikacija Comarch s preko 3.500 zaposlenih. Prema takvim su divovima najveće hrvatske IT tvrtke realno mali igrači.

lim poslovnim paviljonima, a također su bili i suorganizatori Future Matcha. Odličan dizajn, odlična logistika, a nadalje odličan sadržaj postavili su letvicu za buduće zemlje-partnerne vrlo visoko.

ANDREJA JAKUBIN, HRVATSKA ISELJENICA U ITALIJI

Domovina je duboko prisutna u mom srcu

Željka Lešić, MATICA

Prigodom posjeta Andreji Jakubin Zagrebu i Hrvatskoj matici iseljenika razgovarali smo s ovom zanimljivom iseljenicom Hrvaticom. Andreja je rođena u Koprivnici 1970. godine i do svoje devete godine s obitelji je živjela u Novom Viru, nakon čega se obitelj seli u Selce (kraj Crikvenice). U Selcu i kasnije u Crikvenici Andreja nastavlja školovanje.

- U Rijeci sam diplomirala teologiju, a u listopadu 1999. godine odlazim u Rim na postdiplomski studij iz liturgike, tj. liturgijske umjetnosti, na Pontificio Istituto S. Anse-

lmo, gdje sam obranila i magistarski rad na temu umjetnosti Ive Dulčića - objašnjava nam Andreja.

Crkvena liturgijska umjetnost

Na pitanje zašto je odabrala baš Ivu Dulčića za magistarski rad, Andreja odgovara - Ivo Dulčić jedan je od najvećih hrvatskih slikara i posebno poznat po svom slikarstvu sakralnih tema. Puno je radio u samom crkvenom prostoru, po ikonografsko-ikonološkim zakonitostima i u tom se smislu njegova umjetnost smatra liturgijskom. U svom sam magistarskom radu posebno obradila vitraje Hvalospjev stvorena u franjevačkoj

crkvi u Zagrebu. Dulčićeva liturgijska umjetnost osobito je prepoznatljiva upravo na vitraju jer u njemu svjetlost prodire kroz boju i tako ova umjetnost izražava simboličku prisutnost Vrhunaruavnog u svemu stvorenome. Dulčić je u svojoj slikarskoj genijalnosti u ovom radu pretečio riječ, poeziju sv. Franje Asiškog, hvalospjev Stvoritelju i njegovu stvorenju u jedan originalan likovni izražaj, koji sve one koji prisustvuju liturgijskom slavlju vodi u prostranstvo Nebeskog. Trenutno, na žalost, zbog životnih okolnosti nisam u mogućnosti nastaviti pisati o Ivi Dulčiću i očenito o crkvenoj liturgijskoj umjetnosti, no nadam se da će uskoro doći vrijeme da se vratim tom poslu. Silno bih to htjela, koliko zbog moje strasti prema crkvenoj umjetnosti, toliko i zbog što bolje informiranja ljudi o tom tako važnom i vrijednom segmentu vjere i kulture uopće - kaže naša sugovornica.

Suprug Talijan govor hrvatski

Naime, u vrijeme rada na magisteriju Andreja je upoznala svoga budućeg muža

Pierpaola, koji je s juga Italije, te nakon završenog magisterija prekida i daljnje znanstveno školovanje i posvećuje se obitelji nakon što su na svjet došle dvije djevojčice, Monika i Veronika.

- Djecu sam, iako su rođena

i odgojena u Rimu i na taj način ukorijenjena u talijansku kulturu, s velikom radošću i ponosom naučila hrvatski i često smo u domovini, što je za njih i za njihovu budućnost velika prednost. Živeći dvije

kulture, dvostruko se obogaćuju. Moj suprug Pierpaolo također dobro govori hrvatski. Slušao je kada sam djecu učila pa je onda i on naučio govoriti hrvatski - napominje naša sugovornica.

Tek nakon što su Monika i Veronika napunile 5 i 4 godine, počinje njezino uključivanje u kako ona kaže „izvanobiteljske“ aktivnosti. Danas često u Rimu vodi hodočasnicike grupe, a posebno joj je, kaže, draga uključivanje u rad Hrvatsko-talijanske udruge (HTU).

No,

koje su aktivnosti HTU i planovi za budućnost?

- HTU u Rimu, uz redovi-

te aktivnosti vezane uz održavanje prostora u kojem obavlja svoju djelatnost, orga-

niziranje redovitog održavanja Dopunske nastave hrvatskoga jezika i kulture za djecu hrvatskih državljana koji žive i rade u Rimu, organiziranje tečaja hrvatskoga jezika za odrasle, okupljanje hrvatske rimske zajednice Hrvata, njihovih obitelji te naših talijanskih prijatelja prigodom obilježavanja značajnih obljetnica RH i vjerskih blagdana, planira u 2013. godini ostvariti sljedeće projekte: nastavak periodičnog izdavanja dvojezičnoga glasila „Insieme/Zajedno“, poboljšanje i redovito uređivanje web stranice HTU-a, Ureda za tisk i institucionalne kontakte, or-

Rimu i revija hrvatskih narodnih nošnji u Rimu, organizacija i sudjelovanje u proslavi sv. Leopolda u Padovi - naglašava Andreja.

Hrvatsko-talijanska udruga

Iako je svoj novi dom pronašla u Italiji, Hrvatska je stalno prisutna u njezinu srcu. - Već 12 godina živim u Rimu i naravno da je svih tih godina domovina duboko prisutna u srcu i svaki put kada to okolnosti omogućuju dolazimo u Hrvatsku. Pokušavamo ovdje, suprug i ja, pokrenuti i nekakav posao, no vidjet ćemo. Suprug jako voli Hrvatsku, posebno more. Na

„Želim reći da su i Hrvatska i Italija moje domovine, iako je ova prva u mojim korijenima, no nije moguće živjeti u iseljeništvu ako se ne prihvati ili se ne zavoli i ta druga zemlja, kao i ona rodna. I sigurna sam da u iskustvu svih iseljenika srce uvijek ostaje podijeljeno na dvoje“, naglasila je Andreja.

Zbog djedovih priča vratila se u Hrvatsku

Kad danas razmisli, kaže Čileanka Cristina Alejandra Poblete Bogdanić, misli da je za sve ipak krv djed koji joj je umjesto priča za djecu priopovijedao o dalekoj i prekrasnoj Hrvatskoj iz koje je na sjever Čilea došao njegov otac. Djed Luis, majčin otac, bio joj je, prisjeća se, kako važan, poput oca, jer su joj se roditelji rastali. A odrastajući praktički u gradu u pustinji, mašta joj se razbuktava-

la i Hrvatska joj nije izlazila iz glave, iako joj je baka Talijanka pa je Cristina u Čileu išla u talijansku školu.

- Djed je stalno pričao kako je tamo lijepo i mislim da sam već nakon prve priče odlučila da moram doći ovamo i sama vidjeti. Cristina nam pojašnjava da su se na sjeveru Čilea mahom nasešteli Hrvati koji su došli prije tri, četiri generacije, a kasnije su useljenici češće odabira-

li glavni grad Santiago i jug zemlje i ti su većinom imućniji. Ona je odrasla je u Copiapu, gradu na sjeveru s oko 100.000 stanovnika, okruženom pustinjom Atacamom. - Hrvati u Čileu uživaju ugled imućnih i bogatih. Okupljaju se u luksuznim klubovima, s bazenima i teniskim igralištima, za koje im nije problem izdvojiti i pozamašan iznos članarine, jer je to pitanje prestiža. Kad sam došla studirati psihopedagogiju u Santiago, svake sam godine tražila stipendiju za učenje jezika. No nisam je dobivala. Valjda zbog upornosti, kad sam diplomirala, napokon sam dobila stipendiju te došla u Zagreb učiti hrvatski na Filozofskom fakultetu. Današnjeg supruga Nikolou ipak nije upoznala na kavi, ali jest u kafici.

Prisjeća se da ju je osvojio pristojnošću.

Bio je jako fin. Prijatelj mu se malo napio, pa se on stalno ispričavao zbog njega. Ubrzo smo počeli izlaziti, ali sam se ja moralu vratiti kući.

Održavali smo kontakte skypeom, brzo je učio španjolski, a nakon mjesec dana došao je k meni u Čile. Kaže da je on odmah znao da je to to. Ubrzo sam se i ja vratila u Zagreb i počeli smo najprije živjeti zajedno, brzo smo se i vjenčali, a prije deset mjeseci

dobili Ivana. U početku je radila preko studentskog servisa različite poslove, među ostalim, lijepila je naljepnice u Francu na paketiće kave.

Danas predaje španjolski jezik u Instituto Espanol u Zagrebu koji se ponosi predavačima izvornim govornicima.

Jednom je otišla i na Hvar, u Vrbosku, gdje je brzo našla ljude koji su znali kuću iz koje je njezin pradjet pošao. Našla je pradjetovu

(Izvor: Matis.hr)

Cristina Alejandra Poblete Bogdanić danas predaje španjolski jezik u Instituto Espanol u Zagrebu.

Na Hvaru, u Vrboskoj, našla je pradjetovu šogoricu i njezinu kćer, rodakinju s kojom je i danas bliska. Skrasila se u Zagrebu s mužem Nikolom i sinom Ivanom, a njeni obitelj u Čileu je oduševljena zbog toga.

JEDNA MOJA RATNA PRIČA, KOJU SAM NAPISALA ZA SVE LJUDE KOJI SU PROŠLI RATNE STRAHOTE

Sretna obitelj koju je metak razdvojio

Ljubica Jerković
(braniteljski-portal.hr)

Probudio sam se ležeći na starom krevetu prekriven bijelom plahtom. Drhtao sam. Prvo što sam pomislio, bila je moja majka. Pogledao sam oko sebe i video malog brata kako leži pored mene, okrenut ledima. Imao je samo dvije godine. Čvrsto je spavao. Ustao sam iz kreveta i počeo tražiti majku. Krenuo sam izači van, ali u tom trenutku začuo sam njen glas, dopirao je iz druge sobe. Rekla mi je da ne izlazim iz kuće. Srce mi je počelo užasno kucati, prepao sam se.

Ušao sam u njenu sobu i video je kako sjedi na podu. U ruci je držala komad kruha, spremala ga je u vrećicu. Pitala me je jesam li gladan. Samo sam je pogledao i sjeo sam kraj nje. Osjetio sam njeni tugu. Pitao sam je gdje je tata na što je ona samo spustila glavu. Niz lice su joj potekle dvije suze. Zagrlila me je. Tada sam prvi put osjetio pravu bol. Nisam imao snaže pitat je što se uistinu dogodilo. Tuga me je slomila i pao sam na njeno krilo. Suze su mi klizile niz obraze, hladnoća me sasvim obuzela. Tada smo začuli plać djeteta. Mama je ustala i otrčala po brata. Zamotala ga je u plahu i posjela uz kamin. Uzela je vrećicu i izvadila onaj komad kruha. Razlomila ga je na manje dije-

love. Brat se nasmijao i rukama ga počeo hvatati. Jeli smo. Tada je sve počelo.

Na vrata je ušao neki čovjek. Na sebi je imao zeleno ratno odijelo, na ledima je nosio veliku crnu pušku, pitao sam se što će mu to. Na nogama je imao velike crne čizme, isprljane blatom. Bio je to naš susjed. Rekao je marni da moramo krenuti, da su blizu. Bio sam sav začuđen, ništa mi nije bilo jasno. Mama je brzo spremila našu robu, uzela onu vrećicu s ostatkom kruha i rekla da moramo ići. Uzela je brata u naručje i krenuli smo na vrata. Mene je susjed držao za ruku i tako smo počeli trčati. Tada sam prvi put čuo taj zvuk. Taj zvuk koji me i danas prati u snu. Zbog kojeg se budim u pola noći, mokar od suza. Da, pucali su na nas. Sarili smo se u jedan podrum. Zidovi su bili puni rupa, vidjeli su se tragovi krvi, osjetila se ona najgora jeza. Noć je polako padala i odlučili smo tu prespati.

U pola noći probudio nas je strašan zvuk, brat je počeo plakati. Mama ga je pokušavala smiriti. Susjed je izišao van da vidi što se dogodilo. U tom trenu začuli smo glasove. Govorili su ubij ga, živ je. Čuli smo pucanj, mama je u tom trenu vršnula. Čuli smo korake kako se spuštaju u podrum. Mama nas je čvrsto grilala. Mene i brata. Pred nama su se pojavila tri čovjeka. Ima-

li su puške u rukama. Jedan je imao gustu bradu, u ustima je držao cigaretu. Ispod kape se nazirale velike guste obrve, onako namrštenog pogleda, mislio sam da će mi se krv slediti. Drugi je bio mlad. Mislim da je imao dvadesetak godina. Stajao je iza njega. A treći je bio isto malo mlađi, ali mržnja mu je sijala iz očiju. Starac je upero pušku u nas i hrapavim glasom rekao da izveo van. Počeo sam plakati i htio sam za njima krenuti, ali tada me neki čovjek uhvatio i zaprijetio mi da će me ubiti ako ne uštim. Ali ja sam i dalje plakao, derao se za njim. Čuo sam metak, koji mi je srce probo, kako su ga mogli ubiti, još je dijet, klonuo sam. Zatvorio sam oči, i poželio da umrem. Bio sam u šoku, samo znam da su me negdje nosili. Čuo sam kako pričaju, ali od šoka ih nisam razumio. Bio sam «izvan sebe». Dugo sam držao oči zatvorene, mislim da su možda pomislili da spavam, ili ne znam, da sam možda mrtav. Nisam htio otvoriti oči, osjećao sam se sam. I bio sam sam. Ubili su mi sve što sam imao, brata, majku i oca. Želio sam da umrem. Znam, kad sam otvorio oči, ležao sam. Nisam mogao vjerovati da sam još živ.

Poslje su mi rekli, da su mene i jednu ženu zamjenili s neka dva njihova čovjeka, koje je naša vojska zatočila. Rekli su mi da sam imao veliku sreću što sam preživio. Ali ja i nisam bio sretan. Tada je u mojoj sobu ušla poznata osoba. Bila je to ona žena, što je pomagala meni i bratu. Došla je do mene, uzela me za ruku i rekla da nisam sam. Rekla mi je da će me ona čuvati i odgajati.

Ova trojica su se pozdravili s njima, i rekli im da su doveli još tri nove žrtve, ne želim ni reći kako su nas još nazivali. Odveli su nas u drugu sobu, na podu je ležalo tridesetak osoba. Nabacani jedni na druge, čuo sam samo uzduhe. Svi su bili izgladnjeli, krvali i prljavi. Na usnama im je

Danas, zagrlim je i sjetim se majke, jer znam, da ju je ona poslala s neba da me čuva. Šetan sam jer ju imam, jer neki ni to nisu dobili. U njoj sam našao snagu i utjehu za daleće. I sada, nakon toliko godina, odem u Vukovar, kad vidim sve srušene kuće, sjetim se svega. Koliko je samo taj grad toga propatio. Taj rat koji ga je uništio. Znam da će se posljedice rata i dugo, dugo u budućnosti još osjetiti. Bar mi koji smo to prošli, nosit ćemo u sebi do smrти tragove tog rata. Svaki put kad posjetim svoj srušeni dom, sjetim se majke, oca i brata koje mi je rat oduzeo. Sjetim se kako me brat doziva i njegovog plača. Tada znam da smo postojali mi, jedna sretna obitelj, koju je metak razdvojio.

Ja i brat smo plakali, nisam ga mogao umiriti, pa sam uzeo onaj kruh iz vrećice i dao mu da jede. Znao sam da je gladan. U tom trenu došla je neka žena, isto obučena u to odijelo smrti, s puškom na le-

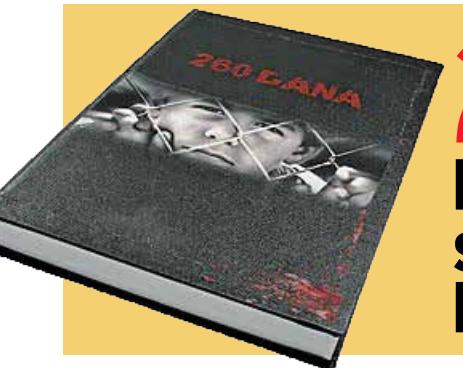
bila molitva, u očima sam viđao snagu koja ih je vodila dalje. Iako su predosjećali kraj borili su se.

Nakon par minuta starac je iz maminih ruku istrgao brata i dao ga meni. Čvrsto sam ga prihvatio, umirivao sam ga. Mama mi je bacila vrećicu. U tom trenu ju je svojom rukom uzeo za kosu i nazičavajući je pogrdnim imenima izveo van. Počeo sam plakati i htio sam za njima krenuti, ali tada me neki čovjek uhvatio i zaprijetio mi da će me ubiti ako ne uštim. Ali ja sam i dalje plakao, derao se za njim. Čuo sam metak, koji mi je srce probo, kako su ga mogli ubiti, još je dijet, klonuo sam. Zatvorio sam oči, i poželio da umrem. Bio sam u šoku, samo znam da su me negdje nosili. Čuo sam kako pričaju, ali od šoka ih nisam razumio. Bio sam «izvan sebe». Dugo sam držao oči zatvorene, mislim da su možda pomislili da spavam, ili ne znam, da sam možda mrtav. Nisam htio otvoriti oči, osjećao sam se sam. I bio sam sam. Ubili su mi sve što sam imao, brata, majku i oca. Želio sam da umrem. Znam, kad sam otvorio oči, ležao sam. Nisam mogao vjerovati da sam još živ.

Poslje su mi rekli, da su mene i jednu ženu zamjenili s neka dva njihova čovjeka, koje je naša vojska zatočila. Rekli su mi da sam imao veliku sreću što sam preživio. Ali ja i nisam bio sretan. Tada je u mojoj sobu ušla poznata osoba. Bila je to ona žena, što je pomagala meni i bratu. Došla je do mene, uzela me za ruku i rekla da nisam sam. Rekla mi je da će me ona čuvati i odgajati.

Ova trojica su se pozdravili s njima, i rekli im da su doveli još tri nove žrtve, ne želim ni reći kako su nas još nazivali. Odveli su nas u drugu sobu, na podu je ležalo tridesetak osoba. Nabacani jedni na druge, čuo sam samo uzduhe. Svi su bili izgladnjeli, krvali i prljavi. Na usnama im je

Danas, zagrlim je i sjetim se majke, jer znam, da ju je ona poslala s neba da me čuva. Šetan sam jer ju imam, jer neki ni to nisu dobili. U njoj sam našao snagu i utjehu za daleće. I sada, nakon toliko godina, odem u Vukovar, kad vidim sve srušene kuće, sjetim se svega. Koliko je samo taj grad toga propatio. Taj rat koji ga je uništio. Znam da će se posljedice rata i dugo, dugo u budućnosti još osjetiti. Bar mi koji smo to prošli, nosit ćemo u sebi do smrти tragove tog rata. Svaki put kad posjetim svoj srušeni dom, sjetim se majke, oca i brata koje mi je rat oduzeo. Sjetim se kako me brat doziva i njegovog plača. Tada znam da smo postojali mi, jedna sretna obitelj, koju je metak razdvojio.

260 DANA TORTURE

Marijan Gubina kao dječak završio u srpskim logorima: Nema Srbi - Hrvati. Postoji samo dobro - zlo...

LADA KALMETA
(Slobodna Dalmacija)

Marijan Gubina iz Vukovara imao je deset godina kada je 1991. zatočen u logoru. Dobio je nebrojeno udaraca, ne zna koliko je puta bio u nesvjestiji, a onda su mu dali posao. Točnije, postao je rob čiji je zadatak bio uređivanje dvorišta, sakupljanje smeća, no vrlo skoro su "smeće" postala ljudska tijela.

– Masakrirali bi ih na dvorištu, a onda bi mi kazali da ih odvučem. Kako sam uopće kao dječak mogao vući trupla, ruke su mi se utapale u krvi mojih dojučerašnjih susjeda...

Plakao sam, boljelo me tijelo od udaraca, kako da vam objasnim da sam radije tragao za djelovima tijela jer mi je njih bilo lakše nositi na hrpu – kazivao nam je 31-godišnji Marijan Gubina, koji je u srpskim koncentracijskim logorima kao desetogodišnjak proveo 260 dana. Puno kasnije napisao je knjigu, pisao ju je kao da se njome spašava od ludila, sve što je proživio, sva mučenja koja je proživio. U logor je sproveden sa svoje tri sestre, tada u dobi od šest, 12 i 20 godina, te s ocem i majkom.

– Uzalud je majka vrištala da uzmu nju, a ne najstariju kćerku. Emocionalno, to sam doživio najteže jer su moju sestruru silovali toliko puta da nisam shvaćao kako je još živa. To su radili ispred svih nas, to su gledali moj otac i moja majka, ja. Samo bi nahrupili i izvljavali se na njoj. Tako je i zatrudnjela. Ona je po tijelu sva izrezana jer su je često vezivali za vrata i "trenirali" bacanje noževa. To su radili i kada je

Nikog ne osuđuje

Knjiga je predstavljena na Sveučilištu u Zadru, a autor Marijan Gubina malo je govorio o događajima iz logora. Umjesto njegove riječi, čitani su ulomci iz knjige, a Ma-

rijan je poručio da danas više nikoga ne mrzi, ne osuđuje, da ne generalizira. Kazao je da mu je draga što su predstavljaju njegove knjige organizirali upravo maloletni branitelji iz Zadra jer je veliki broj maloletnih branitelja s njim prošao pakao srpskih logora.

– Sve vas pozivam da, prije nego što nekoga osudite, prije nego nekome učinite loše, procijenite moje iskustvo i ne dovedete sebe u napast da činite loše, ni zbog nacionalizma, ni zbog rasizma, vjerskih opredjeljenja, niti čega drugoga. Ja ne osuđujem, ne mrzim. Pitaju me u čemu je "fora". Nema "fore". Ljudi dijelim na dobre i zle, i ni na koji drugi način – rekao je Gubina. U knjizi opisuje svaki detalj pakla, sve što je video, sva mučenja koja je proživio. U logor je sproveden sa svoje tri sestre, tada u dobi od šest, 12 i 20 godina, te s ocem i majkom.

– Uzalud je majka vrištala da uzmu nju, a ne najstariju kćerku. Emocionalno, to sam doživio najteže jer su moju sestruru silovali toliko puta da nisam shvaćao kako je još živa. To su radili ispred svih nas, to su gledali moj otac i moja majka, ja. Samo bi nahrupili i izvljavali se na njoj. Tako je i zatrudnjela. Ona je po tijelu sva izrezana jer su je često vezivali za vrata i "trenirali" bacanje noževa. To su radili i kada je

bilja u visokom stupnju trudnoće – kazao je Marijan Gubina.

Njegova sestra živi u Osijeku.

Dijete koje je rodila danas

ima 20 godina, i njezin sin je

odgojen, kaže Gubina, da ni

koga ne mrzi.

– Nema Srbi – Hrvati. Ima

dobro – zlo. Puno je Srba koji

nisu mogli gledati kako nas

u logoru muči i potajno su

nam pomagali, spašavali nas

od smrti. Jednoga su tako ubili,

šefa straže, koji je pokušao

zaštititi mog oca – kazao je

Marijan. Gubina je 1992. godine razmijenjen i vratio se u Osijek, u ratni Osijek. Nakon 260 dana logora, nije ga dočekao spokoj doma. Brinuo je o sestri koja je nakon silovanja rodila, brinuo je o majci jer se otac nakon logora prijavio u Hrvatsku vojsku.

Smrt oca

– Iste te, 1992. godine moj je otac poginuo na bojišnici. Kada sam ga sahranio, mislio sam da ne mogu više. Često sam mislio da ne mogu više. A onda mi se, '93. godine, dogodila tragedija, moja osmogodišnja sestra, koju isto tako u logoru, kao šestogodišnjaku, nisu štedjeli od udaraca, poginula je u prometnoj nesreći. Poginula je pred mojim očima, grlio sam je, želio sam nestati – ispričao nam je Marijan, koji niz godina nije mogao podnijeti teret koji je proživio. Dva puta se pokušao ubiti. Za njega je život počeo tek 2002. godine.

– Te sam godine doživio ljubav. Osjetio sam slobodu, osjetio sam da imam mogućnost izbora, da slobodno mogu odlučiti hoću li mrziti ili će me mržnja ubiti. Učio sam razdvajati emocije od razuma. Sabrao sam se – rekao je Gubina, koji danas sa suprugom i kćerkom živi u Osijeku. Na putu je još jedno dijete. Strah je, kaže, sahranio, no želi da njegova priča obide svijet i da se cuje njegova povraka.

Postoji samo dobro i zlo

Nema Srbi – Hrvati. Postoji samo dobro – zlo. Puno je Srba koji nisu mogli gledati kako nas u logoru muče i potajno su nam pomagali, spašavali nas od smrti. Jednoga su tako ubili, šefa straže, koji je pokušao zaštititi mog oca – kazao je Marijan.

Lustig želi snimiti film o Gubini

Gubina je pokrenuo projekt „260 dana“, predaje po školama, organizira izložbe, a u projekt su uključena i dva zadarska ratna reportera, Zvonko Kucelin i Željko Karavida. Napravljena je i kazališna predstava, no priča će obići svijet ne samo putem knjige koja je prevedena na 14 jezika, već igranim filmom u američkoj produkciji. Predstavnici su već u Zagrebu, a snimanje filma inicirao je hrvatski oskarovac Branko Lustig, koji je prošao pakao nacističkih logora, također u dječačkoj dobi.

HODOČAŠĆE U SVETU ZEMLJU PUT KRIŽA ULICOM VIA DOLOROSA

Hrvatski hodočasnici nosili križ putem kojim je hodio sam Krist

Dan kada ćemo sudjelovati u procesiji Križnog puta dočekali smo s nestrljenjem, o njemu smo puno govorili, maštali. Kakav je taj put, koliko je dug, mislima smo se vraćali u sve one biblijske tekstove koji su opisivali zadnje trenutke Isusa Krista.

Mirela Tučić

Dočekali smo i taj dan. Proći cestom kojom je prošao Isus kada je nosio križ kako bi ga razapeli na Kalvariji (Golgoti). Bio je to zadnji dan našeg hodočašća u Svetu zemlju koji je zasigurno svim hodočasnici od korijena promjenio život. Taj dan kada ćemo sudjelovati u procesiji Križnog puta dočekali smo s nestrljenjem, o njemu smo puno govorili, maštali. Kakav je taj put, koliko je dug, mislima smo se vraćali u sve one biblijske tekstove koji su opisivali zadnje trenutke Isusa Krista.

Kristovim stopama

Da bismo razumjeli kako je to izgledalo u ono vrijeme kad je Isus hodao ovom zemljom, najbolje je uputiti se na izvore, u Izrael, državu na čijem se teritoriju nalazi većina mesta koja čuvaju uspomenu na djelovanje Bogočvjeta, ukratko u Svetu zemlju.

Na ovo hodočašće, koje uglavnom imate priliku doživjeti jednom u životu, uputila sam se u organizaciji Udruge "Sveta zemlja" i fra Miljenka Mike Stojića. Križni put dobio je naziv po ulici u Jeruzalemu Via dolorosa, doslovno prevedeno "Ulica bola", kojom je, prema predaji, Isus nosio svoj križ sve do Golgote. Ulica počinje pored Lavljih vrata, prolazi kroz Muslimansku četvrt te vodi do Kalvarije, u crkvu Svetog groba. Cijela je cesta obilježena s 14 križnih postaja. Postaje opisuju događaje koji su obilježili Kristov put prema Kalvariji, a na nekim su postajama nastale i crkve. Svake godine deseci tisuća vjernika prodru ovom cestom u uvjerenju da prate Kristove stope. Ta prilika se pružila i nama, hodočasniciima iz BiH, Hrvatske i Njemačke. Naime, svatko od nas je mogao jedan dio križnog puta nositi križ ulicom Via Dolorosa. Putem kojim je Isus nosio križ. Još uвijek na jednom djelu puta postoji kamenom opločen put star više od 2000 godina. Emocije i suze mogle su se vidjeti na licima svakoga od nas. "Pa zar je moguće da je upravo tuda prije više od 2000 godina pro-

Iz srednjeg vijeka

Pobožnost Križnoga puta u obliku u kojem danas moli-mo potječe iz srednjeg vijeka, iz vremena kada su pobožnost prema Kristovoj muci i zanimanje za hodočašća na sveta mjesta među vjernicima bili vrlo rašireni. Tako oko 1294. dominikanac Rinaldo di Monte Crucis u svojoj knjizi hodočašća (*Liber peregrinationis*) pripovijeda da se uspeo sve do Svetoga groba "putem koji se uspinjao Isus, noseći svoj križ" te opisuje različite postaje tog puta. Mnogi hodočasnici su po povratku iz Svetе zemlje u svojim gradovima "preslikavali" jeruzalemski put križa, to jest gradili križni put sličan onom jeruzalemskom, a neki su u svojoj doslovnosti išli doltle da su čak "kopirali" i samu duljinu jeruzalemske ulice. Tako su i oni koji nisu bili u mogućnosti hodocastiti u Jeruzalem mogli u svojoj domovini prolaziti Isusov put patnje. Dok je u početku Križni put označavao upravo put kojim je Isus prošao, s vremenom se pod tim nazivom počela podrazumijevati i pobožnost koju su vjernici sami prakticirali.

HKM Wuppertal

Široki Brijeg

HKM Darmstadt i Mainz

HKM Wuppertal

Hodočasnici iz Mostara, Međugorja, Rame, Tomislavgrada, Širokog Brijega, Posušja, Wuppertala... naizmjence su na svoja leđa prihvaćali križ kako bi barem dijelom osjetili što je Isus proživljavao dok je išao na Kalvariju.

Od Nazareta do Jeruzalema

Kristovim stopama krenuli smo iz Nazareta gdje je Isus odrastao. U bazilici Marijina Navještenja posjetili smo mjesto gdje se anđeo Gabriel ukazao Djevici Mariji navijestivši joj da je upravo ona izabrana rodit Isusa, Spasitelja svijeta. Odatile smo otisli do Galileje, na obale Galilejskog jezera, na mjesto gdje se Isus nakon uskrsnuća ukazao svojim učenicima koji su se bili vratili svojim starim poslovima, ribarenju. Put nas dalje vodi u Kafarnaum, Isusov grad, jer je baš u njemu Gospodin najviše javno djelovao i gdje je izlijecio mnoge ljudi. Tu je živio i Petar i njegov brat

Andrija, tu je Isus ozdravio Petrovu punicu. Arheolozi su pronašli ostatke tog trgovackog grada iz onoga vremena, prepoznajemo i sinagogu u kojoj je Isus više puta govorio... Obilazimo i benediktinski samostan u Tabghî, na mjestu gdje je Isus umnožio par kruhova i ribe te nahranio nekoliko tisuća ljudi. Zatim, spustili smo se i do Kane Galilejske, gdje je Isus učinio svoje prvo čudo kad je na jednom vjenčanju pretvorio vodu u vino. Devet bračnih parova u našoj skupini tu obnavlja svoja obećanja. Nakon uspona na brdo Tabor, odakle puca pogleda na Samariju, putujemo u središnje mjesto hodočašća, Jeruzalem. Na putu prema Jeruzalemu svraćamo u Jerihon, najstariji

grad na svijetu, a potom na samu rijeku Jordan, na mjesto gdje je Ivan Krstitelj krstio Isusa na početku njegova javnog djelovanja. Obnavljamo i sami krsna obećanja. Drugog dana upućujemo se prema Betlehemu, udaljenom svega 8 kilometara. Mjesto Isusova rođenja u Betlehemu drži grčka pravoslavna crkva. Isto tako i Isusov, kao i Marijin grob u Jeruzalemu. Tu su najveće gužve i redovi koji potraju i nekoliko sati kako bi samo na trenutak dotaknuli ta sveta mjesta i pomolili se na njima. U Betlehemu smo posjetili šipilju na polju pastira, gdje su oni prije dvije tisuće godina čuli andele koji su im navijestili da se u njihovoj blizini rodio Sin Božji. Nakon dodirivanja zvijezde na mjestu gdje se Isus rodio, posjeću-

jemo i obližnju franjevačku crkvu i samostan svete Katarine, gdje se svake godine slavi katolička božićna polnočka. U Betlehemu posjećujemo i Šipilju mlijeka, gdje je, prema predaji, Marija podojila Isusa kad su ona i Josip s njim bježali pred Herodovim progonom u Egipt. U blizini crkve upoznajemo se s kršćanima koji u svojim obrtničkim radionicama stvaraju likove u drvu, krunice i druge suvenire koji se onda prodaju po okolnim dućanima. Koristimo priliku okupati se u Mrtvom moru. Sve u svemu, u pamćenju mi ostaju svi ti trenuci provedeni u Svetoj zemlji, pogotovo onih nekoliko sekundi tijekom kojih sam uspjela dodirnuti i poljubiti zvijezdu gdje se rodio Isus Krist te Križni put.

NEVENKA TIRIĆ - MOJA ŽIVOTNA PRIČA

Jedanaest godina nisam vidjela vlastitu djecu

Stjepan Starčević

Nevenka Tirić je za čitalje njezinog omiljenog lista CroExpressa ispričala svoj životni put od Vukovara do Wuppertala. Evo njezine životne priče.

Jedanaest godina nisam vidjela djecu

Završila sam Višu ekonomsku školu i radila kao matičar u Petrovcima kod Vukovara. Na poslu sam bila cijenjena, jer sam savjesno radila svoj posao. Udalala sam se, dobila dvije curice i nadala se da će im pružiti lijep život. Muž je bio Srbin i radio je u ugostiteljstvu. Mješoviti brak u Vukovaru nije bio rijekost, s te strane nisam se nadala neugodnostima. Međutim, suprug se pokazao kao nasilnik. Pošto su se maltretiranja nastavila poslije tko zna kojeg izbacivanja iz kuće više se nisam željela vratiti. Razmirice su nastavljene na sudu. Djeca su dodijeljena meni, ali oteo je djecu i zabranio mi svaki kontakt s njima. Šest godina smo se natezali preko suda. Svaki put je sud donosio odluke u moju korist, ali se suprug na sve nih oglasavao. Udalala sam se po drugi put i dobila još tri curice. Drugi muž je bio Hrvat. Život u Vukovaru i oko-

K

o

r

c

u

i

u

m

a

k

a

l

u

v

o

d

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

u

novca, ali sebi priuštimo go-
tovo svake godine doći u zavi-
čaj. Dolazimo obično za svad-
be brojne rodbine ili krštenja,
eve i promocije, pa dok sve to
obradimo, vrijeme nam brzo
prode. Čivo ima brata u Seo-
nicu, i kao tu im je stanište, ali
budu i u Rijeci, Splitu, Zagrebu...ma stignemo na sto mje-
sta. I rodbina, posebice mla-
đi, dolaze nama u Kanadu,
tako da smo upućeni u sve što
se događa - govori Duša i gur-
ka Čivo da i on štograd kaže o
svom hobiju u Kanadi. - Isti-
na je, ja sam napravio sušaru,
ognjište, sušim meso na po-
sebnom drvetu, kao u Seoni-
ci, a Duša je ovđe u Tomislav-
gradu kupila sač (peku), ožeg,
komaštre i sav taj pribor i uni-
jela u zrakoplov, carinici se ču-
dili, ali sada spremamo odlič-
ne specijalitete ispod sača. I
sada sam baš usporedivao ci-
jene ovđe u Tomislavgradu i
Kanadi i iznenadio sam se
da je svinjsko mesu jeftinije u
Kanadi, da je gorivo jeftinije u
Kanadi, dakle, ima u Kanadi,
bez obzira na standard, mnogo
robe jeftinije nego ovđe -
škrto priča Čivo i napominje
da se redovito sastaju s Hrvatima
u klubovima, organiziraju turnire,
pijike, mladi se zblžavaju. Pitamo za neke ro-
đake u Kanadi, Duša i Čivo ih
sve poznavaju, iako žive stotine
kilometara udaljeni jedni od
drugi, jer bude prigoda kada
se Hrvati u Kanadi skupljaju
sa svih strana. Rasprčali se mi
tako o rodbini, zajedničkim
poznanicima i prijateljima, a
tada nam Duša ispriča zaista
zanimljivu priču, koju bismo
nazvali „Svjet je zaista mali“.

A priča ide, otprilike, ova-
ko. Milan Radoš, čiji su ro-
ditelji porijeklom iz Seonice,
spremao se na specijalizaciju u
Kanadu, u Montreal. Kad se pozdravlja s ukućanima,
baka mu veli: "Milane, kad
ideš u Kanadu, a tamo je ise-
lio i naš Čivo, sigurno ćeš ga
vidjeti, pa ga pozdravi". Mi-

Tomislav Radoš-Čivo: Moja Duša je uistinu vrijedna žena, ništa joj nije bilo teško raditi, a naša najveća sreća je petero odrasle djece i troje unučadi. Sada smo u mirovini, živimo u Kanadi, ali svake godine netko od nas dođe u zavičaj, ili netko od rodbine dođe kod nas...

lan je rekao da hoće, misle-
ći kako je teško objasniti baki
kolika je Kanada i da je nemo-
guće da on pozdravi baš tog
Čiva, kojega nije ni poznavao.
Milan stigne u Montreal, use-
li u zgradu gdje su stanovali
specijalizanti, i nakon nekoliko
dana on na ulazu u zgradu vidi
poštanski sandučić na ko-
jem piše K. Rados. Ode do
vlasnika zgrade i zamoli ga da
promijeni napis na sandučiću, jer on nije K. Rados, neko
M. Rados. -Ali, gospodine, to
nije Vaš sandučić, jer mi Vi ni-
ste ni rekli da postavim i za
vas sandučić. To je neka druga
osoba! - odgovorio je vlasnik.
Zaintrigirao taj sandučić Mil-
ana, pa „vrebao“ tko će uzimati
poštu iz njega. I jednoga dana vidi
kako poštu iz „pro-
matranoga“ sandučića uzima
djevojka! Pridge joj, upozna-
ju se, a nakon nekoliko reče-
nica shvate da im je porijeklo
zajedničko, seoničko! - E, vi-
dite, kolege, ja imam obve-
zu pozdraviti nekog Čiva koji
je isto iz Seonice, a davno od-
selio u Kanadu! - Imate sre-
ću, kolega, meni je Čivo čaća!
Obadvoje su se slatko nasmi-
jali, a bila je to uprava Čivina
čerka Kata, koja je bila tako-
đer na specijalizaciji u Mon-
trealu i na Milanovu inzisti-
ranje, odmah je nazvala čaću
i prenijela pozdrave Milanove
bake! Pa da svjet nije mali?!

I tko zna do kada bi mi slu-
šali zanimljive priče bračnog

OTIŠAO JE NAŠ SIN, SUPRUG, OTAC I PRIJATELJ IN MEMORIAM: Matijas Đerek (1974. - 2013.)

Umro je Matijas Đerek, najmlađi sin od troje djece Ande i Andelka Đereka iz Roška Polja. Rođen je 31. kolovoza 1974. u Esenu u Njemačkoj. Bio je aktivan nogometar i uspiješan poslovni čovjek, brižan suprug i otac dvoje djece. S dijagnozom smrtonosne bolesti ALS (amiotrofična lateralna sklerosa), Matijas je na svojoj slučaju uključio se i tadašnji šef RWE-a dr. Jürgen Grossmann. Potaknut Matijasovim slučajem osniva dobrovrsnu zakladu Hilfe für ALS-kranke Menschen. Ta zaklada investira novce za istraživanje te opake bolesti i takoder pomaže oboljelima. Bio je navijač Hajduka i naravno pratio sve utakmice hrvatske nogometne reprezentacije. Vojni rok je služio 1994. - 1995. u RH. Od 1995. je radio u njemačkom energetskom koncernu RWE, gdje je brzo napredovao i gdje je na kraju bio voditelj ljudskih resursa. Diplomirao je 2004. ekonomiju na vеleučilištu u Essenu. Bio je također pokopan je 22. ožujka na groblju St. Markus u Essenu-Bredeney.

Donosimo potresno Matijasovo pismo o njegovoj bolesti i njegovoj obitelji:

Essen, travanj 2011.
- Moje ime je Matijas

politička zbivanja, a hrvatsku neovisnost je sanjao od djetinjstva. Obolio je od smrtonosne bolesti ALS (amiotrofična lateralna sklerosa) gdje životni vijek uglavnom traje od 3 - 5 godina. Prve simptome je imao krajem 2009. godine. Odlučio je ići u javnost s dijagnozom smrtonosne bolesti ALS (amiotrofična lateralna sklerosa), Matijas je na svojoj slučaju uključio se i tadašnji šef RWE-a dr. Jürgen Grossmann. Potaknut Matijasovim slučajem osniva dobrovrsnu zakladu Hilfe für ALS-kranke Menschen. Ta zaklada investira novce za istraživanje te opake bolesti i takoder pomaže oboljelima. Bio je navijač Hajduka i naravno pratio sve utakmice hrvatske nogometne reprezentacije. Vojni rok je služio 1994. - 1995. u RH. Od 1995. je radio u njemačkom energetskom koncernu RWE, gdje je brzo napredovao i gdje je na kraju bio voditelj ljudskih resursa. Diplomirao je 2004. ekonomiju na vеleučilištu u Essenu. Bio je također pokopan je 22. ožujka na groblju St. Markus u Essenu-Bredeney.

Donosimo potresno Matijasovo pismo o njegovoj bolesti i njegovoj obitelji:

Essen, travanj 2011.
- Moje ime je Matijas

Đerek, imam 36 godina, hrvatskog sam podrijetla, rimokatoličke vjere, sretno oženjen brižnom suprugom i imam dva zdrava sina. Igrao sam od svoje šeste do tridesetpete godine (sve do prije godinu dana) strastveno nogomet, prvenstveno kod nogometnih klubova Rot-Weiss Essen, Schwarz-Weiss Essen, Turngemeinde Essen West, u prvoj Futsal ligi kod NK Croatia Düsseldorf, a istovremeno sam trenirao u fitness-klubu. Prirodno sam jako otvorena politička zbivanja, a hrvatsku neovisnost je sanjao od djetinjstva. Obolio je od smrtonosne bolesti ALS (amiotrofična lateralna sklerosa), Matijas je na svojoj slučaju uključio se i tadašnji šef RWE-a dr. Jürgen Grossmann. Potaknut Matijasovim slučajem osniva dobrovrsnu zakladu Hilfe für ALS-kranke Menschen. Ta zaklada investira novce za istraživanje te opake bolesti i takoder pomaže oboljelima. Bio je navijač Hajduka i naravno pratio sve utakmice hrvatske nogometne reprezentacije. Vojni rok je služio 1994. - 1995. u RH. Od 1995. je radio u njemačkom energetskom koncernu RWE, gdje je brzo napredovao i gdje je na kraju bio voditelj ljudskih resursa. Diplomirao je 2004. ekonomiju na vеleučilištu u Essenu. Bio je također pokopan je 22. ožujka na groblju St. Markus u Essenu-Bredeney.

Donosimo potresno Matijasovo pismo o njegovoj bolesti i njegovoj obitelji:

Essen, travanj 2011.
- Moje ime je Matijas

izgubio sam snagu u rukama što je rezultiralo nespretnošću, i velikim potreškočama. Dugmad i patentni zatvarač postali su nepremostiva prepreka, kao i pokušaji samostalnog obavljanja odlaska na toalet i odjevanja. Kako su stvari napredovale, počeo sam imati problema s držanjem olovke ili pribora za jelo, s otvaranjem boca, rezanjem nožem, listanjem novina ili stranica knjige. Stresne situacije, kao i tjelesna i psihička prepričanja kod ALS-a izazivaju ubrzan proces pa se stari stil života u potpunosti mora promijeniti. Na primjer, ubičajene situacije, koje prije nisam ni opazio mogu postati stresne. Stres može biti svaki oblik javnog okruženja, nepoznate osobe, nepoznata mjesta i prostorije, kao i vremenski pritisci.

Drugim riječima: za svaku oboljelu osobu njemačka savezna vlada odvaja 130 € za istraživanje. Jasno je da je taj iznos nedovoljan i da se time ne može adekvatno sudjelovati u međunarodnim istraživanjima. Mišići postepeno slabe, ali kognitivne sposobnosti ostaju u potpunosti u funkciji. Oboljeli u potpunosti svijesti prate svoje propadanje - njih se smatra zaroobljenicima u svojem tijelu.

Nisu svi mišići pogodeni ALS-om. U potpunoj funkciji ostaju mišići očiju, mjehura i crijeva. Također, nisu potrebitne seksualne funkcije. Srce i probavni sustav ostaju pošteđeni. Intelektualne sposobnosti, gledanje, slušanje, okus i dodir ostaju tijekom cijelog procesa potpuno normalni.

Kod ALS-a ova motorička neurona, to znači prvi i drugi motoneuron, obole. Dolazi do propadanja pojedinih motoričkih živčanih stanica, oštećenje motoričkih neurona najvjerojatnije počinje puno godina, a možda i desetljeća, od same manifestacije neuroloških simptoma.

Sve je počelo u kolovozu 2010. godine. Na samom početku bolesti,

izgubio sam snagu u rukama što je rezultiralo nespretnošću, i velikim potreškočama. Dugmad i patentni zatvarač postali su nepremostiva prepreka, kao i pokušaji samostalnog obavljanja odlaska na toalet i odjevanja. Kako su stvari napredovale, počeo sam imati problema s držanjem olovke ili pribora za jelo, s otvaranjem boca, rezanjem nožem, listanjem novina ili stranica knjige. Stresne situacije, kao i tjelesna i psihička prepričanja kod ALS-a izazivaju ubrzan proces pa se stari stil života u potpunosti mora promijeniti. Na primjer, ubičajene situacije, koje prije nisam ni opazio mogu postati stresne. Stres može biti svaki oblik javnog okruženja, nepoznate osobe, nepoznata mjesta i prostorije, kao i vremenski pritisci.

Drugim riječima: za svaku oboljelu osobu njemačka savezna vlada odvaja 130 € za istraživanje. Jasno je da je taj iznos nedovoljan i da se time ne može adekvatno sudjelovati u međunarodnim istraživanjima. Mišići postepeno slabe, ali kognitivne sposobnosti ostaju u potpunosti u funkciji. Oboljeli u potpunosti svijesti prate svoje propadanje - njih se smatra zaroobljenicima u svojem tijelu.

Nisu svi mišići pogodeni ALS-om. U potpunoj funkciji ostaju mišići očiju, mjehura i crijeva. Također, nisu potrebitne seksualne funkcije. Srce i probavni sustav ostaju pošteđeni. Intelektualne sposobnosti, gledanje, slušanje, okus i dodir ostaju tijekom cijelog procesa potpuno normalni.

Kod ALS-a ova motorička neurona, to znači prvi i drugi motoneuron, obole. Dolazi do propadanja pojedinih motoričkih živčanih stanica, oštećenje motoričkih neurona najvjerojatnije počinje puno godina, a možda i desetljeća, od same manifestacije neuroloških simptoma.

Sve je počelo u kolovozu 2010. godine. Na samom početku bolesti,

travanj 2013.

MATIJAS ĐEREK

• 31.08.1974 + 17.03.2013

REST IN PEACE
RUHE IN FRIEDEN
POČIVAJ U MIRU BOŽJEM

kada nisam pušio ili pio alkohol, a hranio sam se relativno zdravo.

Zanimljiva je činjenica, prema izjavi prof. dr. Meyer iz berlinske bolnice Charité (jedan od ALS stručnjaka u Njemačkoj): bolest pogoda u većini slučajeva vitke i natprosječno poduzetne ljude?! Zašto? Talijanski znanstvenici prepoznali su veću opasnost oboljenja od ALS-a kod profesionalnih nogometnika! Zašto???

Pitanje za pitanjem, a tradicionalna medicina ne daje niti kakve odgovore. Moj zaključak glasi: Moja priroda mi nalaže gledanje u budućnost i traženje rješenja! Kukanje i samosaužaljenje ne mogu pomoći i to je realnost. S obzirom da čekanje nije nikad bila moja jača strana, odlučio sam se (kao nogometar) iz punog uvjerenja za geslo: Na pad je najbolja obrana. Lako je razumjeti da čekanje u ovoj situaciji ne pomaže. Naprotiv, pogodene osobe još više vodi u izolaciju. Budući da sam po svojoj prirodi uvijek takav bio i ostao, izjavljujem: uzmi sudbinu u svoje ruke. Ako ti školska medicina ne može pomoći, pomoći sam sebi! Svaki čovjek je jedinstven! Uz pomoći svoje neuništive želje, čvrste vjere u Boga, dva odlična sina, dobre supruge i, hvala Bogu, brojne obitelji i kružna prijatelja prihvatio sam otvorenu borbu kako bih nemoguće učinio mogućim! Svi ste me upoznali kao otvoreneg, razgovorljivog i nadasve optimističnog čovjeka. Tako je bilo i tako će ostati! Čaša je bila i ostaje napola puna!

Spoznaja o bolesti udarila je moj život kao snažna bomba. Moj život se istog trenutka zaokrenuo za 180 stupnjeva. Kako se čovjek koji je pazio cijeli život na sebe može toliko razboljeti. Ni

„Tko se bori, može izgubiti, a tko se nije borio, već je izgubio!“ Radi se o zajedničkom CILJU, što prije pronaći rješenje za ALS u školskoj medicini: Matijas á la Đero. – (tomislavcity.com)

U čemu je tajna popularnosti fra Zvjezdana Linića?

Dražen Bušić
(dnevno.hr)

Vijest da je fra Zvjezdan Linić, poznati svećenik i karizmatik, voditelj Kuće susreta Tabor u Samoboru završio u bolnici, munjevitvo se proširila Hrvatskom i dijasporom.

Zanimljiv je ovaj interes za „jednog svećenika“, ta nisu li svećenici u Hrvatskoj nepopularni likovi, ako radi ničega drugoga onda zato što ne podnose kruz u zajedno s narodom, sredstva za život osigurana su im na temelju čvrstih ugovora Hrvatske i Svetе Stolice a ako im se k tome pronađe i kakva devijacija, postaju dobrodošla medijska žvakica koja se razvlači dok god ide. Dakle, svećenik u medijima a donekle i u kolokvijalnom govoru, ili nije tema uopće ili nije tema u pozitivnom kontekstu.

No, ipak ima svećenika o kojima se govori lijepo. Ne prate ih skandali, pronevjere, pedofilija. Među takve zasigurno spada i fra Zvjezdan Linić. Ne samo da se o njemu govori u pozitivnom kontekstu već se može reći da uživa popularnost širokog kruga ljudi. Što ga čini popularnim? Rekao bih tri stvari. Odavno je shvatio vrijednost i ulogu medija u vjerovjesništvu (evangelizaciji). Zatim, njegov predani rad s ljudima. Teško je reći na koji je način dopro do većega broja ljudi?! Mediji dopiru do tisuća ljudi, (ovaj tekst

npr. će pročitati nekoliko tisuća ljudi) ali kad se uzme u obzir broj seminara i duhovnih obnova koje je održao u posljednjih četiri desetljeća, radi se o nebrojenom mnoštву a ta ga činjenica svrstava u red „njavećeg hrvatskog evangelizatora“ svih vremena.

Zadnje spomenuti ali ne i najmanje važan razlog njegove popularnosti je njegov duboki osobni odnos s Bogom. Iz tog odnosa crpi: snagu za propovijedanje i susrete s ljudima u raznim potrebama, radost i svoj poznati zarazni osmijeh koji mijenja atmosferu u prostoru u kojem se nalazi. Kao tinejdžera koji je banuo jednog petka „Dragi prijatelji, svi koji brinete i pitate za stanje patrija Zvjezdana, koji molite i koji ga volite: Mišljenje prof. Rotima koji je brinuo ovih zadnjih dana paterovom stanju je da tumor koji je nadjen nije operabilan te je preporučeno liječenje radio terapijom i kemoterapijom. Pater je izšao iz bolnice i vratio se u svoj Tabor. Pater je iskreno i duboko dirnut svim vašim porukama ljubavi i svim molitvama. Molimo za razumijevanje jer pater ne stigne odgovoriti na sve poruke i mail-ove koje šaljet. Želi da znate da ih sve čita, pohranjuje u srce pa evo i ovim putem zahvaljuje na njima. Prema preporuci prof. Rotima pater mora trenutno smanjiti sve svoje obaveze i nije baš dostupan za osobne razgovore i isprijedi. Toliko nam je svoje ljubavi, molitve, razumijevanja i strpljivošti darovalo te vjerujemo da mu sad možemo svi skupa uzvratiti na isti način... Pokušat ćemo vam s vremenom na vrijeme pisati o stanju našeg patrija i o nekim njegovim mogućim aktivnostima, a koje će biti uskladene s preporukama liječnika. Zahvaljavamo ovo malo obraćanje paterovim zahvalama za sve dobro koje mu u ovoj situaciji darujete svojim molitvama“, stoji u pismu. Podsetimo, nakon što mu je pozilj fra Zvjezdan Linić je 6. ožujka primljen u bolnicu, odakle je pušten na kućnu njegu te uskoro slijedi nastavak terapije.

Održana duhovna obnova u HKM Mittelbaden

U Hrvatskoj katoličkoj misiji Mittelbaden je održana uskrsna duhovna obnova 9., 12., 13., 19. i 20. ožujka u pet gradova: Bretenu, Gaggenau, Pforzheimeru, Karlsruheu i Bruchsalu. Predavanje je održao i obnovu vodio dr. Vinko Kraljević, svećenik iz Karlsruhe. U predavanju su smisao bili povezani Godina vjere i II. vatikanski sabor. Prikazano je vjersko, svjetonazorsko, kulturnoško ozračje i oni izazovi, koji su pokrenuli održavanje Sabora. Predstavljeni su njegovi dokumenti, s posebnim osvrtom na četiri konstitucije, kao i najnoviju teološku razmišljanja prigodom 50. obljetnice njegova otvorenja i Godine vjere - nade i očekivanja Crkve i svijeta od Sabora, u vremenu njegova dogadanja i pedeset godina poslije toga. Pokrenuto je pitanje potrebe i uloge nove evangelizacije, približavanje Bogu po Kristu, prosvjetljenjem i životom vjere. Upozorenje je na sličnost zaborava i neosjetljivosti za Boga u vremenu održavanja Sabora, i danas pedeset godina poslije njegova zatvaranja. Zato i danas II. vatikanski sabor zove kršćane na usvajanje najjednostavnije i najosnovnije lekcije: Kršćanstvo se u svojoj biti sastoji u vjeri u Boga. Sadržaji drugog dijela obnove su molitvom zazivali Boga za svjetlo vjere i za pokretanje njezinih koraka u njemu. (kb)

Biskup mons. dr. Franz-Peter Tabartz-van Elst pohodio HKŽ Main-Taunus/Hochtaunus

Limburški biskup mons. dr. Franz-Peter Tabartz-van Elst pastoralno je pohodio u ožujku Hrvatsku katoličku župu Main-Taunus/Hochtaunus (HKZ MTH) sa sjedištem u Kelkheimu. U toj je prigodi svećano misno slavlje predvodio u crkvi Sv. Dionizija u Kelkheimu u koncelebraciji s dekanom vlač. Klausom Waldeckom i domaćim župnikom fra Marinkom Vukmanom. Mons. Tabartz-van Elst je u povijesti podsjetio na vrijeme kada je kao student boravio na odmoru u Hrvatskoj nedaleko Zadra te kada je u toj prigodi posjetio Dubrovnik. „Taj grad nikada neću zaboraviti. Njegova ljepota i bogatstvo su me općarali da to do danas nisam zaboravio.“ Otac biskup je povezao ljepotu toga grada s ljepotom kršćanske vjere, posebno u korizmenom vremenu. „Vjera nije samo tradicija, već životnost. Živa vjera je nešto što vi u ovoj sredini posvjedočujete kao zajednica drugog materinskog jezika na svom jeziku i u svojoj kulturi. Tako svjedočite da je vjera nešto lijepo. S tim svojim darom pridonosite i boljitoj Crkvi u Njemačkoj. S tim se ostvaruje Katolička Crkva, Crkva jedinstva u različitosti.“

Veliki broj mladih kršćana u vašoj zajednici je znak budućnosti.“ U nastavku je istaknuto kako je na poziv kardinala Vinka Puljića posjetio partnersku Sarajevsku nadbiskupiju. Uz svu ljepotu toga grada, u Sarajevu je bio i tragove rata, a kršćani su u tom gradu i u teškim trenucima rata živjeli i patili zajedno s drugim stanovnicima grada. Istaknuto je kako je tamo na poseban način duboko osjetio da se upravo kroz patnju autentično živi vjera. Misno slavlje svojim je skladnim pjevanjem uveličao župni mješoviti zbor odraslih i župni dječji zbor pod vodstvom s. Magdalene Višić i orguljskom pratnjom Hrvoja Barnjaka. U misnom slavlju vidljivo su sudjelovali sve župne skupine. Svećano misno slavlje završilo je zahvalnom pjesmom „Te Deum“. (HKZ Kelkheim/AP)

travanj 2013.

Fra Zvjezdan Linić ima tumor koji se ne može operirati

„Svima koji molite i briňete za našeg patrijalj“ - naslov je pisma objavljenog na službenoj Facebook stranici Kuće susreta Tabor. Kuća susreta Tabor je na svojoj službenoj Facebook stranici objavila pismo o zdravstvenom stanju fra Zvjezdana Linića koje prenosiemo u cijelosti:

„Dragi prijatelji, svi koji briňete i pitate za stanje patrija Zvjezdana, koji molite i koji ga volite: Mišljenje prof. Rotima koji je brinuo ovih zadnjih dana paterovom stanju je da tumor koji je nadjen nije operabilan te je preporučeno liječenje radio terapijom i kemoterapijom. Pater je izšao iz bolnice i vratio se u svoj Tabor. Pater je iskreno i duboko dirnut svim vašim porukama ljubavi i svim molitvama. Molimo za razumijevanje jer pater ne stigne odgovoriti na sve poruke i mail-ove koje šaljet. Želi da znate da ih sve čita, pohranjuje u srce pa evo i ovim putem zahvaljuje na njima. Prema preporuci prof. Rotima pater mora trenutno smanjiti sve svoje obaveze i nije baš dostupan za osobne razgovore i isprijedi. Toliko nam je svoje ljubavi, molitve, razumijevanja i strpljivošti darovalo te vjerujemo da mu sad možemo svi skupa uzvratiti na isti način... Pokušat ćemo vam s vremenom na vrijeme pisati o stanju našeg patrija i o nekim njegovim mogućim aktivnostima, a koje će biti uskladene s preporukama liječnika. Zahvaljavamo ovo malo obraćanje paterovim zahvalama za sve dobro koje mu u ovoj situaciji darujete svojim molitvama“, stoji u pismu. Podsetimo, nakon što mu je pozilj fra Zvjezdan Linić je 6. ožujka primljen u bolnicu, odakle je pušten na kućnu njegu te uskoro slijedi nastavak terapije.

travanj 2013.

FIBUSERV.COM

Knjigovodstveni ured

PAVO BADROV

Eschersheimer Landstraße 1-3

60322 Frankfurt am Main

Tel. 069 / 49086007 Fax. 069 / 48981472

pavo.badrov@fibuserv.com

www.fibuserv.com

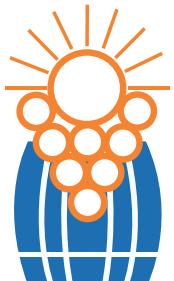
Buchen Ifd. Geschäftsvorfälle sowie Ifd. Lohnabrechnung im Rahmen der Zulässigkeit des § 6 Nr. 4 Steuerberatungsgesetz

41

CroExpress

Wein-Import DABRO

Groß- und Einzelhandelsimporte von Weinen, Spirituosen, Lebensmittel aus Kroatien
Anka und Marko Dabro

PRESS obavijesti

PREVODITELJSKI ured

Izrada WEB stranica

TISAK u Hrvatskoj

Agencija

mediazzz

info@mediazzz.com
www.mediazzz.com

Posjetite i naš portal:

CRODNEVNIK.de

Rechtsanwalt Tomislav Čosić

Eschersheimer Landstraße 1-3

60322 Frankfurt am Main

Tel.: +49(0)69-27293292

Fax: +49(0)69-27293290

kanzlei@rechtsanwalt-cosic.de

www.rechtsanwalt-cosic.de

Telefonische Rechtsberatung ab 39,00 Euro

Tübingerstraße 27

70178 Stuttgart

Tel.: 0711 / 640 64 66 Fax: 0711 / 640 64 68 E-Mail: info@dr-ramljak.de

Öffnungszeiten:

Montag 8-13 und 14-18 Uhr

Dienstag 8-14 Uhr

Mittwoch 8-13 und 14-19 Uhr

Donnerstag 10-14 und 15-19 Uhr

Freitag 8-13 Uhr

und nach Vereinbarung

Lange Reihe 14
20099 Hamburg

Tel. 040 28006333
Fax. 040 28006335
dr.tadzic@t-online.de

Sprechstunden:
Mo- Fr. 08:00 - 18:00

Marinka Perić

Rechtsanwältin

Tel. 0511 - 700 209 3
Fax. 0511 - 700 209 40
Mobil 0172 - 516 880 0
peric@bpk-anwaelte.de

RECHTSANWALT STEFAN VIZENTIN

Lindwurmstr. 3

D-80337 München

Tel.: ++49-89-5389538

Fax: ++49-89-5438911

E-mail: stefan.vizentin@yahoo.de

KORIZMENA DUHOVNA OBNOVA U KELKHEIMU

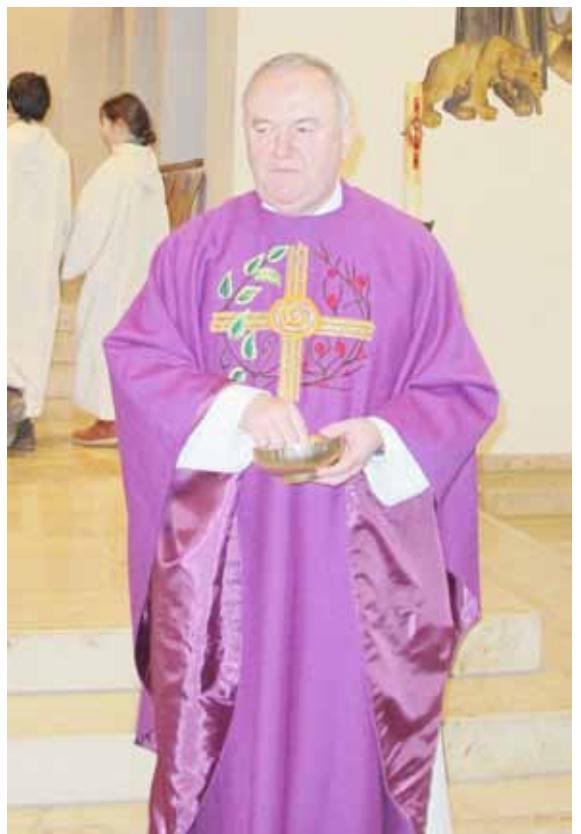
Vjera - moć u nemoći

Korizmena duhovna obnova održana je u Hrvatskoj katoličkoj župi Main-Taunus/Hochtaunus od četvrtka 7. do nedjelje 10. ožujka. Obnovu je vodio hrvatski isusovac iz Zagreba dr. o. Mijo Nikić, teolog i psiholog. O. Nikić je u susavlju s župnikom fra Marinkom Vukmanom predvodio misna slavlja u nedjelju 10. ožujka u crkvi Sv. Križa u Bad Homburgu, Sv. Dionizija u Kelkheimu i u crkvi Sv. Katarine u Bad Sodenu. O. Nikić je u propovijedi još jednom istaknuo važnost vjere u životu vjernika te pozitivne plodove vjere koji se odražavaju na tjelesno i duševno zdravlje. Fra Marinko je zahvalio vjernicima koji su i ove puta u velikom broju sudjelovali u

duhovnoj obnovi i misnim slavlјima. Vjernici su imali prigodu klanjanja pred Presvetim, a bila je i prigoda za molitvu u raznim potrebama i osobnu molitvu. Veliki broj vjernika iskoristio je mogućnost i osobnog razgovora s o. Nikićem. Župa je o. Nikiću dala prilog od više od 1000 eura za stare, bolesne i napuštene osobe o kojima

skrbí Zaklada biskup Josip Lang, kojoj je na čelu o. Nikić. Vjernici su ispunili više od dvadeset pristupnica preko kojih će godišnje redovito financijski pomagati tu Zakladu, a o. Nikić je vjernicima ponudio i svoje knjige čiji prihod od prodaje podupire također djelovanje te zaklade. (HKM Kelkheim / AP)

Velečasni Miroslav Ugljar proslavio 65-ti rođendan

Svoj 65-ti rođendan velečasni Miroslav Ugljar proslavio je u veljači u društvu brojnih prijatelja, vjernika i pastoralnih suradnika. Proslavu su pripremili članovi Hrvatskog kulturnog društva „Slavonija“ iz Tuttlingena. U sklopu proslave u crkvi Gallus-Kirche održana je i sv. misa koju je predvodio slavljenik u koncelebraciji s đakonom dr. Paulusom Engelbertom i Josipom Pavlovićem, voditeljem HKM u Tuttlingenu. Proslavi u dvorani pridružili su se Emil Buschle, gradonačelnik Tuttlingena, vel. H. Grotz, dekan Matthias Koschar, generalni konzul u Stuttgartu Ante Cicvarić i mnogi drugi. Svi su oni vel. Ugljaru izrazili čestitke i zahvalnost za pastoralno djelovanje, te rad i predsjedanje HKD-a Slavonija. (ms)

Druženje berlinskih Hrvata s gradonačelnikom

Na poziv predsjednika Hrvatske kulturno-umjetničke i sportske zajednice, Damira Kozarića, ovo udruženje berlinskih Hrvata je posjetio Reinhard Naumann, gradonačelnik berlinske općine Wilmersdorf Charlottenburg. Osnovna namjera i cilj ovog susreta bilo je međusobno upoznavanje kao i upoznavanje s aktivnostima ovog i drugih hrvatskih društava te umrežavanje s akterima i nositeljima organizirana u ovoj berlinskoj općini te po osnovu toga i bliža suradnja. Te suradnje je i do sada svakako bilo. Naime, Hrvatska zajednica redovito sudjeluje na Festivalu nacija u organizaciji općine Wilmersdorf-Charlottenburg a i Savez hrvatskih društava organizira uskoro po šesti put Blistavu noć klasične muzike u dvorcu Charlottenburg. Svakako je važno da naglasiti i više decenija dugi prijateljstvo i partnerstvo našeg Splita s ovom berlinskom općinom te istaknuti kako ispred vijećnice Wilmersdorf stoji spomenik našem Marku Maruliću gdje se i Nijemci i Hrvati okupljaju u vrijeme Marulova rodendana 18. kolovoza.

(zd)

Pored predstavnika Hrvatske zajednice (Kozarić, Prskalo, Magaš, Serić) i predstavnika Njemačko-hrvatskog društva (Götz, Cović, Halužan) susretu je nazuočio i predsjednik Saveza hrvatskih društava Berlin, Ivan Bitunjac koji je predstavio dosadašnji rad i aktivnosti kao i planove Saveza. Hrvatska kulturno-umjetnička i sportska zajednica planira uskoro organizirati sličan susret i razgovore i s Heinzem Buschkowskim, gradonačelnikom općine Neukölln u kojoj se i nalaze prostorije ovog društva. (Sonja Breljak)

LJETOVANJE - VODICE

APARTMAN ZA 2-3 OSOBE, u centru

Vodica, novi dio grada.

Cijena: 10-16 € po osobi na dan.

Za djecu 50% popusta.

(Cijena za cijelu godinu/ 250,00 € mjesечно)

Sve daljnje informacije
na broj telefona:

0049 (0) 7331 – 946 1829
www.vodice-adriahof.com

travanj 2013.

U Stuttgartu održana duhovna obnova za mlade

Za krizmenike i ostalu mladež hrvatskih katoličkih zajednica u Stuttgartu i okolini održana je korizmena duhovna obnova pod nazivom Korizmena duhovna obnova za mlade. Mlade je pozdravio fra Jure Zebić, a duhovnu obnovu je vodio fra Franjo Čugura, voditelj HKM Bietigheim-Bissingen. (zd)

KRSTARENJA HRVATSKIM OTOCIMA

www.katarina-line.com

10%
popust
za čitatelje
CroExpressa

KATARINA line

M. Tita 75/I, HR-51410 Opatija
Tel: +385 51 603 400
Tel. UK: 0800 472 5589
Fax: +385 51 271 372
e-mail: info@katarina-line.hr

- hotelski smještaj
- privatni smještaj
- apartmani
- ture Hrvatskom
- transferi i izleti
- turistička vođenja
- eventi i kongresi
- trajekti

AUFZÜGE UND FAHRTREPPIEN MONTAGE
MILES d.o.o. Niederlassung Deutschland
Jacob-Mönch-Strasse 5,
63073 Offenbach am Main

Tel.: +49 69 85702631
Fax: +49 69 85702632
Mob.: +49 178 7309151
ivankovic@miles-lift.com

MILES dizala d.o.o.
Industrijska zona b.b., 88260 Čitluk, BiH

Tel.: +387 36 653 906

Fax: +387 36 653 904

Računovodstvo

Tel.: +387 36 653 905

Fax: +387 36 653 904

Tehnički ured

Tel.: +387 36 653 951

Fax: +387 36 653 953

CroExpress

43

Šesnaest godina od smrti blažene Majke Terezije

Prije šesnaest godina u gradu Kolkati u Indiji umrla je 5. rujna 1997. godine Majka Terezija. Rođena je 27. kolovoza 1910. godine u Skopju kao Agnes Gonxha Bojaxhiu. Odrastala je u dobrostojecjoj albanskoj katoličkoj obitelji. S 12 godina odlučila se za redovnički život, a s 18 godina pridružila se sestrama Gospe Loretске. Svoj prvi zavjet položila je u Kolkati godine 1928. i započela raditi u školi Svete Marije.

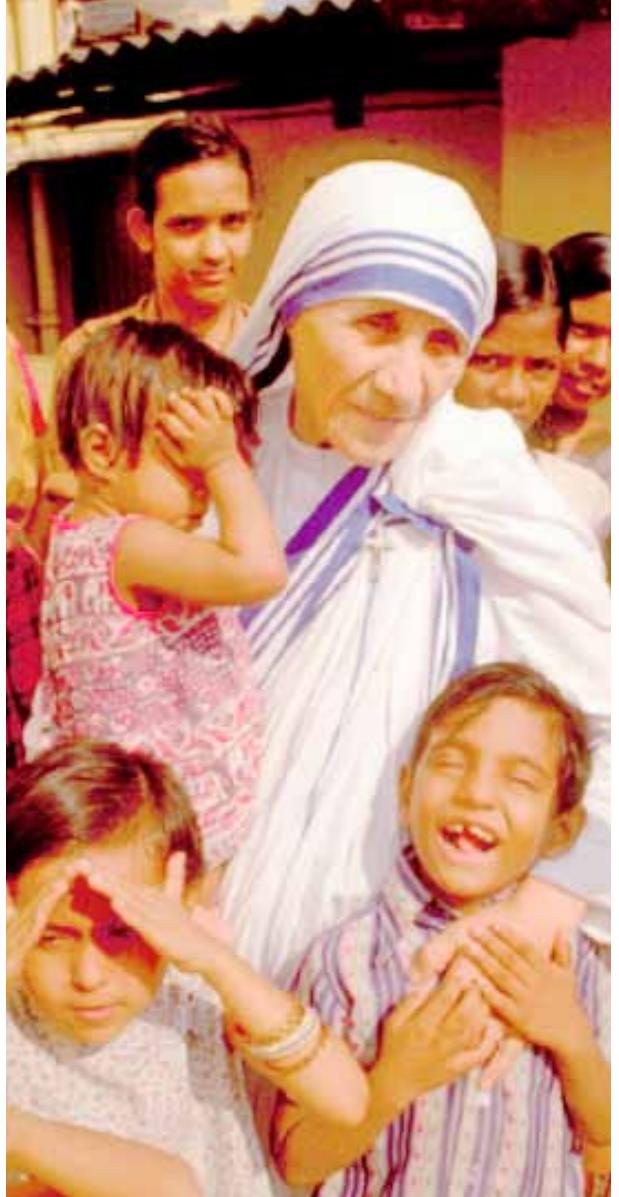
Veliki zaokret u njezinu životu dogodio se godine 1946. kada je u tijeku vožnje kroz Kolkatu, jedan od najmnogoljudnijih gradova na svijetu, osjetila Božji poziv pomagati siromašnjima. Dvije godine kasnije dobila je dopuštenje napustiti svoj red. Od tada je Terezija živjela među najsiromašnjima od svih siromašnih. Majka Terezija postala je Indijom godine 1949., a godinu dana kasnije utemeljila je družbu Misionari ljubavi, čiji su se članovi morali obvezati na celibat, siromaštvo i poslušnost. Kasnije je red dobio i papinsko priznanje. Majka Terezija se s članovima reda brinula, prije svega, o umirućima, siročadi i bolesnima, posebno gubavcima.

Danas više od 3000 sestara i 500 braće djeluje u više od stotinu zemalja. Za svoj rad primila je godine 1979. Nobelovu nagradu za mir i od-

likovanje Europskog senata časti. Pokopana je u Kolkati. Nakon smrti Majke Terezije pokrenut je postupak za njezinu beatifikaciju. Papa Ivan Pavao II. htio ju je proglašiti blaženom pa je postupak znatno ubrzan te su dopuštena odstupanja od uobičajenih rokova. Blaženom je proglašena 19. listopada godine 2003. u Rimu.

Školovala se u Zagrebu, a imala je i hrvatsku diplomatsku putovnicu. S njom je u Indiji surađivao hrvatski misionar Ante Gabrić. Više puta dolazila je u Hrvatsku, u korizmu 1978., zatim 1979. kada je otvorila kuću u Hrvatskoj, te početkom osamdesetih u nekoliko navrata, 1980., 1982. i 1986. godine. Tada bi obično sudjelovala na misi za Albance katolike (ika-as-hkr/sp)

Ante Lerota Internationale Bestattung/Transport
Međunarodni prijevoz umrlih

ALBT

Ante Lerota

Theodor-Storm-Str. 15
71642 Ludwigsburg
Tel.: 071 41/ 92 62 79
Mobil: 0151/11 65 92 13
www.albt.de

brzo kvalitetno povoljne cijene 24 sata

BESTATTUNGEN KRIŽANIĆ

Od 1899. u Wuppertalu -24 sata na usluzi

Više od 50. godina iskustva kod prijevoza pokojnika autom ili avionom za države bivše Jugoslavije, i za sve ostale države. Nudimo sljedeće usluge: sređujemo kompletne papire za prijevoz pokojnika, pomažemo kod sređivanja mirovine, socijalnih i drugih osiguranja...

Kod smrtnog slučaja u kući, staračkom domu, vršimo prijevoz u vlastitu klimatiziranu mrtvicačnicu. Obavljamo pogrebe usluge diljem Njemačke.

KONTAKT:

Edith-Stein-Str. 43
42329 Wuppertal
e-mail: info@bestattungen-krizanic.de
www.bestattungen-krizanic.de
Mobil: 0173 - 533 78 66
Tel.: 0202 - 73 05 40

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREĐIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN,
ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT
069 428 922 48
MÜNCHEN
089 12 03 44 66
STUTTGART
0711 740 99 215
FRANCUSKA
0033 671 848449

MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO PODUZEĆE
MÜNCHEN

089 / 48 00 47 65
0173 / 566 43 10
www.bukal.de

Najbolje mjesto za oglašavanje

Želimo svima blagoslovjen Božić i
Wir wünschen Ihnen ein frohes Weihnachten
Tragano 2010. godinu 2010.
CroExpo
MJESEČNIK ZA ISELJENE HRVATE
Nakon što je papa
Kardinal Božanić na
četvrtostoj objavljenici
CROEXPRESA U
SVETIŠTU KRALICE MIRA

KONTAKT:
ISERNHAGENER STR. 6
30161 HANNOVER
TEL +49 (0) 511 - 336 46 87
FAX +49 (0) 511 - 353 01 78
MARINASTOJAK@GMAIL.COM
MOBIL: +49 (0) 172 - 515 23 27

MITGLIED IM
DEUTSCHE BESTATTERVERBAND
Team mit fachgeprüften
Bestatter und
Bestattermeister
30 Jahre Erfahrung in
Deutschland

MEDUNARODNO POGREBNO PODUZEĆE

KOMPLETNE POGREBNE USLUGE NA PODRUČJU CIJELE EUROPE
NUDIMO: PRIJEVOZ PUTNIKA I OŽALOŠĆENE RODBINE, TAXI,
PRIJEVOZ BOLESNIKA, IZNAMJLJIVANJE VOZILA

Njemačka (Reutlingen)

Stolzestrasse 15,
D-72762 Reutlingen
Tel.: 07121-32 02 62
Fax: 07121-33 78 89
Mobil: 0172-73 73 412

Švicarska (Zürich):
Tel.: +41 (0) 76 45 29 21

Austrija (Wien):
Tel.: +43 (0) 6 64 58 91 436

Hrvatska
Concordia Zagreb
Tel.: +385 (0) 1 286 45 78
Mobil: +385(0) 98 23 37 32

Trogir
Tel.: +385 (0) 21 88 71 77
Mobil: +385 (0) 98 23 37 32
Kontakt 24 h
0172-73 73 412

**POGREBNO (0-24h)
ASANOVIĆ**

BESPLATNO SREĐIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN.

Posjedujemo kompletну opremu.
Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
www.asanovic.de

Luka Nižetić u žiriju ovogodišnjeg natjecanja "Mikrofon je vaš" u Ludwigsburgu

Pet nastavak popularnog pjevačkog natjecanja „Mikrofon je vaš“ bit će održan 27. travnja u organizaciji Hrvatske katoličke zajednice „Sv. Petar i Pavao“ Ludwigsburg. Na ovogodišnjem natjecanju u dvorani Bürgersaal u Tammu nastupit će 16 kandidata, kojima se tako pruža prilika da pokažu svoj glazbeni talent na jednoj profesionalnoj pozornici. Pored kriterija pjevanja ocjenjivat će se i izraz tijela, koreografija i styling. Pjevat će se na hrvatskom jeziku. Glazbenu pratnju će pružiti u živo hrvatski band “abstract band (reloaded)” iz Stuttgarta. Pobjednici prvog, drugog i trećeg mjeseta će biti izabrani od stručnog žirija, u kojem će sjediti poznati skladatelj Marko Tomasović i splitski pjevači Izabela Martinović te Luka Nižetić. Sve pobjednike čekaju atraktivne nagrade. (Edi Zelić)

Blistava noć klasike u travnju

Savez hrvatskih društava Berlina je uvelike u pripremi ovogodišnje **Blistave noći klasike VI**. Sva dosadašnja izdanja ove vrijedne, kulturne manifestacije, probudila su interes i zasluzila priznanje. Ove godine će berlinski Hrvati i njihovi prijatelji Nijemci, uzivati u kvalitetnoj glazbenoj večeri u Berlinском dvorcu Charlottenburg, **u nedjelju 21. travnja 2013.** Koncert počinje u **18 sati.** Ovom prigodom nastupit ćeće operni pjevači, sopranistice **Esther Puzak** i **Michaela Cuento**, bas bari-ton **Ivan Lovrić Caparin** te mladi te-nor **Goran Cah**, potom i instrumen-talisti, pijanistica **Senka Branković**, gitarist **Mario Raič**, njemački pri-jatelj, majstor klasike na harmonici **Ilya Kurtev.** Posebno zadovoljstvo bit će slušati kvintet koji dolazi iz Osnabrü-ke i nosi ime **Adria Ansambel.** Vodi ga naša violinistica **Ana Kirchmayer – Wonnemann** uz nju sviraju i: **Adri-an Wonnemann**, violina, **Mariana Blanc**, viola, **Lavinia Reck**, violonče-lo i **Michael Gäbel**, klarinet. Uživanju u glazbi na VI. po redu Blistavoj noći klasike, doprinijet će i ženski vokalni sastav **Due Deni** koji je s kraja prošle godine izdao svoj prvi nosač zvuka s 13 izvornih hrvatskih pjesama. (hrvat-skglas-berlin.com)

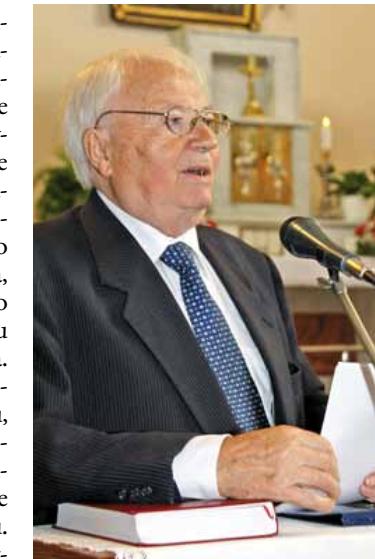
Lijepa hrvatska riječ u srcu

Učenike hrvatske nastave i njihove roditelje u Mannheimu posjetila je autorica Daja Globan Kovačević, lektorka hrvatskog jezika, novinarka i urednica. Povodom obilježavanja Dana hrvatskoga jezika doputovala je iz Zagreba i održala više predavanja za učenike hrvatske nastave u Baden-Württembergu. Posjetila je učenike u Freiburgu, Karlsruheu, Mannheimu, Stuttgartu i Ulmu koji su je oduševljeno dočekali želeći saznati što više o glavnom liku knjige „Tko prede, zlo ne misli“. Glavni lik njezina romana u pismima na jednostavan i jedinstven način iznosi zapažanja o svijetu. U prostorijama Hrvatske katoličke misije u Mannheimu okupljeno mnoštvo imalo je priliku vidjeti izložbu djecjih radova i poslušati zanimljivo predavanje o važnosti očuvanja materinskega jezika. Autorica je uspješno spojila predstavljanje svoje knjige s različitim

temama koje zaokupljaju sve govornike malih jezika, a osobito one koji se u tuđini bore za očuvanje hrvatskoga jezika i kulture. Nakon predavanja uslijedila su pitanja autorici o njezinom stvaralaštvu, motivaciji i uzorima. (Martina Ilić, prof.)

Jozo Lavička dobitnik je Metrona za 2012.

Kulturnu nagradu Hrvatskoga centra u Beču za 2012. će dobiti Jozo Lavička, koji se zalaže za očuvanje kulture i naslijeđa moravskih Hrvata. To je odlučio žiri nagrade na svojoj nedavnoj sjednici u Beču. Jozo Lavička je u proteklih 25 godina intenzivno radio za svoju hrvatsku granu u današnjoj Češkoj. To djelovanje je svakako povezao s gradičanskim Hrvatima, kazao je član žirija Petar Tyran. Jozef Lavička (80) trenutno završava svoju drugu knjigu o moravskim Hrvatima. Prošlih godina se trudio da se ne zaborave nekadašnji Hrvati u Frielištofu, gdje su do 1945. godine živjeli. Lavička je pozivao folklorne grupe da ondje nastupaju, popravljao spomenike i izgradio kulturni dom u Frielištofu. Dodjela nagrade se očekuje oko Uskrsa. (Hrvatska redakcija ORF-a)

Kostelić treći slalomaš svijeta

Ivica Kostelić imao je odličan kraj sezone! Naš najbolji skijaš završio je kao peti u ukupnom redoslijedu i kao treći u slalomskom poretku. Kostelić je u posljednjoj utrci sezone osvojio treće mjesto u slalomu u Lenzerheideu, nakon što je bio drugi poslije prve vožnje. Prvi je ostao Nijemac Felix Neureuther, dok se na drugo mjesto probio Austrijanac Marcel Hirscher, ukupni pobjednik Svjetskog kupa i pobjednik u slalomu. Ukupno su njih trojica i najbolji slalomaši ove sezone. Ovo treće mjesto je za Kostelića bilo četrdeseto pobjedničko postolje u karijeri, kada su u pitanju slalomske utrke. U tom su pogledu od Ivice bolja samo dvojica skijaša, legende Ingemar Stenmark i Alberto Tomba. Švedanin je kroz svoju karijeru upisao 87 slalomskih postolja, a Tomba 57. - Moram biti presretan, jer danas mi je glavni cilj bio završiti iza Myhrera i uzeti to treće mjesto. Nije bila loša utrka, oba laufa sam odradio dobro, iako je druga postavka staze bila prelagana da se nešto ozbiljno radi - rekao je Ivica i na kraju se osvrnuo na cijelu sezonu. - S obzirom na probleme s koljenom, mogu reći da je sezona bila uspješna. U svakom slučaju, iznad svih očekivanja. Kostelić je na kraju skupio točno 900 bodova u ukupnom redoslijedu, dok je u poretku slaloma za tri boda prestigao Švedanina Myhrera, koji je danas bio četvrti, ali je primjerice njegov zaostatak za Neuretherom bio veći od jedne sekunde. Jedino su Hirscher i Kostelić uspjeli ući u zaostatak manji od sekunde za pobjednikom, njemačkim slalomašem. (Izvor: Sportske novosti)

Rekord i pobjeda Lise Stublić u Zürichu

Hrvatska atletičarka Lisa Christina Stublic (29) pobijedila je u nedjelju na maratonu u Zürichu, pretrčavši 42,195 km u vremenu 2:25,44, što je novi hrvatski rekord i treći rezultat sezone među europskim atletičarkama. Stublic je u Zürichu pobijedila s više od pet minuta prednosti ispred drugoplasirane Ukrajinke Tetjane Holovčenko (2:31,10), dok je treće mjesto zauzela Etiopljanka Abdi Tigist Sheni (2:32,33). Prije manje od mjesec dana Stublic je osvojila treće mjesto na vrlo jakom polumaratonu u New Yorku na kojem je nastupilo 15.000 trkača te s rezultatom 1:09:18 postavila novi državni rekord. Rođena je 18. svibnja 1984. godine u Waterburyju u Connecticutu (SAD) od majke Mary i oca Ivana koji je podrijetlom Hrvat iz sela Stari Brod kod Siska. U New Yorku je na elitnom Columbia Universityju diplomirala glazbenu teoriju u vrijeme kad se i počinje baviti atletikom. Godine 2008. doselila se u Hrvatsku gdje je postigla svoje najveće atletske uspjeha. Jedina je naša maratonka koja je imala čast nastupiti na nekim Olimpijskim igrama (London 2012.) na kojima je osvojila 52. mjesto s vremenom 2:34:03. Lisa je do sada nastupila na brojnim natjecanjima u sklopu hrvatske reprezentacije oborila mnoge rekorde, pa i onaj 21 godinu star Tijane Pavičić u maratonu. Više o Lisi na njenom blogu <http://www.lisastpublic.com>. (cex)

Australski Hrvat Ivica Glavaš osvojio medalju za hrabrost

Australski Hrvat Ivica Glavaš je početkom ožujka odlikovan The Australian Security Medal of Valour medaljom za hrabrost i odlučnost nakon što je pomogao u spašavanju života mlade osobe. Ivica Glavaš je policajac i živi u Melbourneu, podrijetlom je iz Hrvatske, a priznanje je primio zbog sprječavanja samoubojstva emotivno nestabilne osobe, prenosi Croatia Week. On je, naime, sasvim slučajno primijetio automobil u koji je ulazila cijev povezana s ispušnom cijevi te je bez razmišljanja intervenirao, razbivši prozor te tako spasivši život muškarcu koji se pokušao ubiti. Samo deset osoba godišnje dobije ovu nagradu u Australiji. Bravo, Ivica! (CroEx)

Osnovana Udruga hrvatskih studenata u Grazu

U svibnju prošle godine osnovana je Udruga hrvatskih studenata, koja zahvaljujući angažiranosti Danijela Marića studenta telematike na Tehničkom sveučilištu u Grazu i predsjednika Udruge, zasada bilježi 40 aktivnih članova. Kako je Danijelu uspjelo okupiti tako veliki broj studenata, veliko je pitanje, budući da prema OH statistikama studenti sve manje i manje, posebice zadnjih godina, pokazuju zanimanje za konstruktivne društvene događaje. Facebook i virtualno druženje uzeli su maha i konkuriraju standardnim oblicima druženja među studenima. Cijela priča je počela preko Facebooka. Danijel je uz podršku i pomoć Ilijе Dogasa, potpredsjednika Udruge hrvatskih studenata, prvo osnovao grupu „Hrvatski studenti Graz“. Odjek je bio iznenadujući. U tjeđan dana skupili su 40 članova. Trenutno toj grupi pripada 160

nje nogometnih utakmica su standard u Udrzi hrvatskih studenata. Posebno hvale vrijedna je i nedavno pokrenuta akcija „Škola hrvatskog jezika i kulture“. Svakog utorka Udrugu posjećuju austrijski i njemački studenti, koji uče hrvatski jezik. Svaku srijedu se studenti okupljaju na njihovim redovitim sjednicama. Simona Dobrovac, studentica njemačkog i talijanskog jezika i kulture. Svakog utorka Udrugu posjećuju austrijski i njemački studenti, koji uče

nik, te Mario Kožul, student elektrotehnike i tajnik, uvelike pridonose nadasve dinamičnom djelovanju Udruge hrvatskih studenata u Grazu. - Ovo je tek početak, za očekivati je puno više - kažu studeni. (cex)

Odaberite Croatia Airlines za svoja putovanja u Hrvatsku!

NOVO u ljetnom redu letenja:

FRANKFURT - PULA
(utorkom i četvrtkom)

KASSEL - SPLIT
(četvrtkom)

(069) 92 00 520

croatiaairlines.com

Facebook

frato@croatiaairlines.hr

A STAR ALLIANCE MEMBER

CROATIA AIRLINES

VELIKI IZDAVAČKI POTHVAT CROEXPRESSA

I vaše je mjesto u najvećem hrvatsko-njemačkom poslovnom imeniku

CroExpress
Mjesecnik za izseljene hrvate
HANOVER

Imenik
hrvatskih tvrtki u Njemačkoj

Prijave se primaju
na email adresu:

croexpress.adresar@gmail.com

Zadnji rok za zaprimanje prijava
bit će objavljen
u jednom od sljedećih izdanja

CroExpressa

Razgovori o baštini Hrvatske

U HKZ Stuttgart održano je predavanje o hrvatskoj pisanoj baštini pod nazivom Spomenici hrvatske kulturne baštine, pisani latinicom, glagoljicom i bosancicom. Predavanje je održao prof. Ante Bičanić, autor mnogih udžbenika i knjiga o hrvatskom jeziku i kulturi. Drugi dio predavanja sastojao se od pravopisnih zadataka koje je prof. Bičanić pripremio za one koji su prisustvovali predavanju, te je govorio o gramatičkim i pravopisnim problemima hrvatskoga jezika, osobito onima koji muče gotovo sve govornike hrvatskoga te su zatim sudionici s profesorom proradili ispit sa zadacima koji je pripremio. Na kraju, ostala je mogućnost za raspravu te postavljanje pitanja, što su mnogi iskoristili i raspitali se o jezičnim problemima koje njih osobno muče, a gospodin Bičanić je odgovarao na sva postavljena pitanja. (zd)

Održana zajednička sjednica svih Koordinacija HDZ-a SR Njemačke

U Frankfurtu je održana zajednička sjednica svih Koordinacija HDZ-a SR Njemačke. Okupilo se stotinjak vodećih članova, predsjednika Koordinacija i vodstava Ogranaka HDZ-a Njemačke. Kao glavni gosti sjednici su nazočili Miljan Brkić, glavni tajnik HDZ-a, Davor Stier, međunarodni tajnik HDZ-a te saborski zastupnici, Ivan Šuker, dr. Domagoj Milošević i Ante Babić. Na sastanku se je govorilo o aktualnom stanju u stranci, gospodarsko-političkoj situaciji u državi kao i pripremi za nadolazeće lokalne te izbore za Europski parlament. U okviru posjeta organizirano je i druženje sa stranackim članovima. Cjelokupnom dogadjaju u Frankfurtu su nazočili i predstavnici HDZ-a BiH, Zdenko Čosić, predsjednik Vlade Zapadno-hercegovačke županije i Niko Marušić, tajnik za međunarodne odnose i iseljeništvo HDZ-a BiH. U razgovorima je naglašena važnost zaštite položaja Hrvata u BiH i definiranje odnosa prema tom pitanju nakon ulaska Hrvatske u EU. U zadnjih godinu dana došlo je do pozitivnog zaokreta u međusobnim odnosima, što je rezultiralo nizom zajedničkih sastanaka i inicijativa. Delegacija HDZ-a susrela se s generalnim konzulima Hrvatske i BiH u Frankfurtu, Josipom Špoljarićem i Antonom Bagarićem, kojima su se zahvalili na pomoći koju pružaju Hrvatima u ovom dijelu Europe. Posebno je važan bio susret glavnog tajnika Brkića s dr. Dieter-Lebrecht Kochom, zastupnikom CDU-a u europskom parlamentu i potpredsjednikom odbora EU parlamenta za promet. U razgovoru je naznačena važnost projekta Pelješkog mosta za prometno povezivanje ovog dijela Europe i otvorena mogućnost suradnje po tom projektu. Ujedno je dr. Koch uputio poziv predstavnicima HDZ-a za službeni posjet CDU-u Savezne pokrajine Thüringen i pokrajinskoj Vladi. (jv)

Država obnavlja vozni park, na 1.742 vozila troši 265 milijuna kuna!

Oko 265 milijuna proračunskih kuna bit će utrošeno za nabavku novog voznog parka, objavljeno je u oglasu Državnog ureda za središnju javnu nabavu. U sindikatu državnih službenika nadaju se da će se država riješiti nekih „oldtimera“ koji su u upotrebi već 30-ak godina. Kako je objavljeno u **oglasu** na stranicu Državnog ureda za središnju javnu nabavu, namjera je Vlade nabaviti 1.742 nova vozila putem operativnog leasinga na 3, 4 ili 5 godina, što uključuje osobna vozila, karavan automobile, limuzine, terence, kombije... Najviše se planira potrošiti na osobne automobile - oko 155 milijuna kuna. Gotovo 50 milijuna otići će na terence, dok će na ostatak biti utrošeno oko 60 milijuna kuna. Ipak, iz specifikacija u oglasu da se načinuti da je većinom riječ o vozilima namijenjenim policijskim patrolama i pravosuđu, premda ima i manji broj auta srednje više klase, koja bi mogla završiti kod viših državnih dužnosnika. Pretpostavlja se da će dobar dio vozila zamjeniti ona kojima je istekao najam te moraju biti vraćena. (dnevnik.hr)

Izbori za Europski parlament 13. i 14. Travnja

Izbori za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske održat će se u sjedistima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske 13. i 14. travnja. Sukladno zakonu, birači u inozemstvu mogu ostvariti biračko pravo na izborima za hrvatske članove u Europskom parlamentu, ako su do srijede 3. travnja podnijeli zahtjev za aktivnu registraciju ili zahtjev za prethodnu registraciju. Kontakt adrese i uredovno vrijeme diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske u inozemstvu možete naći na internet stranicama Ministarstva vanjskih i europskih poslova (www.mvep.hr). (cex)

KRIŽNI PUT I OBRED VELIKOG PETKA U CRKVI SV. DIONIZIJA U KELKHEIMU.

HOTEL REBRO

u neposrednoj blizini poznate zagrebačke klinike Rebro

Kišpatičeva 12, Zagreb
Hrvatska/Croatia
www.hotelrebro.com
info@hotelrebro.com
Tel.: +385 1 888 6 900
Fax: +385 1 888 6 901

Proljeće u Zagrebu
vikend popusti do 20%

Najbolje mjesto za oglašavanje
CroExpress

KONTAKT:
ISERNHAGENER STR. 6
30161 HANNOVER

TEL +49 (0) 511 - 336 46 87
FAX +49 (0) 511 - 353 01 78

MARINASTOJAK@GMAIL.COM
MOBILE:
+49 (0) 172 - 515 23 27

OBRED VELIKOG TJEDNA U WUPPERTALU

KROATIEN

POVOLJNI LETOVI ZA HRVATSKU

VIŠE puta tjedno iz cijelenjemacke za:

RIJEKU/KRK, SPLIT, ZADAR i DUBROVNIK

LETOVI VEĆ OD € 190,-
(Povratna karta iz posebne ponude, cijena uključuje takse/porez)

Više povoljnih ponuda, paket aranžmana, krstarenja, hotela, apartmana, vikendica pronađite na našim web-stranicama www.misir.de

Za besplatne informacije, rezervacije i narudžbe kataloga obratite se Vašoj putničkoj agenciji
Od 1966 Vaš pouzdani partner za putovanja u Hrvatsku sa sjedištem u Essenu

MISIR
1966-2012 Sonnenlandreisen

Viehofer Str. 23 · 45127 Essen
Tel: 0201 43 93 70
Fax: 0201 23 88 63
www.misir.de

POZIV NA HODOČAŠĆE U HILDESHEIM, 20. SVIBNJA

I ove godine održat će se već tradicionalno hodočašće u Hildesheim na blagdan Marije Majke Crkve, na Duhovski ponedjeljak 20. svibnja. Sv. misa će se slaviti u crkvi sv. Godeharda zajedno sa svećenicima sjeverne njemačke regije. Misno slavlje će predvoditi svećenik iz svetišta Gospe Remetske iz Zagreba. Pričika za isporuđenje u crkvu je od 12 sati, Križni put je u 12,30 sati, a sv. misa održat će se u 13,00 sati. Nakon svete misije nastaviti će se druženje u dvorani Veranstaltungszentrum, Gropiusstr. 2, 31137 Hildesheim uz domjenak, razgovore i veselu atmosferu, svirku i pjesmu mladih iz HKM Berlin.

Procesija i Križni put u Stuttgartu

Već petnaest godina HKZ Stuttgart na Veliki petak organizira "Hrvatski križni put" ulicama Stuttgart-a, od HKM do crkve st. Eberhard. Križni put je predvodio fra Mijo Šabić, a obrede Velikog petka u crkvi st. Eberhard, fra Zvonko Tolić. (zd)

Dobrodošli u

A1 Getriebe- & Autoservice

Za sve informacije obratite nam se s punim povjerenjem!
Kontakt osoba: Simun Karaula/Mario Krajina

An der Autobahn 37a - 28876 Oyten
Tel.: 04207 / 9095803 - Fax: 04207 / 9095806
E-Mail: service@a1-getriebe.de - Web: www.a1-getriebe.de

- Getriebeinstandsetzung aller Art:	- Getriebediagnose
↳ Automatikgetriebe	↳ Getriebewechsel
↳ Stufenlose (Multitronik etc.)	↳ Ersatzteile:
↳ DSG (Direktschaltgetriebe)	↳ Getriebeersatzteile
↳ (automatisierte) Schaltgetriebe	↳ Wandler

Želite graditi ili obnavljati kuću na zadarskom ili šibenskom području?
Sve vrste građevinskih radova obavljamo pouzdano i povoljno.

Telefon 00385-23-311082
Mobilni 00385-92-2412285

RAZGOVOR: STIPE PLETIKOSA, GOLMAN REPREZENTACIJE KOJI JE U HRVATSKOM DRESU ODIGRAO VIŠE OD STO UTAKMICA

STIPE PLETIKOSA

Važno je svjedočiti vjeru

Gospodine Pletikosa, možete li s nama podijeliti prve trenutke kojih se sjećate iz svojega života i koji su bili presudni za Vaš životni put?

Obitelj u kojoj sam odrastao činili su roditelji Franja i Mila, te moje sestre Magda i Miranda koje danas, kao i ja, imaju svoje obitelji. Djetinjstvo sam proživio u tipičnoj splitskoj radničkoj obitelji koju su uzdržavali otac i majka radeći u pekarskom poduzeću. Za mene je to bilo zaista izvanredno vrijeme, a odgoj se uvelike razlikovao od onoga današnjeg. Kao i većina odraslih, djetinjstvo pamtim manje po dogadjajima, a više po divnim slikama koje su se urezale u sjećanje. Sve su one pune ljubavi i zahvaljujući njima trudim se formirati sam sebe kao osobu, kao vjernika koji želi biti vrhunski u svoje životu i u odnosu prema drugima. Iz tih sjećanja rado izdvajam sliku maloga stana u kojem smo živjeli do 1987. godine kad smo se preselili u veći. Taj stan od 32 četvornih metara s jednom sobom u kojoj je spavalо nas petero kroz žrtvu mojih roditelja najviše me naučio skromnosti i odanosti obitelji. Moj otac Franje, sada već pokojni, uvek je radio po noći. Iako je rijetko odlazio u crkvu, bio je pravo utjelovljenje istinskog oca, prava glava obitelji koji je s majkom u svakom trenutku bio spremjan ispuniti sve moje potrebe, a ne moje želje, kao što je danas slučaj u većini obitelji. Nikada, ali baš nikada mi nije nedostajalo očinske ljubavi za koju smatram da je danas jedna od najotvorenjih rana nas odraslih. Duge šetnje, odlašci na razne utakmice poput nogometnog, košarka, rukometnog, ragbijskih igra na tračnicama na željezničkom kolodvoru,

kupanja na Firulama, odlasci na selo djedu i baki... Sve su to slike ljubavi urezane u mene koje su mi pružili moji roditelji.

Znači li to da je Vaš otac zaslужan i za Vašu ljubav prema Hajduku?

Da, on mi je prenio ljubav prema Hajduku, ali i prema nogometu uopće. On je zastao bio jedan od najistinskih navijača Hajduka. S radošću sam od njega upijao sve priče s Hajdukovih utakmica u gostima, kao kada se, primjerice, popeo na kip bana Josipa Jelačića u Zagrebu i stavio na njegov mač Hajdukovu zastavu. Posebno lijepo bilo je kada bi se igrali derbiji u bivšoj državi i kada bi se u našem stančiću okupila mnogobrojna rodinka s Miljevaca i iz Imotskog pristigla na utakmicu. Svi ti dogadjaji su nas zblžavali kao obitelj, a posebnu zaslugu u tome imao je moj otac Franje.

No, osim s nogometom,

Vaše je djetinjstvo bilo povezano i s Bogom?

Kad spominjem svoj odgoj u vjeri, ponovo se vraćam slikama iz djetinjstva. Sada je to slika majke koja tiho ulazi u moju sobu pred san, uzima moju ruku, čini znak križa i izgovara: "U ime Oca i Sina i Duha Svetoga". To je bio moj prvi dodir s vjerom. Mislim da nema jače ljubavi od ljubavi majke prema svome djetu, te sam siguran da je moja majka bila prva preko koje je Bog došao do mene. Taj osjećaj se riječima i razumom teško može opisati. To je moguće jedino srcem.

Bog ne odustaje od čovjeka

Postoji li trenutak u Vašem životu koji možemo smatrati prekretnicom s tradicionalne prema živoj i osobnoj vjeri?

Bila je to očeva bolest. Naišao, u rano proljeće 2006. godine lječnici su mu otkrili dobroćudni tumor veličine 6 cm u prednjem dijelu glave. Do tada je moja vjera bila čisto pridržavanje crkvenih obreda. Molio sam po potrebi, tj. kad bih imao neki problem, samo tada bih zazivao Boga da mi pomogne. Mnogo sam grijesio i živio po duhu ovoga svijeta, jer su mi sva ta vrata grizela, kao "popularnom" nogometu, bila otvorena. Međutim, mislim da je najteži i najboljniji dio puta iza mene, a to je suočavanje sa samim sobom, sa svojim egom i taštinom. Jednostavno, dodeš do točke kad se u svakodnevnom preispitivanju sebe nađeš pred zidom koji je moguće preskočiti jedino ako ti netko pomognes. Koji je smisao života? Kako biti bolji? Iko sam u biti ja? pitanja su koja su mi se svakodnevno nametala, a ja sam odgovore na njih prije očeve operacije tražio u či-

žiti srcem, počeo sam spoznati istinsku ljubav i nadu. Na tom putu mi je uvelike pomočila moja supruga koja je već tada prihvatala Isusovo učenje. Kad imate bračnog partnera koji vas razumije na takav način, onda vam je put vjere potpuno otvoren. On nije nimalo lagan i svjestan sam da će trajati sve do moje smrti. Međutim, mislim da je najteži i najboljniji dio puta iza mene, a to je suočavanje sa samim sobom, sa svojim egom i taštinom. Jednostavno, dodeš do točke kad se u svakodnevnom preispitivanju sebe nađeš pred zidom koji je moguće preskočiti jedino ako ti netko pomognes. Koji je smisao života? Kako biti bolji? Iko sam u biti ja? pitanja su koja su mi se svakodnevno nametala, a ja sam odgovore na njih prije očeve operacije tražio u či-

...

Bog je savršena ljubav

Kakav je Bog u kojega vjerujete i kojemu vjerujete, gospodine Pletikosa?

Najjednostavnije rečeno, Bog je savršena ljubav do koje ljudski mozak teško može doprijeti. To može srce. On od mene traži da vjerujem i da se moja djela po njemu prepoznaju, jer kako Isus kaže:

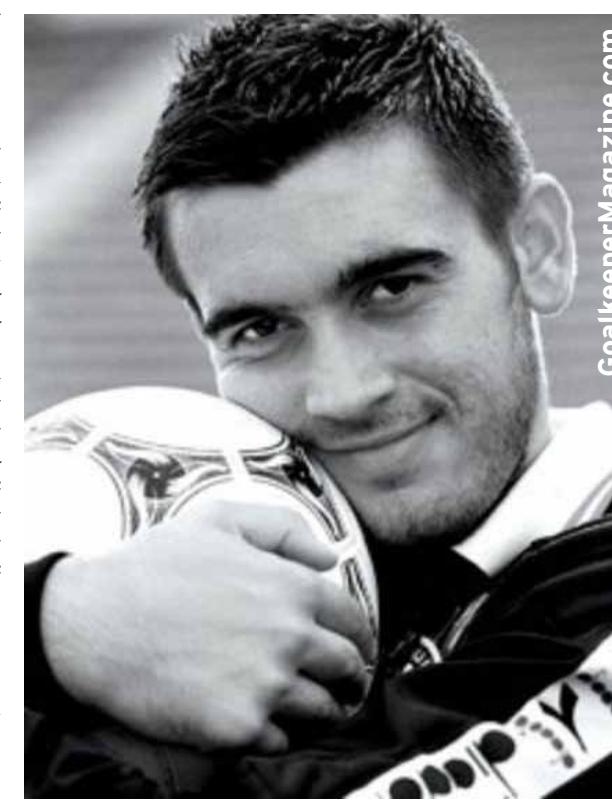
"Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom" (Mt 16,24).

Kroz našu patnju i trpljenje Bog provjerava našu vjernost. Sve nas to duhovno uzdiže i na kraju postaje naše spasenje. Zato kažem da je Bog ljubav, jer nam je daroval ljubav, a mi je slobodnim izborom možemo prihvati ili odbiti. Sigurno je da on želi da budemo istinski kršćani, sretni, zadowoljni i materijalno zbrinuti, ali je taj put za svakog od nas različit. Međutim, vodi istome cilju. U tome sam pronašao smisao života, a same emocije prema svim ljudima

čitaju knjiga o psihologiji ljudskog umu tragajući za toliko potrebnim mirom duše. No, put do mira vodio je preko Vaše nutritne i Vas sa-mih?

Suočavajući se i boreći sa svojim grijesima iz prošlosti, sa svojim ranama, počeo sam dolaziti do tih odgovora. Bio je to moj susret sa samim sobom. Doživio sam veliku utjehu i nadu, postajao sve željniji vjere. Time je počelo moje novo rođenje. Počeo sam živjeti svoju vjeru shvaćajući vrlo brzo da razum nije krajnji domet ljudskoga bića, već duhovnost koja predstavlja nepresušan bunar čovjekovog odnosa s Bogom. Moj duh je sada miran i više ne upada tako lako u zamke koje se nadu ispred mene.

Stipe Pletikosa u nastavku sezone, po svemu sudeći, više neće braniti za ruski Rostov, čiji je član od kolovoza 2011. godine. Pletikosin ugovor s Rostovom traje do ljeta, a 34-godišnji hrvatski reprezentativni čuvare mreže razmišlja o drugim opcijama u nastavku karijere, iako je jedna od ponuda koju ima i ona njegovog sadašnjeg kluba, koji želi proizvesti suradnju. Kako je za grčke medije otkrio Pletikosin menadžer Marko Naletilić, u prvom je planu PAOK iz Soluna, u kojem je od nedavno na posudbi Gordon Schildenfeld. PAOK-ov predsjednik Ivan Savvidi, ruski poslovni čovjek grčkih korijena, zainteresiran je za dogovor s hrvatskim reprezentativnim vratarom, ali iako je ta opcija najozbiljnija, posao još nije dogovoren. PAOK-ova ponuda jest zanimljiva hrvatskom reprezentativnom vrataru, ali nije jedina. Za Pletikosu je zainteresiran i belgijski Club Brugge. (hrsport.net)

GoalkeeperMagazine.com

travanj 2013.

bitno.net

koje su sada još jače, najbolji su svjedok tome.

Molitva je način naše komunikacije s Bogom. Kako mu se Vi obraćate i kakav je Vaš molitveni život?

Molitva srcem je taj kontakt s njim. Ona mi donosi mir i odgovore na mnoga pitanja koja me okupiraju u određenom trenutku. Najčešće molim svetu krunicu i čim je malo zapostavim, osjećam se ranjivije i nekako manje otporniji svakodnevnim napastima. Mislim da su molitva i sveta euharistija temelji našega vjerskog života i odnosa s Bogom.

Citate li Sveti pismo koje je pisani trag Božjega govora ljudima? I postoji li neki tekst ili knjiga u Bibliji koja Vam je osobito draga?

Sveti pismo čitam ponekad prije svete mise kada sa suprugom dođem malo ranije u crkvu. U tom trenutku tiho zamolim Gospodina da mi progovori kroz evanđelje

koje nasumice otvorim. Rado bih izdvojio i Ivanovo Otkrivenje. Pročitao sam ga više puta i u njemu pronašao sliku konačnog raspleta dobra i zla, borbe Krista i Antikrista. Sjećam se kad sam ga prvi put pročitao prije nekoliko godina, bio sam duboko potresen. Otkrivenje izaziva strahopštovanje prema Bogu, jer nas on poziva na više odgovornosti u našim djelima. Naime, ta nam je odgovornost potrebna kako ne bismo, zbog zla i grjeha koji se krije u našoj ljudskoj naravi, zasjenili božansku dušu koju nam je Bog dao stvarajući nas na svoju sliku, i kako ne bismo uništili svijet koji je on stvorio.

Budući da Vas nogometna karijera vodi u strane zemlje, uspijevate li njegovati sakralni život?

Naime, kad mi se ukazala prva prilika za velikim transferom koji je na kraju propao, shvativ sam da se tu krije i mnogo biznisa te ljudske pohlepe za novcem. Bilo je to moje odrastanje u kojem sam počeo shvaćati da ovaj svijet i nije baš tako savršen kako sam do tada mislio. Potpuno slomljen osjetio sam nevjerojatnu želju za odlaskom u Medugorje na Brdo ukaza-

što u vjeri, u Bibliji, u samom djelovanju Crkve nije jasno, obraćam se njima, svećeniciima koji mi daju dodatno samopouzdanje.

Vjera i nogometni teren

Mediji Vas spominju kao nogometu vjernika koji ispod dresa nosi majicu s Gospinim likom iz Međugorja. Kako ste se ondje našli?

Jako volim ići u Medugorje. Prvi put sam osjetio potrebu oticiti onamo prije osam godina kada sam doživio prvo veliko razočaranje u nogometu. Naime, kad mi se ukazala prva prilika za velikim transferom koji je na kraju propao, shvativ sam da se tu krije i mnogo biznisa te ljudske pohlepe za novcem. Bilo je to moje odrastanje u kojem sam počeo shvaćati da ovaj svijet i nije baš tako savršen kako sam do tada mislio. Potpuno slomljen osjetio sam nevjerojatnu želju za odlaskom u Medugorje na Brdo ukaza-

što u vjeri, u Bibliji, u samom djelovanju Crkve nije jasno, obraćam se njima, svećeniciima koji mi daju dodatno samopouzdanje. Už život nogometnika vežu se uglavnom priči o velikim novčanim iznosima, popularnosti i značajnim materijalnim dobrima. Mediji su zainteresirani i za detalje iz osobnog života, te uspješni nogometari nerijetko postaju i velike medijske zvijezde. Je li u takvom svijetu moguće biti (i ostati) vjernik, oduševljeni se slavi i popularnost? Absolutno mislim da je da-

nas u svijetu nogometa moguće biti vjernik, iako su kušnje i napasti vrlo velike. Slava, novac, izlasci, lagodan život kojim si okružen mogu te savim lako odvesti na put nemoralu. I ja sam imao svojih padova u kojima sam se olako predavao duhu ovoga svijeta, ali sam se, zahvaljujući Bogu, uspio izvući iz svega toga i postati svjedokom. Isus je došao da nam oprosti grijehu. Danas to čini preko službenika Crkve te time čisti našu prošlost, a na nama je da nastavimo daje s novim odlukama i promjenom. Ranije sam i ja činio sve da se više svidim ljudima nego Bogu. No, on se poslužio bolesku mojega oca kako bi me pozvao na predanje, ali i učinio čvršćim za posao koji radim. Naime, u nogometu se mi igrači jako psihički trošimo. To je zbog više razloga: svakodnevni pritisaka medija kojih je danas bezbrojni, treneri, uprave i navijači traže samo pobjede. Ako u takvom trenutku nema vjere koja na neki način ispunja ili obnavlja tvoju unutarnju snagu, u većini slučajeva dogodi se da tu "obnovu" tražiš u kupovanju raznih stvari, izlascima i predavanju zadovoljstvima što ponovno vodi na početak.

Možemo li o igračima hrvatske nogometne reprezentacije govoriti kao o vjernicima i poticateljima nacionalnog jedinstva?

Da, među nama u reprezentaciji ima dosta vjernika, što nam daje jedan dodatni mir u svakoj utakmici. Posebno su u katoličkom duhu odgojeni momci koji su rođeni izvan Hrvatske i preko njih se može vidjeti koliko je vjera nas Hrvate uspjela održati na raznim kontinentima te posebno sačuvati naš nacionalni identitet i ponos izvan domovine. Svjesni smo da naše utakmice zblizavaju nas Hrvate, i sve činimo i činit ćemo da sve nas učinimo ponosnima i sretnima. Imamo na sebi posebnu odgovornost, jer se na našim utakmicama oslobađaju domoljubne emocije te nitko od nas sada, a i u budućnosti, nastupajući za našu reprezentaciju nema pravo to zanemarivati.

Vi, kao i drugi igrači vjernici, domaći i strani, u utakmici ulazite s molitvom i u njoj sudjelujete sa znakom križa. Što molite i zašto to činite na terenu?

Znak križa nakon ulaska u

teren naše je obraćanje Bogu da nas u tom trenutku zaštiti od svih ozljeda. Taj znak nakon postignutoga gola je zahvala. Sve je to svjedočenje vjere. Osobno, prije svake utakmice molim molitvu zaštite koju mi je dao fra Ivo Pavić, a koju je iz jedne kanadske molitvene zajednice u Hrvatsku donijela i prevela dr. sc. Marija Cunčić. Ta molitva zaštite i duhovnog ozdravljenja pomaze mi da postignem mir i koncentriram se prije svake utakmice. Ona glasi: "U ime Isusovo uzimam vlast i vežem sve sile i snage u zraku, na zemlji, u vodi, u podzemlju, na ovome svijetu, u prirodi i u vatri. Ti si Gospodin nad svim svemirom, dajem ti slavu uime tvog stvorenja. U tvoje ime vežem sve demonske sile koje su došle protiv nas i naših obitelji, i stavljam sve nas pod zaštitu tvoje dragocjene krvi koja je prolivena za nas na križu. Marija, naša Majko, tražimo tvoju zaštitu i zagovor sa Presvetim Srcem Isusovim za sve naše obitelji. Zaogni nas svojim plaštem ljubavi da se prestrasi neprijatelj. Sveti Mihovile i naš andele čuvaru, dodite i branite nas i naš obitelji u borbi protiv svega što obilazi svijetom. U ime Isusovo zapovijedam svim silama i snagama zla da odstope istog časa od nas, naših domova i naše zemlje. A mi ti zahvaljujemo, Gospodine Isuse, jer si vjeran Bog i osjećaš s nama. Amen!"

Osim spomenutoga svjedočanstva vjere na terenu, pred navijačima i kamerama, jeste li bili u prilici kada govoriti o svojoj vjeri i svojem duhovnom putu?

Kad god je moguće, trudim se javno svjedočiti vjeronj svojim djelima, ali još nišam imao priliku svjedočiti na ovakav način. Ovaj razgovor je moje prvo javno svjedočanstvo kroz pisanu riječ o priči mojega života. Potrebno je vremena da te Bog primeti za takve stvari, a mislim

da su važnija djela da ljudi po tome prepoznačaju promjene. Svako svjedočenje danas je jako bitno, jer živimo u vremenima gdje se vjeru želi strpati u čovjekovu privatnost, kao da je to moja privatna stvar i da nitko o tome ne treba ništa znati. Spominjete našu nacionalnu svijest i identitet. Zasigurno njegovu snagu osjećate kada na nogometnom terenu predstavljate Hrvatsku i branite naše boje. Što je za Vas domoljublje?

Bez

istinskih osjećaja za svoju domovinu čovjek je prazan. Nažalost, čini mi se da nam se u današnje vrijeme nameće prihvaćanje zapadnih zakona, kulture i običaja. To se provodi ne samo kod nas, nego po cijelome svijetu gdje se svjetski globalizam propagira kao spas. Mnogo je činjenica koje o tome govore, a najboljnja je ona kada se mi pred svijetom moramo "opravdavati" za Domovinski rat koji je bio najsvjetlijia točka naše povijesti. Konstantno se iskrivljuje istina o Domovinskom ratu, pokojnom predsjedniku Franji Tuđmanu i našem vojnom vodstvu, te nam se nameće lažna krivnja. Nažalost, to uvijek dolazi od istih lica bez kojih ne može proći niti jedna televizijska emisija te niti jedne novine. Bivši komunisti pretvorili su se u zagovornike liberalnog društva i njegovih vrijednosti, a mene čudi štutnja hrvatskih intelektualaca koji kađu nemaju snage suprostaviti im se. Dakle, oper je glavni problem u nama, tu u Hrvatskoj. No, kroz povijest smo bili i u težim vremenima.

Hrvati su bili jedinstveni u Domovinskom ratu, u obrani Hrvatske. Možemo li sačuvati nacionalno jedinstvo i u miru?

Naše nacionalno jedinstvo je uvijek prisutno, tako da se za nas kao narod ne bojim. Uvijek smo znali iskazati

svoj nacionalni identitet kroz razne sportske utakmice; od nogometa, rukometa preko koncerata, dobrotvornih priredbi itd. Naravno, kad govorimo o nacionalnom jedinstvu, mislim na zajedništvo sa svim onim Hrvatima koji su razasuti po cijelome svijetu. Ne smijemo zaboraviti ulogu naše dijaspore u stvaranju samostalne Hrvatske. Također ne smijemo dopustiti da nam bilo tko oduzme znanje i razumijevanje naše povijesti, jer bi nam time oduzeo budućnost. Svesrdno se uzdam u Božju providnost da ćemo u budućnosti imati jedan politički mozak koji će nas povesti dale, zašto ne i u Europsku uniju? Ali i u tu zajednicu moramo ući sa svojom tradicijom, vjerom, kulturom, identitetom i zakonima, te biti prepoznatljivi, a ne oni koji će u EU ući pokornički, pužajući na koljenima.

Raste zanimanje za djelovanje Katoličke Crkve u Rusiji

Hrvatska još uvijek osjeća posljedice gotovo pola stoljeća duge vladavine komunističke ideologije. Vaša nogometna karijera odvela Vas je u strane zemlje, Ukrajinu i Rusiju, koje su također bile pod takvim teretom. Kako stanovnici tih zemalja žive danas?

Govoreći o državama gdje sam igrao i gdje igrat, u Ukrayini i Rusiji, mogu reći da je Sovjetski Savez u duši tih ljudi udario snažan pečat.

Gospodine Pletikosa, kad spominjete kraj života, jeste li ikada razmišljali o njemu?

Kraj života se zaista ne bojim. Ponekad razmišljam kako će to izgledati kada stanem lice u lice s Bogom. Ocem. Krist nas poziva: "Bđite dakle jer ne znate dana ni časa" (Mt 25,13). Dok živim ovaj zemaljski život, nastojat ću se osloboditi samoga sebe i prihvati se onakvim kakav zaista jesam. Znam da je težak put vratiti duši sjaj koji je primila po krštenju, ali nam Bog daje toliko primjera u našoj povijesti, poput sv. Pavla, u kojima je moguće i nakon učinjenih velikih grijeha predati srce Isusu otvarajući mu se i skreno moleći za oprost. Ako čovjek u to povjeruje, ako upozna Isusa srcem i umom, onda postaje miran i prestaže se bojati smrti. (Preuzeto iz knjige: Poznati govore o Bogu i vjeri, Verbum Split.)

daju. Ostao sam šokiran podatkom koji sam čuo u jednoj televizijskoj emisiji u Rusiji da 68% svih trudnoća završi počačjem. Tako ih je 2002. godine bilo milijun i 800 tisuća! Osim toga, veliki problem su alkoholizam i kocka. Sve su to posljedice njihove ne tako davne prošlosti. Ruska vlasta svesrdno se trudi zaustaviti sve to, jer dolazi do velikog demografskog poremećaja. Nedavno je tako zatvorila sve kockarnice, automat klubove i kladionice u Moskvi i njezinu okolicu. Katolička Crkva postaje sve respektabilnija i od Vlade i od Pravoslavne Crkve, jer se zaista zalaže za čovjeka pomažući onima koji su upali u spomenute zamke. Uz moskovsku katedralu, gdje idem na svetu euharistiju, stalno se otvaraju centri i savjetovališta za lude kojima je potrebna pomoć. To nailazi na dobar odjek u javnosti. Mnogobrojni su misjonari, većinom iz Poljske, koji dolaze u najzabačenije dijelove Rusije naviještati Božju riječ. U knjižarama ima puno objavljenih prevedenih knjiga pape Benedikta XVI. Njihov broj mi se čini većim i od knjiga Ivana Pavla II. koji se zalagao za izgradnju katedrale u Moskvi. Ljudi u Rusiji su me jako dobro prihvatali i na tome sam im zahvalan. Kao narod imaju jednu vrlo lijepu karakteristiku, kad te prihvate, zaista te smatraju svojim do kraja života bez obzira na to što se dogodilo.

Jedno osobito djelatnost

Mateo Kovačić jedan je od velikih talenata čije vrijeme dolazi. Sa samo 18 godina postao je jedno od najjačih pojačanja sezone. Nakon što je poniknuo u Dinamu iz Zagreba, jedne od najboljih hrvatskih momčadi, Inter iz Milana je za tog hrvatskog nogometnika platio čak 15 milijuna eura. Između njegovih višestrukih kvaliteta, iznad svega sjaj svojim pregledom igre, velikim talentom na sredini terena, demolirajućim zadnjim passom, velikim njuhom za gol i neslomljivom čvrstom vjerom. "Moja vjera u Boga čini me još jačim kada se suočim s utakmicama", kaže Mateo.

MATEO KOVACIĆ, NOVA PRINOVA VELIKOG INTERA

Molitva prije svake utakmice daje mi veliku sigurnost i snagu

Stjepan Poslek

(bitno.net)

(izvor: www.religionenlibertad.com)

Mateo Kovačić jedan je od velikih talenata čije vrijeme dolazi. Sa samo 18 godina postao je jedno od najjačih pojačanja sezone. Nakon što je poniknuo u Dinamu iz Zagreba, jedne od najboljih hrvatskih momčadi, Inter iz Milana je za tog hrvatskog nogometnika platio čak 15 milijuna eura. Između njegovih višestrukih kvaliteta, iznad svega sjaj svojim pregledom igre, velikim talentom na sredini terena, demolirajućim zadnjim passom, velikim njuhom za gol i neslomljivom čvrstom vjerom. "Moja vjera u Boga čini me još jačim kada se suočim s utakmicama", kaže Mateo.

Jedno osobito djelatnost

Kovačić je rođen 6. svibnja 1994. u Linzu, u Austriji. Tamo su se doselili njegovi roditelji 1991. bježeći od rata iz Kotor Varoši. U Austriji je učinio prve korake u nogometu, odrastao je u katoličkom obrazovanju. "Bio je mirno, hrapo i jako pobožno dijete. Išao je svake nedjelje na misu", tako su ga opisali njegovi roditelji. Nije bilo jednostavno, ali Kovačić je već tada privlačio pozornost nekoliko europskih klubova; Juventus, Ajax, Stuttgart – koji je ponudio i zaposljenje njegovim roditeljima, htjeli su mladog nogometara. Ipak, cijela se obitelj 2007. odlučila vratiti u Hrvatsku.

Ozbiljna kušnja

Nakon dolaska Kovačić se razvio u redovima Dinama iz Zagreba. Iako je imao samo

13 godina, ubrzo je pobudio interes struke i navijača. Bio je unaprijeđen u dvije kategorije stariju ekipu. No, 2009. godine, sa svojih petnaest godina, pretrpio je veliki udarac. Dvostruki prijelom potkoljenice i fibule i komplikirana operacija udaljili su ga od nogometne na deset mjeseci. "Oslonio sam se na Isusovu snagu kako bi prebrodio te teške trenutke. Zahvaljujući Njemu definitivno sam se vratio snažniji. To su iskustva od kojih glava postaje još jača." Tako je zaišta i bilo.

U crkvi je pronašao ljubav

Prijatelji i kolege iz kluba su ga zbog toga zadirkivali, ali kako sam Kovačić kaže: "Nije me bilo briga, nikad mi

najmlađi nogometar Prve hrvatske nogometne lige. Da stvar bude bolja, 20. studenog na dan svog debiјa, sa 16 godina i 198 dana, zabio je svoj prvi gol čime je postao najmlađi strijelac u povijesti te lige. Unatoč svemu tome i logičnoj slavi koju je stekao u svojoj zemlji, Mateo Kovačić i dalje je svakodnevno svjedočio svoju vjeru. Ne samo da je išao svake nedjelje na misu, nego je i nastavio službu ministra u svojoj župi.

U crkvi je pronašao ljubav

Prijatelji i kolege iz kluba su ga zbog toga zadirkivali, ali kako sam Kovačić kaže: "Nije me bilo briga, nikad mi

nije smetalо. Sada se čak i smijem tome...". Između ostalog jer je baš u crkvi upoznao svoju djevojku koja pjeva u župnom zboru. "Zvučni transfer" Nakon što je "eksplodirao" u Dinamu, Mateo Kovačić je održavao vezu s mnogim najboljim klubovima Europe. Između ostalih i s Real Madridom. U tome mu je bez sumnje pomogla činjenica što ga je njemački dnevnik Bild proglašio najboljim mlađim nogometarjem Europe. Napolik, 31. siječnja odlazi u Inter, koji je morao isplatiti 15 milijuna eura za igrača kojeg su neki već počeli uspoređivati s Messijem. Mateo

"Pomolim se prije svake utakmice. To mi daje snagu i nadahuće za igru te spoznaju kako će sve biti u redu. Kao bilo koja normalna osoba imam svoje rane i slabosti, a molitva i vjera pomažu mi da ih prebrodim", kaže mladi nogometar.

UVIJEK VJERNI IZ DIJASPORE I OVAJ PUT BODRILI VATRENE

Navijači iz Stuttgarta na Maksimiru slavili pobjedu nad Srbijom

„Uvijek vjerni“ iz Stuttgarta su sretni i zadovoljni nakon veličanstvene pobjede nad reprezentacijom Srbije na zagrebačkom Maksimiru. - Još jedan dokaz hrvatske slove pod sloganom brat do brata, Hrvat do Hrvata. Ovo je bila prekrasna utakmica, i sve je prošlo bez incidenta - rekli su nam navijači iz Stuttgart-a.

